

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 10 грудня 2025 р. № 1630

ТЕХНІЧНИЙ РЕГЛАМЕНТ МАШИН

Загальна частина

1. Цей Технічний регламент встановлює вимоги до розроблення та виготовлення машин, супутньої продукції, а також частково завершених машин з метою захисту життя та здоров'я людей, зокрема споживачів і професійних користувачів, а також у застосовних випадках захисту свійських тварин, майна, охорони навколишнього природного середовища. Цей Технічний регламент також встановлює вимоги до обігу на ринку України продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту.

Цей Технічний регламент розроблено на основі Регламенту (ЄС) Європейського Парламенту та Ради 2023/1230 від 14 червня 2023 року про машини та скасування Директиви 2006/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Ради 73/361/ЄЕС.

2. Дія цього Технічного регламенту поширюється на машини та таку супутню продукцію:

- а) змінне обладнання;
- б) компоненти безпеки;
- в) підіймальне приладдя;
- г) ланцюги, канати та текстильні стрічки;
- г) знімні пристрої механічної трансмісії.

Дія цього Технічного регламенту також поширюється на частково завершені машини.

Для цілей цього Технічного регламенту для машин, супутньої продукції, яка зазначена у підпунктах “а”—“г” цього пункту, та частково завершених машин далі використовується термін “продукція, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту”.

3. Дія цього Технічного регламенту не поширюються на:

а) компоненти безпеки, призначені для використання як запасні частини для заміни ідентичних компонентів, що постачає виробник цієї машини, супутньої продукції або частково завершеної машини;

б) спеціальне обладнання, призначене для використання на ярмарках або в парках розваг;

в) машини та супутню продукцію, які спеціально розроблені для використання в межах ядерної установки або використовуються в ядерній установці, і відповідність яких цьому Технічному регламенту може поставити під загрозу радіаційну безпеку такої установки;

г) зброю, у тому числі вогнепальну;

г) транспортні засоби, призначені для перевезень повітряними, рейковими чи водними шляхами, за винятком машин, що змонтовані на таких засобах;

д) вироби авіаційної техніки, їх частини та обладнання, на які поширюється дія Повітряного кодексу України щодо сертифікації на відповідність вимогам авіаційних правил України (у разі охоплення авіаційними правилами України відповідних суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначених у цьому Технічному регламенті);

е) колісні транспортні засоби (у тому числі дво-, триколісні транспортні засоби та квадроцикли), причепа до них, їх системи, складові частини та окремі технічні вузли, а також частини та обладнання, розроблені та виготовлені для встановлення на таких транспортних засобах, на які поширюється дія Порядку затвердження конструкції транспортних засобів, їх частин та обладнання, затвердженого наказом Мінінфраструктури від 17 серпня 2012 р. № 521 “Про затвердження Порядку затвердження конструкції транспортних засобів, їх частин та обладнання та Порядку ведення реєстру сертифікатів типу транспортних засобів та обладнання і виданих виробниками сертифікатів відповідності транспортних засобів або обладнання”, за винятком машин, що змонтовані на таких транспортних засобах;

є) сільськогосподарські та лісгосподарські трактори, їх системи, складові частини та окремі технічні вузли, а також частини та обладнання, розроблені та виготовлені для встановлення на таких тракторах, на які поширюється дія Технічного регламенту затвердження типу сільськогосподарських і лісгосподарських транспортних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2024 р. № 28 (Офіційний вісник України, 2024 р., № 14, ст. 893), за винятком машин, що змонтовані на таких тракторах;

ж) колісні транспортні засоби, призначені виключно для змагань;

з) морські судна, плаваючі платформи та машини, встановлені на їх борту;

и) машини або супутня продукція, цілеспрямовано розроблені і виготовлені для військових цілей або для охорони громадського порядку;

і) машини, цілеспрямовано розроблені і виготовлені для дослідницьких цілей і тимчасового використання в лабораторіях;

ї) шахтне підіймальне обладнання;

й) машини або супутню продукцію, призначені для переміщення артистів під час мистецьких виступів;

к) електричну та електронну продукцію, у разі якщо на неї поширюється дія Технічного регламенту низьковольтного електричного обладнання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1067 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 102, ст. 3526), або Технічного регламенту радіоблабнання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 р. № 355 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 45, ст. 1396), а саме:

побутові електроприлади, призначені для домашнього використання, які не є меблями з електричним керуванням;

аудіо- і відеообладнання;

інформаційно-технологічне обладнання;

офісні машини загального призначення, крім машин адитивного друку для виготовлення тривимірної продукції;

низьковольтне комутаційне обладнання і апаратуру управління;

електричні двигуни;

л) високовольтне електричне обладнання, а саме:

комутаційне обладнання і апаратуру управління;

трансформатори.

Визначення термінів

4. У цьому Технічному регламенті терміни вживаються у такому значенні:

1) машина:

сукупність взаємозв'язаних частин або компонентів, з яких принаймні один є рухомим, що складаються з або пристосовані до приєднання силового приводу іншого, ніж безпосередньо прикладене зусилля людини або тварини, та з'єднані для виконання визначених функцій;

сукупність взаємозв'язаних частин або компонентів, зазначена в абзаці другому цього підпункту, в якій відсутні компоненти для її встановлення на місці або для з'єднання з джерелами енергії та руху;

сукупність взаємозв'язаних частин або компонентів, зазначена в абзацах другому та третьому цього підпункту, яка готова до встановлення і спроможна до виконання визначених функцій у тому вигляді, в якому є, тільки за умови монтування на транспортному засобі або в будівлі чи споруді;

сукупності машин, зазначених в абзацах другому — четвертому цього підпункту, або частково завершених машин, які для досягнення спільної мети з'єднуються і керуються так, що діють як єдине ціле;

сукупність взаємозв'язаних частин або компонентів, принаймні один з яких є рухомим, що з'єднані та призначені для підймання вантажів, єдиним джерелом живлення яких є безпосереднє прикладення зусилля людини;

сукупність, зазначена в абзацах другому — шостому цього підпункту, у якій відсутнє завантаження програмного забезпечення, призначеного для конкретного застосування, передбаченого виробником;

2) змінне обладнання — пристрій, який після введення в експлуатацію машини (сільськогосподарського або лісогосподарського трактора) приєднує до такої машини (сільськогосподарського або лісогосподарського трактора) безпосередньо оператор для зміни її функцій або надання їй нової функції, за умови, що цей пристрій не є інструментом;

3) компонент безпеки — фізичний або цифровий компонент (включаючи програмне забезпечення) продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, який розроблений або призначений для виконання функції безпеки і який незалежно від продукції вводиться в обіг, відмова або несправність якого загрожує безпеці людей, але який не є необхідним для функціонування цієї продукції або який може бути замінений звичайними компонентами для забезпечення функціонування цієї продукції.

Орієнтовний перелік компонентів безпеки наведений у додатку 2;

4) функція безпеки — означає функцію, яка призначена для виконання захисного заходу, покликаного усунути або, якщо це неможливо, зменшити ризик, який у разі невдачі може призвести до збільшення цього ризику;

5) підймальне приладдя — компонент або обладнання, що не є прикріпленим до підймальної машини, але дає змогу утримувати вантаж, розміщується між машиною і вантажем чи на самому вантажі, або є невід'ємною частиною вантажу та самостійно вводиться в обіг, і включає стропи та їх компоненти;

6) ланцюги — ланцюги, розроблені та виготовлені для підймальних робіт як частина підймальних машин або підймального приладдя;

7) канати — канати, розроблені та виготовлені для підймальних робіт як частина підймальних машин або підймального приладдя;

8) текстильні стрічки — текстильні стрічки, розроблені та виготовлені для підймальних робіт як частина підймальних машин або підймального приладдя;

9) знімний пристрій механічної трансмісії — знімний компонент для передачі потужності між самохідною машиною або трактором та іншою машиною або супутньою продукцією шляхом з'єднання їх при першому

фіксованому підшипнику. У разі введення в обіг знімного пристрою механічної трансмісії разом з огорожею вони повинні розглядатися як один виріб;

10) частково завершена машина — сукупність, яка є майже машиною, оскільки самостійно не може виконувати конкретну функцію, і яка призначена тільки для вбудовування або складання з іншою машиною або з іншою частково завершеною машиною чи обладнанням, разом утворюючи машину;

11) надання на ринку — будь-яке платне або безоплатне постачання продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, для розповсюдження, споживання чи використання на ринку України в процесі здійснення господарської діяльності;

12) введення в обіг — надання продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, на ринку України в перший раз;

13) введення в експлуатацію — перше використання за призначенням в Україні машини або супутньої продукції;

14) суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я — обов'язкові вимоги, визначені у додатку 3, що стосуються розроблення та виготовлення продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, для забезпечення високого рівня захисту здоров'я та безпеки людей і у відповідних випадках свійських тварин, майна, навколишнього природного середовища;

15) суттєва модифікація — модифікація машини або супутньої продукції фізичними або цифровими засобами після того, як ця машина або супутня продукція були введені в обіг або в експлуатацію, яка не була передбачена або запланована виробником і яка впливає на безпеку цієї машини або супутньої продукції, створюючи нову небезпеку або збільшуючи існуючий ризик, що вимагає:

а) додавання огорожі або захисних пристроїв до цієї машини або супутньої продукції, що вимагає модифікації існуючої системи контролю безпеки; або

б) вжиття додаткових захисних заходів для забезпечення стійкості або механічної міцності цієї машини чи супутньої продукції;

16) інструкція з експлуатації — інформація, що надається виробником під час введення в обіг або в експлуатацію машини або супутньої продукції з метою інформування користувача машини або супутньої продукції про передбачуване та належне використання цієї машини або супутньої продукції, а також інформацію про будь-які запобіжні заходи, яких слід дотримуватися під час використання або встановлення машини або супутньої продукції, включаючи інформацію про аспекти безпеки та про те, як підтримувати безпеку цієї машини або супутньої продукції, а також

гарантувати, що вона залишатиметься придатною для використання за призначенням протягом усього строку її служби;

17) виробник — фізична або юридична особа, яка:

а) виготовляє продукцію, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, або доручає її розроблення чи виготовлення та реалізує цю продукцію під своїм найменуванням (прізвищем, ім'ям, по батькові (за наявності) або торговельною маркою (знаком для товарів і послуг); або

б) виготовляє продукцію, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, і вводить цю продукцію в експлуатацію для власного використання;

18) уповноважений представник — будь-яка фізична або юридична особа — резидент України, що отримала письмове доручення від виробника діяти від його імені стосовно визначених завдань;

19) імпортер — будь-яка фізична або юридична особа — резидент України, яка вводить в обіг на ринку України продукцію, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, походженням з іншої країни;

20) розповсюджувач — будь-яка інша, ніж виробник або імпортер, фізична чи юридична особа в ланцюгу постачання продукції, яка надає продукцію, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, на ринку;

21) суб'єкт господарювання — виробник, уповноважений представник, імпортер та розповсюджувач;

22) технічна специфікація — документ, що встановлює технічні вимоги, яким повинна задовольняти продукція, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту;

23) гармонізований європейський стандарт — європейський стандарт, прийнятий на основі запиту Європейської Комісії для застосування законодавства Європейського Союзу щодо гармонізації;

24) оцінка відповідності — процес, який демонструє, що застосовні суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я, визначені у цьому Технічному регламенті, які стосуються машин або супутньої продукції, були виконані;

25) відкликання — будь-який захід, спрямований на повернення продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, яка вже була надана споживачу (користувачу);

26) вилучення з обігу — будь-який захід, спрямований на запобігання наданню на ринку продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, що є в ланцюгу постачання продукції;

27) строк служби — період з моменту введення в обіг або в експлуатацію машини або супутньої продукції до моменту її утилізації,

включаючи фактичний час, коли машина або супутня продукція придатна для використання, а також фази транспортування, складання, демонтажу, виведення з експлуатації, утилізації або інших фізичних чи цифрових модифікацій, передбачених виробником;

28) вихідний код — встановлена поточна версія програмного забезпечення продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, яка написана мовою програмування таким чином, щоб вона була однозначною і зрозумілою для людини;

29) професійний користувач — означає фізичну особу, яка у процесі своєї професійної діяльності використовує машини або супутню продукцію або керує ними.

У цьому Технічному регламенті терміни “законодавство Європейського Союзу щодо гармонізації”, “знак відповідності технічним регламентам”, “орган з оцінки відповідності”, “презумпція відповідності”, “призначення”, “технічний регламент” вживаються у значенні, наведеному в Законі України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”; термін “орган державного ринкового нагляду” — у значенні, наведеному у Законі України “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції”; термін “національний стандарт” — у значенні, наведеному в Законі України “Про стандартизацію”.

Вільний обіг

5. Органи виконавчої влади не повинні перешкоджати з причин, пов’язаних з ризиками, які охоплені цим Технічним регламентом, наданню на ринку продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, або введенню в експлуатацію машин або супутньої продукції, які відповідають цьому Технічному регламенту.

Під час проведення ярмарків, виставок, презентацій і подібних заходів органи виконавчої влади не повинні перешкоджати показу продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту і яка не відповідає його вимогам, за умови, що вона матиме видимий напис, в якому чітко зазначається, що така продукція не відповідає вимогам цього Технічного регламенту та не може бути надана на ринку до приведення її у відповідність з цим Технічним регламентом.

Крім того, під час показу такої продукції повинні бути вжиті адекватні заходи безпеки для захисту людей.

Монтаж або використання машин чи супутньої продукції

6. Вимогами нормативно-правових актів щодо забезпечення захисту осіб, зокрема працівників під час монтажу та використанні певної машини або супутньої продукції, не може бути передбачено їх модифікацію у спосіб, не сумісний з вимогами цього Технічного регламенту.

Категорії машин та супутньої продукції, що підлягають відповідним процедурам оцінки відповідності

7. Машини та супутня продукція, що належать до категорій, перелічених у частині А додатка 1, підлягають спеціальним процедурам оцінки відповідності, зазначеним у пункті 80 цього Технічного регламенту, а машини та супутня продукція, що належать до категорій, перелічених у частині В додатка 1, підлягають спеціальним процедурам оцінки відповідності, зазначеним у пункті 81 цього Технічного регламенту.

Суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я

8. Машина або супутня продукція повинна надаватися на ринку або вводитися в експлуатацію лише тоді, коли у разі її належного встановлення, технічного обслуговування та використання за призначенням або за умов, які можна обґрунтовано передбачити, вона відповідає суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, викладеним у додатку 3.

Частково завершена машина повинна надаватися на ринку лише якщо вона відповідає застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначеним у додатку 3.

Взаємозв'язок з іншими технічними регламентами

9. У разі коли зазначені в додатку 3 ризики, які може становити продукція, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, повністю або частково охоплюються іншим технічним регламентом, який є більш конкретним, цей Технічний регламент не застосовується щодо таких ризиків в тій частині, якою такий технічний регламент охоплює такі ризики.

Обов'язки суб'єктів господарювання

Обов'язки виробників машин та супутньої продукції

10. До введення машини або супутньої продукції в обіг або в експлуатацію виробники повинні забезпечити їх розроблення та виготовлення відповідно до суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначених у додатку 3.

11. Перед введенням машини або супутньої продукції в обіг або в експлуатацію виробники повинні скласти технічну документацію, зазначену в частині А додатка 4, та провести відповідну процедуру оцінки відповідності, зазначену в пунктах 80—82 цього Технічного регламенту, або забезпечити її проведення.

У разі коли відповідність машини або супутньої продукції суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначеним у додатку 3, було

продемонстровано за допомогою відповідної процедури оцінки відповідності, виробники повинні скласти декларацію про відповідність згідно з пунктами 65—68 цього Технічного регламенту та нанести знак відповідності технічним регламентам згідно з пунктами 74—78 цього Технічного регламенту.

12. Виробники повинні зберігати технічну документацію та декларацію про відповідність для надання органу державного ринкового нагляду як мінімум протягом 10 років після того, як машина або супутня продукція були введені в обіг або в експлуатацію. У відповідних випадках вихідний код або логіка програмування, включені до технічної документації, повинні на обґрунтований запит надаватися органам державного ринкового нагляду, якщо такий вихідний код або логіка програмування необхідні для того, щоб вони могли перевірити відповідність суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначеним у додатку 3.

13. Виробники повинні забезпечити дотримання процедур, необхідних для підтримання відповідності серійного виробництва машин або супутньої продукції вимогам цього Технічного регламенту. Повинні враховуватися зміни у виробничому процесі, конструкції або характеристиках машин чи супутньої продукції, а також зміни в національних стандартах, які є ідентичними відповідним гармонізованим європейським стандартам, в інших технічних специфікаціях або загальних специфікаціях, зазначених у пункті 64 цього Технічного регламенту, шляхом посилання на які декларується відповідність машин чи супутньої продукції.

Зважаючи на ризики, які становить машина або супутня продукція, виробники повинні проводити вибіркові випробування зразків машин або супутньої продукції, що надана на ринку, та досліджувати їх результати. Виробники за необхідності ведуть облік звернень щодо невідповідності машин або супутньої продукції встановленим вимогам і випадків їх відкликання, а також інформують розповсюджувачів про поточні результати такого моніторингу.

14. Виробники повинні забезпечити, щоб на машині або супутній продукції, яку вони ввели в обіг або в експлуатацію, було зазначено принаймні позначення моделі, серії або типу машини або супутньої продукції, року виготовлення, а саме року завершення виробничого процесу, а також номер партії чи серійний номер або інший елемент, який дає змогу здійснити її ідентифікацію, а в разі, коли розміри або характер машини або супутньої продукції не дає змоги цього зробити, — щоб необхідна інформація була зазначена на пакуванні або в документі, що супроводжує цю машину або супутню продукцію.

15. Виробники повинні зазначати своє найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), зареєстроване комерційне найменування або зареєстровану торговельну марку (знак для товарів та послуг), а також поштову адресу та вебсайт, адресу електронної пошти або інші види

електронної комунікації, якими можна зв'язатися з ними, на машині або супутній продукції, або якщо це неможливо — на її пакуванні чи в документі, що супроводжує машину або супутню продукцію. В адресі повинне зазначатися одне місце, за яким можна зв'язатися з виробником. Контактні дані наводяться згідно з вимогами Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної”.

Виробники повинні забезпечити, щоб машини або супутня продукція супроводжувалися інструкціями з експлуатації та інформацією, зазначеною в додатку 3. Інструкції з експлуатації можуть бути надані в електронній формі. Такі інструкції та інформація повинні чітко описувати модель виробу, якій вони відповідають.

У разі коли інструкції з експлуатації надаються в електронній формі, виробник повинен:

а) зазначити на машині або супутній продукції, або якщо це неможливо на її пакуванні чи в супровідному документі, як отримати доступ до інструкцій з експлуатації в електронній формі;

б) представити їх у форматі, який дає змогу користувачеві роздрукувати та завантажити інструкції з експлуатації, а також зберегти їх на електронному пристрої, щоб мати доступ до них у будь-який час, зокрема під час поломки машини або супутньої продукції. Ця вимога також застосовується, коли інструкції з експлуатації містяться у програмному забезпеченні машини або супутньої продукції;

в) надати до них онлайн-доступ протягом очікуваного строку служби машини або супутньої продукції та як мінімум протягом 10 років після введення машини або супутньої продукції в обіг.

Виробник на запит користувача під час придбання машини або супутньої продукції повинен безоплатно надати інструкції з експлуатації у паперовій формі протягом одного місяця з дати отримання відповідного запиту.

У разі коли машина або супутня продукція призначена для непрофесійних користувачів або за обґрунтовано передбачуваних умов може використовуватися непрофесійними користувачами, навіть якщо вона не призначена для них, виробник повинен надати у паперовій формі інформацію з безпеки, яка є суттєвою для введення машини або супутньої продукції в експлуатацію та використання її у безпечний спосіб.

Інструкції з експлуатації, інформація з безпеки та інформація, зазначена в додатку 3, повинні бути складені згідно з вимогами Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” та бути чіткими, зрозумілими та розбірливими.

16. Виробники повинні забезпечити, щоб машина або супутня продукція супроводжувалися декларацією про відповідність, вимоги до

змісту якої визначені у частині А додатка 5, або виробники повинні зазначити в інструкціях з експлуатації та інформації, зазначеній у додатку 3, інтернет-адресу чи машинозчитуваний код, за яким можна отримати доступ до відповідної декларації про відповідність.

Декларації про відповідність, що надаються в електронній формі, повинні бути доступні онлайн протягом очікуваного строку служби машини або супутньої продукції та як мінімум протягом 10 років після введення машини або супутньої продукції в обіг або в експлуатацію.

17. У разі коли виробники вважають або мають підстави вважати, що машина або супутня продукція, яку вони ввели в обіг або в експлуатацію, не відповідає вимогам цього Технічного регламенту, вони повинні негайно (як тільки їм про це стало відомо) вжити коригувальних заходів, необхідних для приведення такої машини або супутньої продукції у відповідність із встановленими вимогами, вилучення її з обігу та/або її відкликання (залежно від обставин). У разі коли зазначена машина або супутня продукція становить ризик для здоров'я та безпеки людини та у застосовних випадках свійських тварин або майна, або у застосовних випадках навколишньому природному середовищу, виробники повинні негайно (як тільки їм про це стало відомо) повідомити про це відповідному органу державного ринкового нагляду та надати йому детальні відомості, зокрема про невідповідність такої продукції вимогам цього Технічного регламенту та вжиті коригувальні заходи.

18. На обґрунтований запит органу державного ринкового нагляду виробники повинні надати всю інформацію та документацію (в паперовій або електронній формі), необхідну для демонстрування відповідності машин та супутньої продукції вимогам цього Технічного регламенту. Така інформація та документація надається мовою, яка є зрозумілою для посадових осіб, які здійснюють державний ринковий нагляд. На вимогу зазначеного органу державного ринкового нагляду виробники повинні співпрацювати з ним для усунення ризиків, що становлять введені ними в обіг або в експлуатацію машини або супутня продукція.

Обов'язки виробників частково завершених машин

19. До введення частково завершених машин в обіг виробники повинні забезпечити їх розроблення та виготовлення відповідно до застосовних суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначених у додатку 3.

20. Перед введенням частково завершених машин в обіг виробники повинні скласти технічну документацію, зазначену в частині Б додатка 4.

У разі коли відповідність частково завершених машин застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначеним у додатку 3, було продемонстровано у технічній документації, зазначеній в частині Б

додатка 4, виробники повинні скласти декларацію про вбудовування згідно з пунктами 69—72 цього Технічного регламенту.

21. Виробники повинні зберігати технічну документацію та декларацію про вбудовування для надання органам державного ринкового нагляду як мінімум протягом 10 років після того, як частково завершена машина була введена в обіг. У відповідних випадках вихідний код або логіка програмування, включені до технічної документації, повинні, на обґрунтований запит, надаватися органам державного ринкового нагляду, якщо такий вихідний код або логіка програмування необхідні для того, щоб вони могли перевірити відповідність застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначеним у додатку 3.

22. Виробники повинні забезпечити дотримання процедур, необхідних для підтримання відповідності серійного виробництва частково завершених машин вимогам цього Технічного регламенту. Повинні враховуватися зміни у виробничому процесі, конструкції або характеристиках частково завершених машин, а також зміни в національних стандартах, які є ідентичними відповідним гармонізованим європейським стандартам, в інших технічних специфікаціях або загальних специфікаціях, зазначених у пункті 64 цього Технічного регламенту, шляхом посилення на які декларується відповідність частково завершеної машини чи відповідно до яких проводиться її перевірка.

23. Виробники повинні забезпечити, щоб на частково завершених машинах, які вони ввели в обіг, було зазначено принаймні позначення частково завершеної машини, рік виготовлення, а саме рік завершення виробничого процесу, модель, серію або тип, чи номер партії чи серійний номер або інший елемент, який дає змогу здійснити її ідентифікацію, а в разі, коли розмір або характер частково завершеної машини не дає змоги цього зробити, — щоб необхідна інформація була зазначена на пакуванні або в документі, що супроводжує таку частково завершену машину.

24. Виробники повинні зазначати своє найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), зареєстроване комерційне найменування або зареєстровану торговельну марку (знак для товарів та послуг), а також поштову адресу та веб-сайт, адресу електронної пошти або інші види електронної комунікації, якими можна зв'язатися з ними, на частково завершеній машині, або якщо це неможливо — на її пакуванні чи в документі, що супроводжує частково завершену машину. В адресі повинне зазначатися одне місце, за яким можна зв'язатися з виробником. Контактні дані наводяться згідно з вимогами Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної”.

25. Виробники повинні забезпечити, щоб частково завершені машини супроводжувалися інструкціями з монтажу, визначеними в додатку 11. Інструкції з монтажу можуть бути надані виробником в електронній формі.

У разі коли інструкції з монтажу надаються в електронній формі, виробник повинен:

а) зазначити на частково завершеній машині або якщо це неможливо на її пакуванні чи в супровідному документі, як отримати доступ до інструкцій з монтажу в електронній формі;

б) представити їх у форматі, який дає змогу особі, яка проводитиме монтаж частково завершеної машини, роздрукувати та завантажити інструкції з монтажу, а також зберегти їх на електронному пристрої, щоб мати доступ до них у будь-який час, зокрема під час поломки частково завершеної машини. Ця вимога також застосовується, коли інструкції з монтажу містяться у програмному забезпеченні частково завершеної машини;

в) надати до них онлайн доступ як мінімум протягом 10 років після введення частково завершеної машини в обіг.

Виробник на запит особи, яка проводитиме монтаж частково завершеної машини, під час придбання частково завершеної машини повинен безоплатно надати інструкції з монтажу у паперовій формі протягом одного місяця.

Інструкції з монтажу повинні бути складені згідно з вимогами Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” та бути чіткими, зрозумілими та розбірливими.

26. Виробники повинні забезпечити, щоб частково завершені машини супроводжувалися декларацією про вбудовування, вимоги до змісту якої визначені у частині Б додатка 5, або виробники повинні зазначити в інструкціях з монтажу, зазначених у додатку 11, інтернет-адресу чи машинозчитуваний код, за яким можна отримати доступ до відповідної декларації про вбудовування.

Декларації про вбудовування, що надаються в електронній формі, повинні бути доступні онлайн як мінімум протягом 10 років після введення частково завершених машин в обіг.

27. У разі коли виробники вважають або мають підстави вважати, що частково завершена машина, яку вони ввели в обіг, не відповідає вимогам цього Технічного регламенту, вони повинні негайно (як тільки їм про це стало відомо) вжити коригувальних заходів, необхідних для приведення такої частково завершеної машини у відповідність із встановленими вимогами, вилучення її з обігу та/або її відкликання (залежно від обставин). У разі коли зазначена частково завершена машина становить ризик недотримання суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, виробники повинні негайно (як тільки їм про це стало відомо) повідомити про це відповідному органу державного ринкового нагляду та надати йому детальні відомості, зокрема про невідповідність такої частково завершеної

машини вимогам цього Технічного регламенту та вжиті коригувальні заходи.

28. На обґрунтований запит органу державного ринкового нагляду виробники повинні надати всю інформацію та документацію (в паперовій або електронній формі), необхідну для демонстрування відповідності частково завершеної машини вимогам цього Технічного регламенту. Така інформація та документація надається мовою, яка є зрозумілою для посадових осіб, які здійснюють державний ринковий нагляд. На вимогу зазначеного органу державного ринкового нагляду виробники повинні співпрацювати з ним для усунення ризиків, що становлять введені ними в обіг частково завершені машини.

Обов'язки уповноважених представників

29. Виробник продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, може письмовим дорученням призначити уповноваженого представника.

Обов'язки виробника, встановлені в пунктах 10 і 19 цього Технічного регламенту, та обов'язки виробника щодо складення технічної документації, вимоги до якої визначені у додатку 4, не повинні бути предметом доручення для уповноваженого представника.

30. Уповноважений представник виконує завдання на підставі наданого доручення, яке дає йому змогу як мінімум:

зберігати технічну документацію та декларацію про відповідність машини або супутньої продукції, або декларацію про вбудовування для частково завершеної машини для надання їх на запити органів державного ринкового нагляду протягом 10 років після введення продукції в обіг;

на обґрунтований запит органу державного ринкового нагляду надавати йому всю інформацію та документацію, необхідні для демонстрування відповідності продукції, на яку поширюється дія Технічного регламенту, у паперовій або електронній формі;

на вимогу органу державного ринкового нагляду співпрацювати з ним для усунення ризиків, що становить продукція, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, і яка охоплюється дорученням.

Обов'язки імпортерів машин або супутньої продукції

31. Імпортери повинні вводити в обіг лише машини та супутню продукцію, які відповідають вимогам цього Технічного регламенту.

32. Перед введенням машини або супутньої продукції в обіг імпортери пересвідчуються у тому, що виробником проведено відповідну процедуру оцінки відповідності, визначену в пунктах 80—82 цього Технічного

регламенту, складено технічну документацію, вимоги до якої визначено у частині А додатка 4, на машину або супутню продукцію нанесено знак відповідності технічним регламентам, як зазначено в пункті 74 цього Технічного регламенту, що машина або супутня продукція супроводжується необхідними документами, а також у тому, що виробник виконав вимоги, визначені в пунктах 13, 14 і 16 цього Технічного регламенту.

У разі коли імпортер вважає або має підстави вважати, що машина або супутня продукція не відповідає вимогам цього Технічного регламенту, він не вводить її в обіг до приведення її у відповідність з такими вимогами. У разі коли зазначена машина або супутня продукція становить ризик для здоров'я та безпеки людини і у застосовних випадках свійських тварин та майна, або навколишньому природному середовищу, імпортер повинен повідомити про це виробнику та відповідному органу державного ринкового нагляду.

33. Імпортери повинні зазначити своє найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), зареєстроване комерційне найменування чи зареєстровану торговельну марку (знак для товарів і послуг), а також поштову адресу та веб-сайт, адресу електронної пошти або інші види електронної комунікації, якими можна зв'язатися з ними, на машину або супутню продукцію, а у разі, коли нанесення відповідної інформації неможливе, — на її пакуванні чи в документі, що супроводжує таку машину або супутню продукцію. Контактні дані наводяться згідно з вимогами Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної”.

34. Імпортери повинні забезпечити супроводження машини або супутньої продукції інструкціями з експлуатації та інформацією, зазначеною в пункті 15 цього Технічного регламенту.

35. Імпортери повинні забезпечити під час перебування машини або супутньої продукції під їх відповідальністю створення таких умов для її зберігання чи транспортування, за яких не виникає загроза невідповідності суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, визначеним у додатку 3.

36. Зважаючи на ризики, що становить машина або супутня продукція, імпортери повинні з метою захисту здоров'я та безпеки людей і у застосовних випадках свійських тварин та майна, або навколишнього природного середовища проводити вибіркові випробування зразків машин або супутньої продукції, що надана на ринку, та досліджувати їх результати. Імпортери за потреби ведуть облік звернень щодо невідповідності машин або супутньої продукції встановленим вимогам і випадків їх відкликання, а також інформують розповсюджувачів про поточні результати такого моніторингу.

37. Імпорттери, які вважають або мають підстави вважати, що машина або супутня продукція, яку вони ввели в обіг, не відповідає вимогам цього Технічного регламенту, негайно (як тільки їм про це стало відомо) вживають коригувальних заходів, необхідних для приведення такої машини або супутньої продукції у відповідність із зазначеними вимогами, вилучення її з обігу та/або її відкликання (з урахуванням обставин). У разі коли зазначена машина або супутня продукція становить ризик для здоров'я та безпеки людей і у застосовних випадках свійських тварин та майна, або навколишнього природного середовища, імпортери негайно (як тільки їм про це стало відомо) повідомляють про це відповідному органу державного ринкового нагляду та подають йому детальну інформацію, зокрема про її невідповідність вимогам цього Технічного регламенту та вжиті коригувальні заходи.

38. Імпорттери повинні як мінімум протягом 10 років після введення машини або супутньої продукції в обіг зберігати копію декларації про відповідність для надання її на запити органів державного ринкового нагляду та забезпечують можливість надання таким органам за їх запитом доступу до технічної документації, вимоги до якої викладені у частині А додатка 4.

У відповідних випадках вихідний код або логіка програмування, включені до технічної документації, повинні на обґрунтований запит надаватися органам державного ринкового нагляду у разі, коли такий вихідний код або логіка програмування необхідні для того, щоб вони могли перевірити відповідність суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначеним у додатку 3.

39. На обґрунтований запит органів державного ринкового нагляду та контролю імпортери надають їм всю інформацію та документацію (у паперовій або електронній формі), необхідні для демонстрування відповідності машини або супутньої продукції вимогам цього Технічного регламенту. Така інформація та документація надається мовою, яка є зрозумілою для посадових осіб, які здійснюють державний ринковий нагляд та контроль. На вимогу органу державного ринкового нагляду імпортери повинні співпрацювати з ним для усунення ризиків, що становить введена ними в обіг машина або супутня продукція для здоров'я та безпеки людини і у застосовних випадках, свійських тварин та майна, або навколишнього природного середовища.

Обов'язки імпортерів частково завершених машин

40. Імпорттери повинні вводити в обіг лише частково завершені машини, які відповідають вимогам цього Технічного регламенту.

41. Перед введенням частково завершеної машини в обіг імпортери пересвідчуються у тому, що виробником складено технічну документацію,

вимоги до якої визначено у частині Б додатка 4, що частково завершена машина супроводжується необхідними документами, а також у тому, що виробник виконав вимоги, визначені в пунктах 23, 24 і 26 цього Технічного регламенту.

У разі коли імпортер вважає або має підстави вважати, що частково завершена машина не відповідає вимогам цього Технічного регламенту, він не вводить її в обіг до приведення її у відповідність з такими вимогами. У разі коли зазначена частково завершена машина становить ризик недотримання суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, імпортер повинен повідомити про це виробнику та відповідному органу державного ринкового нагляду.

42. Імпортери повинні зазначити своє найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), зареєстроване комерційне найменування чи зареєстровану торговельну марку (знак для товарів і послуг), а також поштову адресу та веб-сайт, адресу електронної пошти або інші види електронної комунікації, якими можна зв'язатися з ними, на частково завершених машинах, а у разі, коли нанесення відповідної інформації неможливе, — на її пакуванні чи в документі, що супроводжує такі частково завершені машини. Контактні дані наводяться згідно з вимогами Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної”.

43. Імпортери повинні забезпечити супроводження частково завершених машин інструкціями з монтажу, зазначеними в пункті 25 цього Технічного регламенту.

44. Імпортери повинні забезпечити під час перебування частково завершених машин під їх відповідальністю створення таких умов для їх зберігання чи транспортування, за яких не виникає загроза невідповідності застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, визначеним у додатку 3.

45. Імпортери, які вважають або мають підстави вважати, що частково завершена машина, яку вони ввели в обіг, не відповідає вимогам цього Технічного регламенту, негайно (як тільки їм про це стало відомо) вживають коригувальних заходів, необхідних для приведення такої частково завершеної машини у відповідність із зазначеними вимогами, вилучення її з обігу та/або її відкликання (з урахуванням обставин). У разі коли зазначена частково завершена машина становить ризик недотримання суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, імпортери негайно (як тільки їм про це стало відомо) повідомляють про це відповідному органу державного ринкового нагляду та подають йому детальну інформацію, зокрема про її невідповідність вимогам цього Технічного регламенту та вжиті коригувальні заходи.

46. Імпортери повинні як мінімум протягом 10 років після введення частково завершеної машини в обіг зберігати копію декларації про

відповідність для надання її на запити органів державного ринкового нагляду та забезпечують можливість надання таким органам за їх запитом доступу до технічної документації, вимоги до якої викладені у частині Б додатка 4.

47. На обґрунтований запит органів державного ринкового нагляду та контролю імпортери надають їм всю інформацію та документацію (у паперовій або електронній формі), необхідні для демонстрування відповідності частково завершеної машини вимогам цього Технічного регламенту. Така інформація та документація надається мовою, яка є зрозумілою для посадових осіб, які здійснюють державний ринковий нагляд та контроль. На вимогу органу державного ринкового нагляду імпортери повинні співпрацювати з ним для усунення ризиків недотримання суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, що становить введена ними в обіг частково завершена машина.

Обов'язки розповсюджувачів машин та супутньої продукції

48. Розповсюджувачі під час надання машини або супутньої продукції на ринку повинні діяти згідно з вимогами цього Технічного регламенту.

49. Перед наданням машини або супутньої продукції на ринку розповсюджувачі повинні перевірити:

а) наявність на машині або супутній продукції знака відповідності технічним регламентам;

б) що машина або супутня продукція супроводжується декларацією про відповідність, передбаченою у пункті 16 цього Технічного регламенту;

в) що машина або супутня продукція супроводжується інструкціями з експлуатації та інформацією, визначеною в пункті 15 цього Технічного регламенту, і що вони складені згідно з вимогами Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної”;

г) виконання виробником вимог, визначених у пунктах 14 і 15, імпортером — вимог пункту 33 цього Технічного регламенту.

50. У разі коли розповсюджувач вважає або має підстави вважати, що машина або супутня продукція не відповідає вимогам цього Технічного регламенту, він не надає цю машину або супутню продукцію на ринку до приведення її у відповідність з такими вимогами. У разі коли зазначена машина або супутня продукція становить ризик для здоров'я та безпеки людини і у застосовних випадках свійських тварин та майна, або навколишнього природного середовища, розповсюджувач повідомляє про це виробнику або імпортеру, а також відповідному органу державного ринкового нагляду.

51. Розповсюджувачі забезпечують під час перебування машини або супутньої продукції під їх відповідальністю створення таких умов для її

зберігання чи транспортування, за яких не виникає загроза її невідповідності суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, визначеним у додатку 3.

52. Розповсюджувачі, які вважають або мають підстави вважати, що машина або супутня продукція, яку вони надали на ринку, не відповідає вимогам цього Технічного регламенту, повинні пересвідчитися у здійсненні коригувальних заходів, необхідних для приведення її у відповідність із зазначеними вимогами, вилучення її з обігу та/або її відкликання (з урахуванням обставин). У разі коли зазначена машина або супутня продукція становить ризик для здоров'я та безпеки людини і у застосовних випадках свійських тварин та майна, або навколишньому природному середовищу, розповсюджувачі повинні негайно (як тільки їм про це стало відомо) повідомити про це відповідному органу державного ринкового нагляду та подати йому детальну інформацію, зокрема про невідповідність такої машини або супутньої продукції вимогам цього Технічного регламенту та вжиті коригувальні заходи.

53. На обґрунтований запит органу державного ринкового нагляду розповсюджувачі повинні подавати йому всю інформацію та документацію (у паперовій або електронній формі), необхідну для демонстрування відповідності машини або супутньої продукції вимогам цього Технічного регламенту. На вимогу зазначеного органу державного ринкового нагляду розповсюджувачі повинні співпрацювати з ним для усунення ризиків для здоров'я та безпеки людини і у застосовних випадках свійських тварин та майна, або навколишнього природного середовища, що становить надана ними на ринку машина або супутня продукція.

Обов'язки розповсюджувачів частково завершених машин

54. Розповсюджувачі під час надання частково завершеної машини на ринку повинні діяти згідно з вимогами цього Технічного регламенту.

55. Перед наданням частково завершеної машини на ринку розповсюджувачі повинні перевірити:

а) супроводження частково завершеної машини декларацією про вбудовування, передбаченою у пункті 26 цього Технічного регламенту;

б) супроводження частково завершеної машини інструкціями з монтажу, передбаченими у пункті 25 цього Технічного регламенту, і що вони складені згідно з вимогами Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної”;

в) виконання виробником вимог, визначених у пунктах 23 і 24, імпортером — вимог пункту 42 цього Технічного регламенту.

56. У разі коли розповсюджувач вважає або має підстави вважати, що частково завершена машина не відповідає вимогам цього Технічного

регламенту, він не надає цю частково завершену машину на ринку до приведення її у відповідність з такими вимогами. У разі коли зазначена частково завершена машина становить ризик недотримання суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, розповсюджувач повідомляє про це виробнику або імпортеру, а також відповідному органу державного ринкового нагляду.

57. Розповсюджувачі забезпечують під час перебування частково завершеної машини під їх відповідальністю створення таких умов для її зберігання чи транспортування, за яких не виникає загроза невідповідності частково завершеної машини суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, визначеним у додатку 3.

58. Розповсюджувачі, які вважають або мають підстави вважати, що частково завершена машина, яку вони надали на ринку, не відповідає вимогам цього Технічного регламенту, повинні пересвідчитися у здійсненні коригувальних заходів, необхідних для приведення такої частково завершеної машини у відповідність із зазначеними вимогами, вилучення її з обігу та/або її відкликання (з урахуванням обставин). У разі коли зазначена частково завершена машина становить ризик недотримання застосовних суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, розповсюджувачі повинні негайно (як тільки їм про це стало відомо) повідомити про це відповідному органу державного ринкового нагляду та подати йому детальну інформацію, зокрема про невідповідність такої частково завершеної машини вимогам цього Технічного регламенту та вжиті коригувальні заходи.

59. На обґрунтований запит органу державного ринкового нагляду розповсюджувачі повинні подавати йому всю інформацію та документацію (у паперовій або електронній формі), необхідну для демонстрування відповідності частково завершеної машини вимогам цього Технічного регламенту. На вимогу зазначеного органу державного ринкового нагляду розповсюджувачі повинні співпрацювати з ним для усунення ризиків недотримання суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, що становить надана ними на ринку частково завершена машина.

Випадки покладення обов'язків виробників на імпортерів та розповсюджувачів

60. У разі коли імпортер або розповсюджувач вводить продукцію, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, в обіг під своїм найменуванням (прізвищем, ім'ям, по батькові (за наявності) чи торговельною маркою (знаком для товарів і послуг) або модифікує вже введену в обіг продукцію, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, таким чином, що це може вплинути на її відповідність вимогам цього Технічного регламенту, він вважається виробником для цілей цього Технічного регламенту та повинен виконувати обов'язки виробника, встановлені в пунктах 10—28 цього Технічного регламенту.

Інші випадки виконання обов'язків виробників

61. Фізична або юридична особа, яка здійснює суттєву модифікацію машини або супутньої продукції, вважається виробником для цілей цього Технічного регламенту та повинна виконувати обов'язки виробника, встановлені пунктами 10—18 цього Технічного регламенту, щодо відповідної машини або супутньої продукції, або якщо суттєва модифікація впливає на безпеку лише машини або супутньої продукції, що є частиною сукупності машин, — щодо цієї машини або супутньої продукції, як це продемонстровано в оцінці ризиків.

Особа, яка здійснює суттєву модифікацію без порушення інших обов'язків, визначених пунктами 10—18 цього Технічного регламенту, забезпечує та під свою виключну відповідальність декларує відповідність відповідної машини або супутньої продукції застосовним вимогам цього Технічного регламенту та застосовує відповідну процедуру оцінки відповідності, передбачену пунктами 80—82 цього Технічного регламенту.

Непрофесійний користувач, який здійснює суттєву модифікацію своєї машини або супутньої продукції для власного використання, не вважається виробником для цілей цього Технічного регламенту та не повинен виконувати обов'язки виробника, встановлені пунктами 10—18 цього Технічного регламенту.

Ідентифікація суб'єктів господарювання

62. Суб'єкти господарювання повинні надавати органам державного ринкового нагляду за їх запитом інформацію, що дає змогу ідентифікувати:

будь-якого суб'єкта господарювання, який поставив їм продукцію, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту;

будь-якого суб'єкта господарювання, якому вони поставили продукцію, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту.

Суб'єкти господарювання повинні зберігати інформацію, визначену в цьому пункті, протягом як мінімум 10 років після того, як вони поставили або їм було поставлено продукцію, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту.

Відповідність продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту

Презумпція відповідності

63. Відповідність продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, національним стандартам, які включені до переліку національних стандартів для цілей застосування цього Технічного

регламенту (далі — перелік національних стандартів), або їх частинам надає презумпцію відповідності такої продукції тим суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначеним у додатку 3, що охоплюються такими стандартами або їх частинами.

Перелік національних стандартів затверджується та оприлюднюється відповідно до Закону України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”.

64. У разі прийняття Європейською Комісією імплементаційного акта, що встановлює загальні специфікації, які охоплюють технічні вимоги для дотримання суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я для продукції, на яку поширюється дія Регламенту (ЄС) Європейського Парламенту та Ради 2023/1230 від 14 червня 2023 року про машини та скасування Директиви 2006/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Ради 73/361/ЄЕС (далі — загальна специфікація), Мінекономіки розміщує посилання на своєму офіційному веб-сайті на такий імплементаційний акт.

Відповідність продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, загальній специфікації або її частині надає презумпцію відповідності такої продукції тим суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначеним у додатку 3, що охоплюються такою загальною специфікацією або її частиною.

Декларація про відповідність машин або супутньої продукції

65. У декларації про відповідність заявляється про те, що виконання застосовних суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, визначених у додатку 3, було доведено.

66. Декларація про відповідність складається згідно з вимогами до її змісту, викладеними у частині А додатка 5, і повинна містити відомості, визначені у відповідних процедурах оцінки відповідності, що викладені у додатках 6, 8—10, та постійно оновлюватися. Декларація про відповідність складається державною мовою, а в разі, коли вона була складена іншою мовою, — перекладається на державну мову.

67. У разі коли на машину або супутню продукцію поширюється дія кількох технічних регламентів, що потребують складення декларації про відповідність, складається єдина декларація про відповідність стосовно всіх таких технічних регламентів. У такій декларації про відповідність зазначаються відповідні технічні регламенти, включаючи відомості про їх офіційне опублікування.

68. Виробник шляхом складення декларації про відповідність бере на себе відповідальність за відповідність машини або супутньої продукції вимогам, встановленим у цьому Технічному регламенті.

Декларація про вбудовування частково завершеної машини

69. У декларації про вбудовування заявляється про те, що виконання застосовних суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, визначених у додатку 3, було доведено.

70. Декларація про вбудовування складається згідно з вимогами до її змісту, зазначеними у частині Б додатка 5, та повинна постійно оновлюватися. Декларація про вбудовування складається державною мовою, а в разі, коли вона була складена іншою мовою, — перекладається на державну мову.

71. У разі коли на частково завершену машину поширюється дія кількох технічних регламентів, що потребують складення декларації про відповідність, у декларації про вбудовування зазначається речення про відповідність частково завершеної машини таким технічним регламентам, включаючи відомості про їх офіційне опублікування.

72. Виробник шляхом складення декларації про вбудовування бере на себе відповідальність за відповідність частково завершеної машини вимогам, встановленим у цьому Технічному регламенті.

Загальні принципи маркування знаком відповідності технічним регламентам

73. Знак відповідності технічним регламентам застосовується згідно із загальними принципами маркування зазначеним знаком, установленими Законом України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”.

Правила та умови нанесення знака відповідності технічним регламентам

74. Знак відповідності технічним регламентам наноситься на машину або супутню продукцію таким чином, щоб він був видимим, розбірливим і незмивним. У разі неможливості або невиправданості через характер машини або супутньої продукції нанесення знака відповідності технічним регламентам він наноситься на пакування та супровідні документи.

75. Знак відповідності технічним регламентам наноситься перед введенням машини або супутньої продукції в обіг або в експлуатацію.

76. У разі коли відповідність машини або супутньої продукції була оцінена згідно з процедурою оцінки відповідності, визначеною у підпунктах “а”, “б” і “в” пункту 80 та у підпунктах “б”, “в” і “г” пункту 81 цього Технічного регламенту, знак відповідності технічним регламентам супроводжується ідентифікаційним номером призначеного органу з оцінки відповідності (далі — призначений орган), який був залучений до проведення відповідної процедури оцінки відповідності.

Ідентифікаційний номер призначеного органу наноситься таким органом або за його вказівкою виробником чи уповноваженим представником.

77. Знак відповідності технічним регламентам та у застосовних випадках ідентифікаційний номер призначеного органу можуть супроводжуватися піктограмою або будь-яким іншим знаком, що вказує на особливий ризик або використання.

78. Обмежувальні (коригувальні) заходи в разі неналежного застосування знака відповідності технічним регламентам вживаються в порядку, встановленому Законом України “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції”.

Оцінка відповідності

Процедури оцінки відповідності машин та супутньої продукції

79. Виробник або юридична чи фізична особа, зазначена в пункті 61 цього Технічного регламенту, повинні застосувати одну з процедур оцінки відповідності, зазначених у пунктах 80—82 цього Технічного регламенту.

80. У разі коли категорія машини або супутньої продукції зазначена у частині А додатка 1, виробник або фізична чи юридична особа, зазначена в пункті 61 цього Технічного регламенту, повинні застосувати одну з таких процедур оцінки відповідності:

а) експертизу типу (модуль В), зазначену в додатку 7, у поєднанні з відповідністю типові на основі внутрішнього контролю виробництва (модуль С), зазначеною в додатку 8;

б) відповідність на основі цілковитого забезпечення якості (модуль Н), зазначену в додатку 9;

в) відповідність на основі перевірки одиниці продукції (модуль G), зазначену в додатку 10.

81. У разі коли категорія машини або супутньої продукції зазначена у частині Б додатка 1, виробник або фізична чи юридична особа, зазначена в пункті 61 цього Технічного регламенту, повинні застосувати одну з таких процедур оцінки відповідності:

а) внутрішній контроль виробництва (модуль А), зазначений в додатку 6;

б) експертизу типу (модуль В), зазначену в додатку 7, у поєднанні з відповідністю типові на основі внутрішнього контролю виробництва (модуль С), зазначеною в додатку 8;

в) відповідність на основі цілковитого забезпечення якості (модуль Н), зазначену в додатку 9;

г) відповідність на основі перевірки одиниці продукції (модуль G), зазначену в додатку 10.

У разі коли виробник застосовує процедуру внутрішнього контролю виробництва, зазначену в підпункті “а” цього пункту, він повинен розробити та виготовляти машини або супутню продукцію відповідно до національних стандартів з переліку національних стандартів або загальних специфікацій, специфічних для цієї категорії машин або супутньої продукції, що охоплюють усі відповідні суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров’я.

У разі коли категорія машини або супутньої продукції зазначена в частині Б додатка 1, а машина або супутня продукція не були розроблені та виготовлені відповідно до національних стандартів з переліку національних стандартів або загальних специфікацій, специфічних для цієї категорії машин або супутньої продукції, що охоплюють усі відповідні суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров’я для цієї категорії машин або супутньої продукції, виробник, у тому числі фізична або юридична особа, зазначена в пункті 61 цього Технічного регламенту, повинен застосувати одну з процедур, зазначених у підпунктах “б”, “в” або “г” цього пункту.

82. У разі коли категорія машини або супутньої продукції не зазначена у додатку 1, виробник або фізична чи юридична особа, зазначена в пункті 61 цього Технічного регламенту, повинні застосувати процедуру внутрішнього контролю виробництва (модуль А), зазначену в додатку 6.

83. При встановленні плати за оцінку відповідності призначені органи повинні враховувати специфічні інтереси та потреби суб’єктів малого і середнього підприємництва.

Призначення органів з оцінки відповідності

84. Призначення органів з оцінки відповідності для виконання ними як третіми сторонами завдань з оцінки відповідності згідно з цим Технічним регламентом здійснюється відповідно до Закону України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”.

Спеціальні вимоги до призначених органів

85. Призначені органи з оцінки відповідності повинні відповідати загальним вимогам, встановленим пунктом 1 частини першої статті 32 Закону України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”, та спеціальним вимогам, встановленим пунктами 86—94 цього Технічного регламенту.

86. Орган з оцінки відповідності повинен бути незалежним від особи, що надає машину або супутню продукцію, та від особи, що заінтересована в такій машині або супутній продукції як споживач чи користувач.

Орган з оцінки відповідності, який входить до складу громадської спілки або власником корпоративних прав якого є об'єднання підприємців, які представляють юридичних осіб та/або фізичних осіб — підприємців, які беруть участь у розробленні, виготовленні, реалізації, монтажі, використанні чи обслуговуванні машини або супутньої продукції, яку він оцінює, може вважатися третьою стороною за умови доведення незалежності такого органу та відсутності будь-якого конфлікту інтересів.

87. Орган з оцінки відповідності (його вище керівництво та персонал, відповідальний за виконання завдань з оцінки відповідності) не повинен:

бути розробником, виробником, імпортером, розповсюджувачем, монтажником, покупцем, власником, користувачем чи відповідальним за обслуговування машини або супутньої продукції, яку він оцінює, а також не повинен виконувати будь-яку з таких ролей стосовно частково завершених машин, які були вмонтовані до оцінюваної продукції, або бути представником будь-якої з таких осіб. Зазначена вимога не виключає можливості використання оцінюваної машини або супутньої продукції, яка є необхідною для роботи органу з оцінки відповідності, чи використання такої машини або супутньої продукції для власних потреб;

брати безпосередньої участі у розробленні, виготовленні, реалізації, монтажі, використанні чи обслуговуванні машини або супутньої продукції, яку він оцінює, або представляти сторони, що беруть участь у такій діяльності. Такий орган не повинен провадити будь-яку діяльність, яка може вплинути на незалежність його суджень або його доброчесність щодо діяльності з оцінки відповідності, на провадження якої він призначається або призначений. Така вимога, зокрема, стосується послуг з консультування.

Орган з оцінки відповідності повинен забезпечувати дотримання субпідрядниками, які ним залучаються до виконання конкретних робіт, пов'язаних з оцінкою відповідності, вимог щодо нерозголошення інформації, що становить предмет професійної таємниці, об'єктивності і неупередженості діяльності з оцінки відповідності такого органу.

88. Орган з оцінки відповідності та його персонал повинні провадити діяльність з оцінки відповідності з найвищим рівнем професійної доброчесності і необхідною технічною компетентністю у визначеній галузі та бути вільними від будь-якого тиску і спонукань, зокрема фінансового характеру, які могли б впливати на їх судження чи результати їх діяльності з оцінки відповідності, особливо з боку осіб чи груп осіб, заінтересованих у результатах такої діяльності.

89. Орган з оцінки відповідності повинен бути здатним виконувати всі завдання з оцінки відповідності згідно з додатками 7, 9 та 10, стосовно яких він призначається чи призначений, незалежно від того, чи такі завдання виконуються безпосередньо органом з оцінки відповідності чи такий орган є відповідальним за їх виконання.

Орган з оцінки відповідності для забезпечення виконання завдань з оцінки відповідності у будь-який час для кожної процедури оцінки відповідності та кожного виду машин або супутньої продукції, стосовно якої він призначається чи призначений, повинен мати необхідні:

а) кваліфікований та досвідчений персонал для виконання завдань з оцінки відповідності;

б) описи процедур, згідно з якими проводиться оцінка відповідності, що забезпечують прозорість і відтворюваність таких процедур;

в) відповідні правила, методики, настанови та процедури, що дають змогу розрізняти завдання, які він виконує як призначений орган, та іншу діяльність;

г) процедури для провадження діяльності з оцінки відповідності з належним урахуванням величини суб'єкта підприємництва, продукція якого оцінюється, галузі, в якій він провадить діяльність, його структури, ступеня складності технології виробництва відповідної машини або супутньої продукції та масового чи серійного характеру виробничого процесу.

Орган з оцінки відповідності повинен мати необхідні для виконання належним чином технічних і адміністративних завдань з оцінки відповідності засоби, а також мати доступ до іншого необхідного обладнання чи матеріально-технічної бази.

90. Персонал органу з оцінки відповідності, відповідальний за виконання завдань з оцінки відповідності, повинен мати:

а) технічну і професійну підготовку, що охоплює всю діяльність з оцінки відповідності, стосовно якої орган з оцінки відповідності призначається чи призначений;

б) достатні знання щодо вимог, які стосуються робіт з оцінки відповідності, які він проводить, та відповідні повноваження для проведення таких робіт;

в) відповідні знання та розуміння суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, визначених у додатку 3, застосовних стандартів з переліку національних стандартів та загальних специфікацій, зазначених у пункті 64 цього Технічного регламенту, положень законодавства України щодо умов обігу на ринку машин та супутньої продукції, які він оцінює, а також відповідних положень законодавства ЄС;

г) досвід із складення сертифікатів, протоколів та звітів, які підтверджують проведення робіт з оцінки відповідності.

91. Повинна бути гарантована неупередженість органу з оцінки відповідності, його вищого керівництва та персоналу, відповідального за виконання завдань з оцінки відповідності.

Оплата праці вищого керівництва органу з оцінки відповідності та його персоналу, відповідального за виконання завдань з оцінки відповідності, не повинна залежати від кількості проведених робіт з оцінки відповідності чи їх результатів.

92. Орган з оцінки відповідності повинен мати чинний договір страхування відповідальності перед третіми особами на час здійснення діяльності призначеного органу.

93. Персонал органу з оцінки відповідності зобов'язаний не розголошувати інформацію, отриману згідно з додатками 7, 9 і 10, що становить предмет професійної таємниці призначених органів, без згоди замовника робіт з оцінки відповідності чи особи, якої стосується така інформація (крім випадків надання зазначеної інформації відповідно до закону), та не використовувати таку інформацію у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб.

94. Орган з оцінки відповідності бере участь у провадженні відповідної діяльності із стандартизації. У разі коли орган з оцінки відповідності не бере участі в такій діяльності, він забезпечує інформування свого персоналу, відповідального за виконання завдань з оцінки відповідності, про таку діяльність.

Призначений орган повинен брати участь у провадженні відповідної діяльності секторальної групи призначених органів, утвореної згідно з пунктом 106 цього Технічного регламенту, забезпечувати інформування свого персоналу, відповідального за виконання завдань з оцінки відповідності, про таку діяльність, а також повинен застосовувати документи, підготовлені за результатами роботи зазначеної групи, як загальні настанови.

Залучення призначеними органами субпідрядників

95. У разі коли призначений орган залучає до виконання конкретних робіт, пов'язаних з оцінкою відповідності, субпідрядника, він пересвідчується у тому, що зазначений субпідрядник є юридичною особою (резидентом чи нерезидентом України), і відповідає спеціальним вимогам, визначеним у пунктах 85—94 цього Технічного регламенту (крім участі у діяльності секторальної групи призначених органів), та повідомив про це органу, що призначає.

96. Призначені органи несуть повну відповідальність за роботи, що виконуються субпідрядниками, незалежно від їх місцезнаходження.

97. Субпідрядник може бути залучений до виконання робіт з оцінки відповідності лише за згодою замовника.

98. Призначені органи зберігають для надання на запити органу, що призначає, відповідні документи стосовно оцінювання кваліфікації

залучених субпідрядників і робіт, що виконуються ними згідно з додатками 7, 9 і 10.

Обов'язки призначених органів стосовно їх діяльності

99. Призначені органи проводять оцінку відповідності згідно з процедурами оцінки відповідності, визначеними в додатках 7, 9 і 10, стосовно яких їх призначено.

100. Оцінки відповідності проводяться у пропорційний спосіб, без покладення зайвого навантаження на суб'єктів господарювання. Призначені органи провадять свою діяльність з належним урахуванням величини суб'єкта підприємництва, галузі, в якій він діє, його структури, ступеня складності технології виробництва відповідної машини або супутньої продукції та масового чи серійного характеру виробничого процесу.

При цьому призначені органи дотримуються ступеня вимогливості та рівня захисту, що є необхідними для відповідності машини або супутньої продукції вимогам цього Технічного регламенту.

101. У разі коли призначений орган вважає, що виробником не були виконані суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я, визначені у додатку 3, або вимоги, визначені у відповідних стандартах, включених до переліку національних стандартів, чи загальних специфікаціях, зазначений орган вимагає від виробника вжити відповідних коригувальних заходів та не видає сертифікат експертизи типу, не ухвалює рішення про схвалення системи якості та не видає сертифікат відповідності за результатами перевірки одиниці продукції.

102. У разі коли під час проведення моніторингу відповідності після прийняття рішення щодо схвалення системи управління якістю згідно з додатком 9 призначеним органом виявлено, що машина або супутня продукція вже не відповідає вимогам, зазначений орган вимагає від виробника вжити відповідних коригувальних заходів і в разі потреби призупиняє або припиняє дію відповідного документа про схвалення системи управління якістю.

У разі коли коригувальних заходів не було вжито або вони не дали необхідних результатів, призначений орган залежно від обставин повинен обмежити сферу дії, призупинити або припинити дію будь-яких документів про схвалення системи управління якістю.

Апеляції на рішення призначених органів

103. Подання та розгляд апеляцій на рішення призначених органів здійснюються відповідно до Закону України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності".

Обов'язки призначених органів стосовно надання інформації

104. Призначені органи інформують орган, що призначає, про:

а) будь-які відмови у видачі сертифікатів експертизи типу, документів про схвалення системи управління якістю, сертифікатів відповідності за результатами перевірки одиниці продукції у межах сфери їх призначення, встановлення обмежень щодо них, призупинення або припинення їх дії;

б) будь-які обставини, що впливають на сферу або умови призначення цих органів;

в) будь-які запити щодо надання інформації стосовно діяльності з оцінки відповідності, одержані ними від органів державного ринкового нагляду;

г) на запит органу, що призначає, призначені органи також повинні інформувати його про діяльність з оцінки відповідності, здійснену в межах сфери їх призначення, та будь-яку іншу здійснену діяльність, включаючи транскордонну діяльність та роботи за договорами субпідряду.

105. Призначені органи надають іншим органам з оцінки відповідності, які призначені згідно з цим Технічним регламентом та проводять подібну діяльність з оцінки відповідності, що охоплює такі саме види машин або супутньої продукції, відповідну інформацію з питань, які стосуються негативних результатів оцінки відповідності, а на запит — також щодо позитивних результатів оцінки відповідності.

Координація призначених органів

106. Відповідна координація та співпраця між призначеними органами здійснюються у формі секторальної групи призначених органів.

Призначені органи беруть участь у роботі секторальної групи призначених органів безпосередньо або через визначених представників.

Державний ринковий нагляд і контроль

107. Державний ринковий нагляд і контроль продукції, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту, здійснюється відповідно до Закону України “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції” з урахуванням вимог цього Технічного регламенту.

Формальна невідповідність

108. Заходи щодо усунення формальної невідповідності машин або супутньої продукції вживаються відповідним суб'єктом господарювання, якщо орган державного ринкового нагляду встановить таку невідповідність:

а) знак відповідності технічним регламентам було нанесено з порушенням загальних принципів маркування зазначеним знаком, встановлених Законом України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”, або вимог, визначених у пунктах 74—78 цього Технічного регламенту;

б) не було нанесено знак відповідності технічним регламентам;

в) ідентифікаційний номер призначеного органу, залученого на етапі контролю виробництва, було нанесено з порушенням вимог пункту 76 цього Технічного регламенту або не нанесено;

г) декларацію про відповідність не було складено або було складено з порушенням вимог, встановлених цим Технічним регламентом;

г) технічна документація або відсутня, або є неповною;

д) інформація, визначена у пунктах 15 або 33 цього Технічного регламенту, відсутня, є неправдивою або неповною;

е) не виконано будь-яку іншу з адміністративних вимог, установлених у пунктах 10—18 або 31—39 цього Технічного регламенту.

109. Заходи щодо усунення формальної невідповідності частково завершених машин вживаються відповідним суб’єктом господарювання, якщо орган державного ринкового нагляду встановить таку невідповідність:

а) декларацію про вбудовування не було складено або було складено з порушенням вимог, встановлених цим Технічним регламентом;

б) технічна документація або відсутня, або є неповною;

в) інформація, визначена у пунктах 23 або 42 цього Технічного регламенту, відсутня, є неправдивою або неповною;

г) не виконано будь-яку іншу з адміністративних вимог, установлених у пунктах 19—28 або 40—47 цього Технічного регламенту.

Конфіденційність інформації

110. Усі сторони та особи повинні забезпечувати конфіденційність інформації, одержаної в процесі виконання своїх завдань, пов’язаних із застосуванням цього Технічного регламенту, а саме:

персональних даних;

інформації, що становить комерційну таємницю суб’єктів господарювання, у тому числі щодо прав інтелектуальної власності, за винятком випадків, коли розкриття такої інформації є необхідним для забезпечення захисту життя або здоров’я людини.

111. Положення пункту 110 цього Технічного регламенту не впливають на повноваження органів виконавчої влади, інших державних органів та призначених органів щодо взаємного обміну інформацією та видання попереджень.

Таблиця відповідності

112. Таблиця відповідності положень Регламенту (ЄС) Європейського Парламенту та Ради 2023/1230 від 14 червня 2023 року про машини та скасування Директиви 2006/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Ради 73/361/ЄЕС та цього Технічного регламенту наведена в додатку 12.

Додаток 1
до Технічного регламенту

ПЕРЕЛІК

категорій машин або супутньої продукції, до яких повинна застосовуватись одна з процедур оцінки відповідності, що передбачена у пунктах 80 і 81 Технічного регламенту машин

Частина А

Перелік категорій машин або супутньої продукції, до яких повинна застосовуватись одна з процедур оцінки відповідності, передбачена в пункті 80 Технічного регламенту машин

1. Знімні пристрої механічної трансмісії із огорожами.
2. Огорожі для знімних пристроїв механічної трансмісії.
3. Підіймачі для обслуговування транспортних засобів.
4. Портативні кріпильні та інші машини ударної дії, які мають обойму.
5. Компоненти безпеки, які містять технології штучного інтелекту для повного або часткового самовдосконалення, використовуючи підходи машинного навчання для забезпечення функцій безпеки.
6. Машини, які мають вбудовані системи, що містять технології штучного інтелекту для повного або часткового самовдосконалення, використовуючи підходи машинного навчання для забезпечення функцій безпеки, і не були самотійно введені в обіг.

Частина Б

Перелік категорій машин або супутньої продукції, до яких повинна застосовуватись одна з процедур оцінки відповідності, передбачена в пункті 81 Технічного регламенту машин

1. Циркулярні пили (з однією або кількома пилками) для роботи з деревиною та матеріалами з подібними фізичними характеристиками або для роботи з м'ясопродуктами та матеріалами з подібними фізичними характеристиками, у тому числі:

1.1. пиляльні машини з фіксованим під час виконання операцій лезом/лезами, які мають нерухомий стіл з ручною подачею матеріалу або знімною механічною подачею;

1.2. пиляльні машини з фіксованим під час виконання операцій лезом/лезами, які мають реверсивний стіл або каретку, керовані вручну;

1.3. пиляльні машини з фіксованим під час виконання операцій лезом/лезами, які мають вбудований механічний пристрій для подачі матеріалу з ручним навантаженням та/або розвантаженням;

1.4. пиляльні машини з рухомим під час виконання операцій лезом/лезами, які мають механічний пристрій для подачі матеріалу з ручним навантаженням та/або розвантаженням.

2. Стругальні деревообробні машини з ручною подачею.

3. Стругальні верстати для одностороннього оброблення тонких дощок, які мають вбудований механічний пристрій для подачі матеріалу з ручним навантаженням та/або розвантаженням.

4. Стрічкові пили з ручним навантаженням та/або розвантаженням для роботи з деревиною та матеріалами з подібними фізичними характеристиками або для роботи з м'ясопродуктами та матеріалами з подібними фізичними характеристиками, у тому числі:

4.1. пиляльні машини з фіксованим під час виконання операцій лезом/лезами, які мають нерухомий стіл або рухомий зворотно-поступальний стіл чи каретку для оброблюваних деталей;

4.2. пиляльні машини з лезом/лезами, з'єднаним/ з'єднаними з кареткою, яка має зворотно-поступальний рух.

5. Комбіновані машини, які складаються з машин тих категорій, що зазначені у пунктах 1—4 і 7 цього переліку, для роботи з деревиною та матеріалами з подібними фізичними характеристиками.

6. Шипорізні деревообробні машини з кількома тримачами леза/лез та ручною подачею.

7. Вертикально шпиндельні фрезерувальні машини з ручною подачею для роботи з деревиною та матеріалами з подібними фізичними характеристиками.

8. Портативні ланцюгові пили для деревини.

9. Преси, у тому числі вальцювальні для холодної обробки металів, з ручним навантаженням та/або розвантаженням, у яких рухомі робочі частини можуть мати хід понад 6 міліметрів та швидкість понад 30 міліметрів у секунду.

10. Інжекційні або компресійні машини для формування пластмас з ручним навантаженням або розвантаженням.

11. Інжекційні або компресійні машини для формування гумових сумішей з ручним навантаженням або розвантаженням.

12. Машини для підземних робіт таких типів:

12.1. локомотиви та гальмівні вагони;

12.2. гідравлічні шахтові опори.

13. Автомобілі-сміттєвози з ручним завантаженням і вбудованим ущільнювачем.

14. Пристрої для підймання людей або людей і вантажів, у тому числі де є ризик падіння з висоти понад три метри.

15. Захисні пристрої, призначені для виявлення присутності людей.

16. Механізовані блокувальні рухомі огорожі, призначені для використання як засоби захисту на машинах, зазначених у пунктах 9—11 цієї частини переліку.

17. Логічні пристрої для убезпечення функціонування машин.

18. Конструкції для захисту у разі перевертання (ROPS).

19. Конструкції для захисту від предметів, що падають (FOPS).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК
компонентів безпеки

1. Огорожі для знімних пристроїв механічної трансмісії.
2. Захисні пристрої, призначені для виявлення присутності людей.
3. Механізовані блокувальні рухомі огорожі, призначені для використання як засоби захисту на машинах, зазначених у пунктах 9—11 частини Б додатка 1 до Технічного регламенту машин.
4. Логічні пристрої для забезпечення функціонування машин.
5. Клапани з додатковими засобами для виявлення несправностей, призначені для керування небезпечним рухом машин.
6. Витяжні системи для викидів машин.
7. Огорожі і захисні пристрої для захисту осіб від частин машини, що рухаються в процесі її функціонування.
8. Пристрої спостереження за завантаженням та контролю за рухом підіймальних машин.
9. Пристосування для утримання людей на сидіннях.
10. Пристрої аварійної зупинки.
11. Розрядні системи для запобігання накопиченню потенційно небезпечних електричних зарядів.
12. Обмежувачі енергії та запобіжні пристрої, передбачені у пунктах 1.5.7, 3.4.7 та 4.1.2.6 додатка 3 до Технічного регламенту машин.
13. Системи і пристрої для зменшення рівня створюваного шуму і вібрацій.
14. Конструкції для захисту у разі перевертання (ROPS).
15. Конструкції для захисту від предметів, що падають (FOPS).
16. Пристрої дворучного керування.
17. Компоненти машин, призначені для підймання та/або опускання людей між різними стаціонарними площадками, та зазначені у наступному переліку:
 - а) пристрої для блокування дверей стаціонарної площадки;
 - б) пристрої для запобігання несподіваному падінню елемента, який несе вантаж, або його несподіваному руху вгору;
 - в) пристрої обмеження швидкості;

г) амортизатори, що акумулюють енергію, нелінійні або з демпфіруванням зворотного руху;

г) амортизатори, що розсіюють енергію;

д) захисні пристрої, які вбудовані в силові кола гідравлічних домкратів і використовуються для запобігання падінню;

е) електричні захисні пристрої у вигляді запобіжних вимикачів, що містять електронні компоненти.

18. Програмне забезпечення, що гарантує функції безпеки.

19. Компоненти безпеки, які містять технології штучного інтелекту для повного або часткового самовдосконалення, використовуючи підходи машинного навчання для забезпечення функцій безпеки.

20. Системи фільтрації, призначені для вбудовування в кабіни машин з метою захисту операторів або інших осіб від небезпечних матеріалів і речовин, у тому числі засобів захисту рослин, та фільтри для таких систем фільтрації.

Додаток 3
до Технічного регламенту

СУТТЄВІ ВИМОГИ

щодо безпеки та охорони здоров'я, які повинні бути виконані під час
розроблення та виготовлення машин або супутньої продукції

Частина А
Визначення термінів

Для цілей цього додатка терміни вживаються у такому значенні:

застосування за призначенням — використання машини або супутньої продукції відповідно до інформації, наведеної в інструкціях з експлуатації;

захисний пристрій — пристрій (крім огорожі), який зменшує ризик самотійно або в комбінації з огорожею;

обґрунтовано передбачуване застосування не за призначенням — використання машини або супутньої продукції у такий спосіб, який не передбачено в інструкціях з експлуатації, але який можна легко передбачити, враховуючи поведінку людини;

небезпека — потенційне джерело травмування або заподіяння шкоди здоров'ю;

небезпечна зона — будь-яка зона усередині та/або ззовні машини або супутньої продукції, у якій особа наражається на ризик для здоров'я або безпеку;

незахищена особа — будь-яка особа, яка повністю або частково перебуває у небезпечній зоні;

огорожа — частина машини або супутньої продукції, яка використовується спеціально для забезпечення захисту шляхом створення фізичної перешкоди;

оператор — особа або особи, задіяні у встановленні, роботі, керуванні, налагоджуванні, обслуговуванні, чищенні, ремонтуванні або транспортуванні машини або супутньої продукції;

ризик — комбінація імовірності і ступеня тяжкості травми або шкоди для здоров'я, яка може виникнути в небезпечній ситуації.

Частина Б
Загальні принципи

1. Виробник машини або супутньої продукції повинен забезпечити проведення оцінки ризиків з метою визначення суттєвих вимог щодо

безпеки та охорони здоров'я, які застосовуються до машини або супутньої продукції. Після цього машина або супутня продукція повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб усунути небезпеки або, якщо це неможливо, звести до мінімуму всі відповідні ризики, беручи до уваги результати оцінки ризиків.

Шляхом неодноразового повторення процесу оцінки та зниження ризиків, зазначених в абзаці першому цього пункту, виробник повинен:

а) визначити обмеження для використання машини, які включають застосування за призначенням і будь-яке обґрунтовано передбачуване застосування машин не за призначенням;

б) визначити небезпеки, які можуть бути спричинені машиною або супутньою продукцією, та пов'язані з ними небезпечні ситуації;

в) оцінити ризики, зважаючи на тяжкість можливих травмувань або втрати здоров'я та на ймовірність їх виникнення;

г) оцінити ризики з метою визначення необхідності зниження ризику відповідно до цілей Технічного регламенту машин;

г) усунути небезпеки або зменшити ризики таких небезпек шляхом застосування захисних заходів у порядку пріоритетності, зазначеному у підпункті "б" пункту 1.1.2 цього додатка.

Оцінка та зменшення ризиків повинні охоплювати небезпеки, які можуть виникнути протягом строку служби машини або супутньої продукції, які можна передбачити під час введення машини або супутньої продукції в обіг як передбачувану еволюцію поведінки або логіки вбудованого штучного інтелекту, що повністю або частково самовдосконалюється, внаслідок того, що машина або супутня продукція призначені для роботи з різним рівнем автономності. Оцінка та зменшення ризиків повинні включати ризики, що виникають внаслідок взаємодії між машинами для досягнення однієї мети, які з'єднані та керуються так, що вони діють як єдине ціле, утворюючи таким чином машини, як визначено в абзаці п'ятому пункту 3 Технічного регламенту машин.

2. Зобов'язання, передбачені суттєвими вимогами щодо безпеки та охорони здоров'я, виникають тільки тоді, коли існує відповідна небезпека від машини або супутньої продукції, якщо вона застосовується за призначенням, передбаченим виробником, або в передбачуваній аномальній ситуації. У будь-якому разі повинні бути застосовані принципи інтегрування безпеки, зазначені у пункті 1.1.2 цього додатка, та в усіх випадках виконані зобов'язання щодо маркування машини або супутньої продукції, визначені у пункті 1.7.3 цього додатка, та щодо інструкцій з експлуатації, визначені у пункті 1.7.4 цього додатка.

3. Суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я, які наведені в цьому додатку, є обов'язковими. Однак, ураховуючи рівень науки і техніки,

досягнення цілей, встановлених суттєвими вимогами щодо безпеки та охорони здоров'я, може бути недосяжним. У такому разі машини та супутня продукція повинні, наскільки це можливо, розроблятися та виготовлятися з наближенням до таких цілей.

4. Цей додаток складається з шести розділів. Перший розділ має загальний характер і застосовується до всіх видів машин та супутньої продукції. Інші розділи стосуються машин та супутньої продукції, що становлять певні види більш специфічних небезпек. Тим не менш, важливо вивчити весь цей додаток, щоб бути впевненим у дотриманні всіх відповідних суттєвих вимог. Під час розроблення машини або супутньої продукції необхідно враховувати вимоги першого розділу та вимоги одного чи кількох інших розділів залежно від результатів оцінки ризику, проведеної відповідно до пункту 1 цих Загальних принципів. Суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я, які спрямовані на захист навколишнього природного середовища, поширюються лише на машини та супутню продукцію, зазначені у пункті 2.4 цього додатка.

5. Ці загальні принципи застосовуються до оцінки ризиків, що здійснюється виробником частково завершеної машини.

1. Суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я

1.1. Загальні положення

1.1.1. Застосовність

Зобов'язання, викладені в суттєвих вимогах щодо безпеки та охорони здоров'я, застосовуються до частково завершених машин в тій частині, в якій ці вимоги є застосовними до них.

Застосовні до частково завершених машин вимоги не охоплюють вимоги, які можуть бути виконані лише під час введення в експлуатацію частково завершеної машини. Однак принципи інтегрування безпеки, викладені в пункті 1.1.2, застосовуються в усіх випадках.

1.1.2. Принципи інтегрування безпеки:

а) машини або супутня продукція повинні розроблятися та виготовлятися таким чином, щоб вони були придатними для виконання своїх функцій і їх можна було експлуатувати, налагоджувати та обслуговувати без створення небезпеки для людей, коли ці дії виконуються згідно з передбачуваними умовами, але також з урахуванням будь-якого обґрунтовано передбачуваного застосування машини або супутньої продукції не за призначенням. Метою захисних заходів повинно бути усунення будь-якого ризику протягом усього передбачуваного строку служби машини або супутньої продукції, включаючи етапи транспортування, монтажу, демонтажу, виведення з експлуатації та утилізації;

б) обираючи найбільш відповідні заходи, виробник повинен керуватися такими правилами у зазначеній нижче послідовності:

- усунення небезпеки або, якщо це неможливо, мінімізація ризиків (за своєю суттю розроблення та виготовлення безпечної машини або супутньої продукції);

- застосування необхідних захисних заходів щодо ризиків, які неможливо усунути;

- інформування користувачів про залишкові ризики внаслідок будь-яких недоліків вжитих захисних заходів, зазначення необхідності спеціального навчання та про будь-яку потребу в забезпеченні засобами індивідуального захисту;

в) під час розроблення і виготовлення машини або супутньої продукції та під час підготовки інструкцій з експлуатації виробник повинен передбачити не тільки застосування машини або супутньої продукції за призначенням, але також будь-яке обґрунтовано передбачуване застосування не за призначенням. Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб запобігти її неналежному застосуванню, якщо таке застосування може спричинити ризик. Якщо це доцільно, в інструкціях з експлуатації на підставі досвіду необхідно звернути увагу користувача на можливі, але недопустимі способи застосування машини або супутньої продукції;

г) під час розроблення та виготовлення машини або супутньої продукції необхідно враховувати скутість і обмеженість рухів оператора внаслідок необхідного або передбаченого застосування засобів індивідуального захисту;

г) машина або супутня продукція повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб користувач, де це можливо, мав змогу перевірити функції безпеки. Машини або супутня продукція повинні постачатися з усім спеціальним обладнанням і приладдям, а також за потреби з описом конкретних процедур функціональних випробувань, необхідних для того, щоб їх можна було безпечно випробовувати, налагоджувати, обслуговувати і використовувати.

1.1.3. Матеріали та вироби

Матеріали, які застосовують для виготовлення машини або супутньої продукції, чи вироби, які використовують або виготовляють під час її застосування, не повинні становити загрози для безпеки або здоров'я людей.

Зокрема, якщо використовуються гази чи рідини, машина або супутня продукція повинна бути розроблена і виготовлена так, щоб запобігти ризикам, пов'язаним з наповненням, використанням, відновленням або випорожненням.

1.1.4. Освітлення

Машина або супутня продукція повинна бути оснащена вбудованим освітленням, придатним для відповідних операцій, якщо його відсутність може спричинити ризик, незважаючи на навколишнє освітлення нормальної інтенсивності.

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена і виготовлена так, щоб не виникали затінки, здатні завадити роботі, подразнюючі осліплюючі відблиски та небезпечні стробоскопічні ефекти на рухомих частинах.

Внутрішні частини, які потребують частої перевірки і налагодження, та зони технічного обслуговування повинні бути забезпечені відповідним освітленням.

1.1.5. Конструкція машини або супутньої продукції для полегшення її роботи

Машина або супутня продукція, або всі їх складові частини повинні бути:

- а) придатними для безпечного переміщення вручну і транспортування;
- б) упакованими або розробленими так, щоб їх зберігання могло бути безпечним і без пошкоджень.

Під час транспортування машини або супутньої продукції, або їх складових частин повинна бути виключена можливість несподіваних рухів або небезпек, спричинених втратою стійкості, за умови поводження з машиною або супутньої продукцією, або їх складовими частинами відповідно до інструкцій.

У разі коли вага, розміри, форма машини або супутньої продукції, або їх складових частин унеможливають їх переміщення вручну, машина або супутня продукція, або відповідна складова частина повинна бути:

- а) обладнана приладдям для приєднання підйимального механізму, або
- б) такої конструкції, яка дає змогу обладнати машину таким приладдям, або
- в) такої форми, що дає змогу легко приєднати звичайне підйимальне приладдя.

У разі коли машину або супутню продукцію, або одну з їх складових частин необхідно переміщувати вручну, вона повинна бути:

- а) легко рухомою, або
- б) обладнаною приладдям для безпечного підймання та переміщення.

Необхідно вжити спеціальних заходів щодо поводження з інструментами та/або частинами машини або супутньої продукції, які, навіть якщо вони легкі, можуть бути небезпечними.

1.1.6. Ергономіка

У передбачуваних умовах застосування дискомфорт, в тому, фізичні та психологічні стреси оператора повинні бути усунені або знижені до мінімально можливого рівня з огляду, принаймні, на такі принципи ергономіки:

а) врахування можливих фізичних розмірів оператора, його сили і витривалості;

б) уникнення необхідності у складних робочих позах або рухах, а також ручних зусиль, які перевищують можливості оператора;

в) забезпечення достатнього простору для рухів частин тіла оператора;

г) уникнення встановлення фіксованої продуктивності;

г) уникнення необхідності спостереження, яке вимагає тривалої зосередженості;

д) пристосування системи взаємодії “людина — машина” до передбачуваних характеристик операторів, у тому числі щодо машин або супутньої продукції, що містять технології штучного інтелекту для повного або часткового самовдосконалення, поведінка або логіка яких є передбачуваною, та які призначені для роботи з різними рівнями автономності;

е) де це застосовно, адаптація машини або супутньої продукції, що містять технології штучного інтелекту для повного або часткового самовдосконалення їх поведінки або логіки, які призначені для роботи з різними рівнями автономності, для адекватного та відповідного реагування на людей (наприклад, вербально за допомогою слів і невербально за допомогою жестів, міміки або рухів тіла) і для повідомлення операторів про свої заплановані дії (наприклад, що вона збирається робити і чому) у зрозумілий спосіб.

1.1.7. Робочі місця

Робоче місце оператора повинне бути розроблене та виготовлене так, щоб уникнути будь-яких ризиків, пов'язаних з вихлопними газами або браком кисню.

У разі коли машина або супутня продукція призначена для застосування в небезпечному середовищі, яке створює ризики безпеці і здоров'ю оператора, або машина чи супутня продукція сама створює небезпечне середовище, повинні бути передбачені адекватні засоби для забезпечення належних умов праці оператора і його захисту від передбачуваних небезпек.

У застосовних випадках робоче місце повинне бути споряджено належною кабіною, яка розроблена, виготовлена та/або обладнана для задоволення зазначених в абзацах першому і другому цього пункту вимог.

Вихід повинний забезпечувати швидку евакуацію. Крім того, у разі потреби аварійний вихід повинен бути передбачений в іншому напрямку, ніж напрямок звичайного виходу.

1.1.8. Сидіння

У разі необхідності і коли це дозволяють умови праці, розроблення робочого місця, якщо воно є невід'ємною частиною машини або супутньої продукції, повинно передбачати можливість установа сидіння.

У разі коли робота виконується сидячи і робоче місце є невід'ємною частиною машини або супутньої продукції, сидіння оператора повинне постачатися разом з машиною або супутньою продукцією.

Сидіння оператора повинне забезпечувати йому стійке положення. Крім того, сидіння і його відстань від пристроїв керування повинні бути пристосованими до оператора.

У разі коли машина або супутня продукція зазнає вібрацій, сидіння оператора повинне бути розроблене і виготовлене таким чином, щоб зменшувати до найнижчого обґрунтовано можливого рівня вібрацію, яка діє на оператора. Кріплення сидіння повинне витримувати усі навантаження, які можуть на нього діяти. Якщо ноги оператора не спираються на підлогу, необхідно передбачити опори для ніг, покриті матеріалом, що запобігає проковзуванню.

1.1.9. Захист від втручання

Машину або супутню продукцію необхідно розробляти та виготовляти таким чином, щоб підключення до неї іншого пристрою через будь-яку функцію самого підключеного пристрою або через будь-який віддалений пристрій, який взаємодіє з машиною або супутньою продукцією, не призводило до виникнення небезпечної ситуації.

Апаратний носій, що передає сигнал або дані, необхідні для підключення або доступу до програмного забезпечення, яке має вирішальне значення для відповідності машини або супутньої продукції відповідним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, повинен бути розроблений таким чином, щоб він був належним чином захищений від випадкового або навмисного втручання. Машина або супутня продукція повинні збирати докази законного або незаконного втручання в цей апаратний носій, коли це стосується підключення або доступу до програмного забезпечення, яке є критично важливим для відповідності машини або супутньої продукції.

Програмне забезпечення та дані, які є критично важливими для відповідності машини або супутньої продукції відповідним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, повинні бути ідентифіковані як такі та належним чином захищені від випадкового або навмисного втручання.

Машина або супутня продукція повинні ідентифікувати встановлене на них програмне забезпечення, необхідне для безпечної роботи, і бути здатними надавати цю інформацію в будь-який час у легкодоступній формі.

Машина або супутня продукція повинні збирати докази законного або незаконного втручання в програмне забезпечення або модифікації програмного забезпечення, встановленого на машині або супутній продукції, або його конфігурації.

1.2. Системи керування

1.2.1. Безпека та надійність систем керування

Системи керування повинні бути розроблені і виготовлені таким чином, щоб запобігати виникненню небезпечних ситуацій.

Системи керування повинні бути розроблені і виготовлені таким чином, щоб:

а) вони могли витримувати відповідно до обставин та ризиків передбачувані робочі навантаження, а також передбачувані та ненавмисні зовнішні впливи, включаючи обґрунтовано передбачувані зловмисні спроби з боку третіх осіб, що можуть призвести до небезпечної ситуації;

б) збої в роботі комп'ютерного обладнання або логіки системи керування не призводили до небезпечних ситуацій;

в) помилки в логіці системи керування не призводили до небезпечних ситуацій;

г) обмеження функцій безпеки були встановлені в рамках оцінки ризиків, виконаної виробником, і не дозволялось вносити зміни до налаштувань або правил, що генеруються машиною або супутньою продукцією, або операторами, у тому числі на етапі навчання машини або супутньої продукції, якщо такі зміни можуть призвести до виникнення небезпечних ситуацій;

г) розумно передбачувані помилки людини (оператора) під час експлуатації не призводили до небезпечних ситуацій;

д) журнал відстеження даних, отриманих у зв'язку з втручанням, і версій програмного забезпечення для забезпечення безпеки, завантажених після того, як машину або супутню продукцію було введено в обіг або в експлуатацію, зберігався протягом п'яти років після такого завантаження виключно для того, щоб продемонструвати відповідність машини або супутньої продукції вимогам цього додатка на підставі обґрунтованого запиту органу державного ринкового нагляду.

Системи керування машиною або супутньою продукцією, що містять технології штучного інтелекту для повного або часткового самовдосконалення поведінки або логіки, які призначені для роботи з

різними рівнями автономності, повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб:

а) вони не призводили до виконання машиною або супутньою продукцією дій, що виходять за межі визначеного завдання та простору руху;

б) було забезпечено запис даних про процес прийняття рішень, пов'язаних з безпекою, для програмних систем безпеки, що забезпечують функцію безпеки, включаючи компоненти безпеки, після введення машини або супутньої продукції в обіг або в експлуатацію, і такі дані зберігалися протягом одного року після їх збирання виключно для демонстрації відповідності машини або супутньої продукції цьому додатку на підставі обґрунтованого запиту органу державного ринкового нагляду;

в) існувала можливість у будь-який час внести зміни до машини або супутньої продукції з метою підтримання притаманної їм безпеки.

Особливу увагу необхідно приділити таким моментам:

а) машина або супутня продукція не повинна запускатися неочікувано;

б) параметри машини або супутньої продукції не повинні змінюватися неконтрольовано, якщо такі зміни можуть призвести до небезпечних ситуацій;

в) слід запобігати змінам у налаштуваннях або правилах, що генеруються машиною або супутньою продукцією чи операторами, у тому числі на етапі навчання машини або супутньої продукції, якщо такі зміни можуть призвести до виникнення небезпечних ситуацій;

г) зупиненню машини або супутньої продукції ніщо не повинне заважати після подачі команди на зупинку;

г) жодні рухомі частини машини або супутньої продукції, або деталі, утримувані машиною або супутньою продукцією, не повинні випадати або викидатися;

д) автоматична або ручна зупинка рухомих частин незалежно від їх положення повинна бути безперешкодною;

е) захисні пристрої повинні постійно зберігати свою повну дієздатність або давати команду на зупинку;

є) пов'язані з безпекою частини системи керування повинні застосовуватися послідовно щодо всієї змонтованої машини або супутньої продукції, або частково завершеної машини, або їх комбінацій.

У разі бездротового керування збій зв'язку або з'єднання чи несправне з'єднання не повинні призводити до небезпечної ситуації.

1.2.2. Пристрої керування

Пристрої керування повинні бути:

- а) чітко видимі і розпізнавані з використанням, якщо це прийнятно, піктограм;
- б) розташовані так, щоб уможливлювати безпечне, безсумнівне, швидке та однозначне виконання дій;
- в) розроблені так, щоб рух пристрою керування був узгодженим з відповідною функцією машини;
- г) розташовані за межами небезпечних зон, за винятком, якщо це необхідно, певних пристроїв керування машиною, таких як кнопка “аварійний стоп”, підвісний пульт керування;
- г) розташовані так, щоб їх використання не спричиняло додаткових ризиків;
- д) розроблені або захищені так, щоб бажаний результат у разі виникнення небезпеки міг бути досягнутим лише через усвідомлену дію;
- е) виготовлені так, щоб мати змогу витримувати передбачувані навантаження. Особливу увагу необхідно звернути на пристрої аварійної зупинки, які можуть зазнати значних навантажень.

У разі коли пристрій керування розроблено та виготовлено для виконання різних операцій, тобто не для якоїсь однієї дії, дія, що підлягає виконанню, повинна бути чітко відображена (продемонстрована) та підлягати підтвердженню, якщо це необхідно.

Пристрої керування повинні бути встановлені так, щоб їх розташування, робочий хід та протидія були з урахуванням принципів ергономіки сумісні з виконуваними операціями.

Машина або супутня продукція з метою убезпечення керування ними повинні бути обладнані необхідними пристроями індикації. Оператору повинна бути забезпечена можливість розпізнавання їх з місця керування.

З кожного місця керування оператору повинна бути забезпечена можливість переконатися, що у небезпечних зонах відсутня жодна людина, або система керування повинна бути розроблена і виготовлена таким чином, щоб запуск був неможливий, якщо хтось перебуває у небезпечній зоні.

У разі коли це неможливо, система керування повинна бути розроблена і виготовлена таким чином, щоб перед пуском машини або супутньої продукції подавався звуковий та/або візуальний попереджувальний сигнал. Незахищеним особам повинна бути надана можливість залишити небезпечну зону або запобігти запуску машини.

У разі потреби повинні бути передбачені засоби для забезпечення керування машиною або супутньою продукцією лише з місць керування, розміщених в одній або більше заздалегідь визначених зонах чи місцях.

У разі коли машина або супутня продукція має два або більше місць керування, кожне з них повинне бути обладнано усіма необхідними пристроями керування для того, щоб оператори не заважали один одному або не ставили один одного у небезпечну ситуацію.

1.2.3. Пуск

Пуск машини або супутньої продукції повинен бути можливим лише після навмисного приведення в дію призначеного для цього пристрою керування.

Зазначена вимога також діє у разі:

а) повторного запуску машини або супутньої продукції після зупинення незалежно від причини;

б) суттєвої зміни умов роботи.

Однак повторний запуск машини або супутньої продукції, або зміна умов роботи можуть виконуватися у разі навмисного приведення в дію іншого, ніж призначеного для пуску, пристрою керування, за умови, що це не призведе до виникнення небезпечної ситуації.

Для машини або супутньої продукції, що працюють в автоматичному режимі, запуск, повторний запуск після зупинення або зміна умов роботи можуть відбуватися без втручання оператора за умови, що це не призводить до виникнення небезпечної ситуації.

У разі коли машина або супутня продукція має кілька пристроїв керування її пуском, внаслідок чого оператори можуть спричинити небезпеку один для одного, повинні бути встановлені додаткові пристрої керування для запобігання таким ризикам. У разі коли для убезпечення необхідно, щоб пуск та/або зупинка виконувалися у певній послідовності, повинні бути влаштовані пристрої керування, які забезпечують виконання таких операцій в належній послідовності.

1.2.4. Зупинка

1.2.4.1. Нормальна зупинка

Машина або супутня продукція повинна бути обладнана пристроєм керування, за допомогою якого машину можна безпечно повністю зупинити.

Кожне робоче місце повинно бути обладнане пристроєм керування для зупинки деяких або всіх функцій машини або супутньої продукції залежно від виду існуючої небезпеки таким чином, щоб машина або супутня продукція стала безпечною.

Керування зупинкою машини або супутньої продукції повинне мати пріоритет перед керуванням пуску.

Як тільки машина або супутня продукція, або її небезпечна функція зупинені, енергопостачання відповідних приводів повинне бути відключено.

1.2.4.2. Операційна зупинка

Якщо з експлуатаційних міркувань необхідно, щоб керування зупинкою не спричиняло відключення постачання енергії до приводу, умови зупинення повинні контролюватися і підтримуватися.

1.2.4.3. Аварійна зупинка

Кожна машина або супутня продукція повинна бути обладнана одним або кількома пристроями аварійної зупинки, здатними запобігти наявній або ймовірній небезпеці.

Виняток становлять:

а) машини або супутня продукція, в яких пристрій аварійної зупинки не зменшує ризик тому, що не зменшує часу зупинення, або не дає змогу вжити відповідних заходів до запобігання цьому ризику;

б) портативні ручні або керовані вручну машини або супутня продукція.

Пристрій аварійної зупинки повинен:

а) мати чітко розпізнавані, ясно видимі та швидкодоступні пристрої керування;

б) зупиняти небезпечний процес якнайшвидше, без створення додаткових ризиків;

в) запускати певні запобіжні рухи або дозволяти їх запуск, якщо це необхідно.

Після припинення безпосередньої дії на пристрої керування пристроєм аварійної зупинки і подачі команди на зупинку, ця команда повинна підтримуватися пристроєм керування пристроєм аварійної зупинки через його фіксацію до скасування команди спеціальною дією. Повинне унеможливлуватися включення пристрою аварійної зупинки без подачі команди на зупинку. Вивільнення (розфіксування) пристроєм керування пристроєм аварійної зупинки повинне бути можливим тільки за умови цілеспрямованої дії та не повинне відновлювати роботу машини або супутньої продукції, а тільки давати можливість такого відновлення.

Функція аварійної зупинки повинна бути доступною та перебувати в робочому стані протягом усього часу незалежно від режиму роботи.

Пристрої аварійної зупинки повинні доповнювати інші запобіжні заходи, але не замінювати їх.

1.2.4.4. Комплекти машин або супутньої продукції

Машини або супутня продукція, або їх складові частини, призначені для сумісної роботи, повинні бути розроблені і виготовлені так, щоб пристрої керування зупинкою, у тому числі аварійною, зупиняли не тільки саму машину або супутню продукцію, але і усе пов'язане з нею обладнання, якщо продовження його роботи може становити небезпеку.

1.2.5. Вибір режимів керування або роботи

Обраний режим керування або роботи повинен мати пріоритет перед усіма іншими режимами керування або роботи, за винятком аварійної зупинки.

У разі коли машина або супутня продукція розроблена і виготовлена так, що допускає застосування у кількох режимах керування або роботи, які вимагають різних захисних заходів та/або виробничих циклів, вона повинна бути обладнана селектором режимів, який повинен фіксуватись у кожному положенні. Кожне положення селектора повинне бути чітко розпізнаване і відповідати одному з режимів керування або роботи.

Селектор може бути замінено іншим способом вибору режиму керування або роботи, який обмежує виконання певних функцій машини або супутньої продукції для певних категорій операторів.

У разі коли під час виконання певних операцій необхідно, щоб машина або супутня продукція працювала із зміщеними та/або усунутими огорожами та вимкненими захисними пристроями, селектор режимів керування або роботи повинен водночас:

- а) вимикати усі інші режими керування або роботи;
- б) дозволяти виконання небезпечних функцій тільки за умови постійної дії на пристрій керування;
- в) дозволяти виконання небезпечних функцій тільки за умови зменшеного ризику та запобігання небезпекам від пов'язаних наслідків;
- г) запобігати виконанню будь-яких небезпечних функцій внаслідок навмисної або ненавмисної дії на датчики машини або супутньої продукції.

У разі коли зазначені чотири умови не можуть бути виконані одночасно, селектор режиму керування або роботи повинен активувати інші захисні засоби, розроблені і виготовлені для убезпечення зони втручання оператора.

Додатково оператор повинен мати змогу керувати роботою частин, з якими він працює, з пульта керування.

1.2.6. Збій в роботі енергоживлення

Перерва, поновлення після перерви або будь-якого виду коливання енергоживлення або зв'язку із машиною або супутньою продукцією не повинні призводити до небезпечних ситуацій.

Особливу увагу необхідно приділяти таким моментам:

- а) машина або супутня продукція не повинна запускатися неочікувано;
- б) параметри машини не повинні неконтрольовано змінюватися, якщо такі зміни можуть призвести до виникнення небезпечної ситуації;
- в) не повинно виникати перешкод для зупинення машини або супутньої продукції, якщо команда на зупинку вже подана;
- г) жодна рухома частина машини або супутньої продукції, або предмет, який вона утримує, не повинні випадати або викидатися;
- г) автоматичне або ручне зупинення будь-яких рухомих частин повинне виконуватися безперешкодно;
- д) захисні пристрої повинні у повному обсязі зберігати робочий стан або давати команду на зупинку.

1.3. Захист від механічних небезпек

1.3.1. Ризик втрати стійкості

Машини або супутня продукція і їх компоненти та з'єднання повинні достатньою мірою бути стійкими для уникнення перекидання, падіння або некерованих рухів під час транспортування, складання, демонтажу та будь-яких інших дій, пов'язаних з машиною або супутньою продукцією.

У разі коли форма самої машини або супутньої продукції чи її призначене встановлення не забезпечують достатньої стійкості, необхідно передбачити відповідні кріпильні засоби та зазначити про це в інструкціях з експлуатації.

1.3.2. Ризик поломки під час роботи

Всі складові частини машини або супутньої продукції та їх механічні з'єднання повинні бути здатні витримувати навантаження, яким вони піддаються під час застосування.

Довговічність застосованих матеріалів повинна відповідати характеристикам робочого середовища, передбаченого виробником, особливо стосовно явищ втоми, старіння, корозії та абразивного зношування.

В інструкції з експлуатації повинні зазначатися необхідні для її безпечної експлуатації види перевірок і обслуговування та періодичність їх проведення. У разі потреби слід зазначити швидкозношувані складові частини та компоненти машини і критерії їх заміни.

У разі коли, незважаючи на вжиті заходи, залишається ризик розриву або руйнування частин, вони повинні бути змонтовані, розташовані або огорожені таким чином, щоб у разі руйнування їх фрагменти і уламки не розкидалися, запобігаючи таким чином небезпечній ситуації.

Як жорсткі, так і гнучкі трубопроводи для рідин, особливо ті, що працюють під тиском, повинні витримувати передбачувані внутрішні і зовнішні навантаження та бути надійно закріпленими та/або захищеними для забезпечення запобігання ризику внаслідок розриву.

У разі коли оброблюваний матеріал подається до інструмента автоматично, з метою запобігання ризику для людей повинні бути виконані такі умови:

а) перед контактом заготовки з інструментом, останній повинен бути у своєму нормальному робочому стані;

б) під час початку роботи інструмента та/або у разі його зупинення (навмисного чи випадкового) рухи подачі та цього інструмента машини повинні бути скоординованими.

1.3.3. Ризики через випадання або викидання предметів

Для запобігання ризикам від випадання або викидання предметів повинні бути вжиті застережні заходи.

1.3.4. Ризики через поверхні, краї або кути

Доступні частини машини або супутньої продукції, наскільки це дозволяє їх призначення, не повинні мати гострих кромek, гострих кутів та шорсткуватих поверхонь, здатних спричинити травмування.

1.3.5. Ризики, пов'язані з комбінованими машинами або комбінованою супутньою продукцією

У разі коли машина або супутня продукція призначена для виконання кількох різних операцій з ручним переміщенням оброблюваного матеріалу між операціями (комбінована машина або комбінована супутня продукція), така машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена так, щоб робити можливим застосування кожного елемента окремо від інших елементів, що створюють ризик для незахищених осіб.

Для цього повинні бути передбачені незалежні пуск та зупинка будь-якої з незахищених частин комбінованої машини або комбінованої супутньої продукції.

1.3.6. Ризики, пов'язані із змінами режиму експлуатації

У разі коли машина або супутня продукція призначена для виконання операцій за різних робочих режимів, вона повинна бути розроблена та виготовлена так, щоб вибір і налагодження зазначених режимів могли здійснюватися безпечно та надійно.

1.3.7. Ризики, пов'язані з рухомими частинами

Рухомі частини машини або супутньої продукції повинні бути розроблені та виготовлені з недопущенням виникнення контакту, який може призвести до нещасного випадку або, якщо ризик залишається, повинні бути встановлені огорожі чи захисні пристрої.

Для запобігання випадковому блокуванню працюючих рухомих частин машини повинні бути вжиті всі необхідні заходи. У разі коли, незважаючи на вжиті заходи, таке блокування може статися, необхідно у разі потреби передбачити спеціальні захисні пристрої та інструменти, які забезпечать можливість безпечного розблокування машини.

Інструкції з експлуатації та у разі можливості позначення на машинах або супутній продукції повинні визначати такі спеціальні захисні пристрої і правила їх використання.

Для запобігання ризиків контакту, що призводить до небезпечних ситуацій та психологічного стресу, який може бути спричинений взаємодією з машиною, необхідно передбачити:

- а) знаходження людини і машини у спільному просторі без безпосередньої взаємодії;
- б) взаємодію між людиною та машиною.

1.3.8. Вибір захисту від ризиків, що виникають через рухомі частини

Огорожі або захисні пристрої, які розроблені для захисту від ризиків, спричинених рухомими частинами, повинні обиратися залежно від типу ризику. Наступні рекомендації допоможуть зробити вибір.

1.3.8.1. Рухомі частини трансмісії

Огорожі, розроблені для захисту людей від небезпек, спричинених рухомими частинами трансмісії, повинні бути:

- а) стаціонарними огорожами відповідно до пункту 1.4.2.1 цього додатка, або
- б) блокувальними рухомими огорожами відповідно до пункту 1.4.2.2 цього додатка.

Блокувальні рухомі огорожі слід застосовувати, якщо передбачається частий доступ до рухомих частин трансмісії.

1.3.8.2. Рухомі частини, які беруть участь у процесі

Огорожі або захисні пристрої, розроблені для захисту людей від небезпек, пов'язаних з рухомими частинами, безпосередньо задіяними у процесі, повинні бути:

- а) стаціонарними огорожами відповідно до пункту 1.4.2.1 цього додатка, або
- б) блокувальними рухомими огорожами відповідно до пункту 1.4.2.2 цього додатка, або
- в) захисними пристроями згідно з пунктом 1.4.3 цього додатка, або
- г) комбінацією наведених вище засобів.

Проте, якщо певні рухомі частини, які безпосередньо задіяні в робочому процесі, неможливо зробити повністю недоступними під час роботи, оскільки операції потребують втручання оператора, такі частини повинні бути оснащені:

а) стаціонарними огорожами або блокувальними рухомими огорожами, які запобігають доступу до тих компонентів рухомих частин, які не використовуються у робочому процесі;

б) регульованими огорожами відповідно до пункту 1.4.2.3 цього додатка, які обмежують доступ до тих компонентів рухомих частин, які потребують доступу.

1.3.9. Ризики неконтрольованих рухів

У разі коли частину машини або супутньої продукції зупинено, будь-яке відхилення від стану зупинки за будь-яких обставин інших, ніж дія пристрою керування (неконтрольований рух), повинне бути відвернене або бути таким, щоб не створювати небезпеки.

1.4. Необхідні характеристики огорож та захисних пристроїв

1.4.1. Загальні вимоги

Огорожі та захисні пристрої повинні:

- а) мати міцну конструкцію;
- б) бути надійно закріпленими на місці;
- в) не створювати додаткових небезпек;
- г) не допускати можливості їх легкого обминання чи виведення з ладу;
- г) бути розміщені на відповідній відстані від небезпечної зони;
- д) чинити мінімальні перешкоди нагляду за виробничим процесом;
- е) давати змогу виконувати основні роботи щодо встановлення та/або заміни інструментів та технічного обслуговування, обмежуючи доступ виключно до зони, де повинна бути виконана робота, та, якщо це можливо, без демонтажу огорожі або приведення до неробочого стану захисного пристрою.

Крім того, огорожі повинні, там де це можливо, захищати від викидання або випадання матеріалів або предметів та від викидів, утворюваних машиною або супутньою продукцією.

1.4.2. Спеціальні вимоги до огорож

1.4.2.1. Стаціонарні огорожі

Стаціонарні огорожі повинні закріплюватися системами, що можуть відкриватися або зніматися лише із застосуванням інструментів.

Системи кріплення стаціонарних огорож повинні залишатися закріпленими на огорожі або машині, або супутній продукції, якщо огорожу знято.

По можливості огорожі повинні бути нездатними утримувати рівновагу без їх кріплення.

1.4.2.2. Блокувальні рухомі огорожі

Блокувальні рухомі огорожі повинні:

а) наскільки це можливо, залишатися прикріпленими до машини або супутньої продукції після їх відчинення;

б) бути розробленими та виготовленими так, щоб їх можна було встановити тільки шляхом навмисної дії.

Блокувальні рухомі огорожі повинні бути з'єднані з блокувальним пристроєм так, щоб:

а) запобігати запуску небезпечних функцій машини або супутньої продукції, поки вони не переведені в стан “зачинено”;

б) подавати команди на зупинку кожного разу, коли вони виводяться із стану “зачинено”.

У разі коли в оператора є можливість досягнути небезпечної зони до зникнення ризику, спричиненого небезпечними функціями машини або супутньої продукції, рухомі огорожі на додаток до блокувального пристрою повинні бути з'єднані з пристроєм запирання огорожі, який:

а) унеможливорює запуск небезпечних функцій машини або супутньої продукції, поки огорожа не буде зачиненою і заблокованою;

б) утримує огорожу зачиненою і заблокованою до припинення ризику травмування через небезпечні функції машини або супутньої продукції.

Блокувальні рухомі огорожі повинні бути розроблені таким чином, щоб відсутність або несправність одного з компонентів таких огорож запобігала запуску або призводила до зупинки небезпечних функцій машини або супутньої продукції.

1.4.2.3. Регульовані огорожі для обмеження доступу

Регульовані огорожі для обмеження доступу до необхідних для роботи зон з рухомими частинами повинні:

а) мати автоматичне чи ручне регулювання залежно від типу виконуваних робіт;

б) надавати можливість легкого регулювання без застосування інструмента.

1.4.3. Спеціальні вимоги до захисних пристроїв

Захисні пристрої повинні бути розроблені та вбудовані до системи керування так, щоб:

а) рухомі частини не могли розпочинати рух, якщо вони перебувають у межах досяжності оператора;

б) люди не могли торкатися рухомих частин, поки частини рухаються; та

в) відсутність або несправність одного з компонентів захисного пристрою запобігала запуску або призводила до зупинки рухомих частин.

Захисні пристрої повинні регулюватися виключно шляхом навмисної дії.

1.5. Ризики з інших причин

1.5.1. Електропостачання

У разі коли машина або супутня продукція має електричне живлення, вона повинна розроблятися, виготовлятися та бути обладнана таким чином, щоб усі небезпеки електричного походження були або могли бути відвернені.

До машини або супутньої продукції повинні застосовуватися цілі, пов'язані з безпечністю, що визначені у Технічному регламенті низьковольтного електричного обладнання, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1067 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 102, ст. 3526). Проте зобов'язання щодо оцінки відповідності і введення в обіг або в експлуатацію машини або супутньої продукції стосовно електричних небезпек регулюються виключно Технічним регламентом машин.

1.5.2. Статичний електричний струм

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена із запобіганням або обмеженням накопичення потенційно небезпечних електростатичних зарядів та/або бути обладнані системою їх розрядження.

1.5.3. Енергопостачання, крім електроенергії

Машина або супутня продукція, яка приводиться в дію від неелектричного джерела енергії, повинна бути розроблена, виготовлена та обладнана для уникнення будь-яких потенційних ризиків, пов'язаних з такими джерелами енергії.

1.5.4. Помилки під час з'єднання або від'єднання

Помилки, які можуть бути зроблені під час з'єднання або від'єднання певних частин і які можуть стати джерелом ризику, повинні унеможливлюватися конструкцією та виготовленням таких частин або,

якщо це виконати неможливо, шляхом нанесення попереджувальної інформації на самі частини або їх корпуси.

У разі коли для уникнення ризику від рухомих частин повинен бути відомий напрямок їх руху, він повинен позначатися на таких рухомих частинах або їх корпусах.

У разі потреби в інструкціях з експлуатації повинна надаватися додаткова інформація про зазначені ризики.

У разі коли помилкове з'єднання може бути джерелом ризику, неправильне виконання з'єднання повинно унеможливлуватися конструкцією або, якщо це виконати неможливо, шляхом нанесення попереджувальної інформації на елементи для з'єднання та у разі потреби на засоби з'єднання.

1.5.5. Екстремальні температури

Повинні бути вжиті заходи для усунення будь-якого ризику ушкодження від контакту чи близькості до частин машини або супутньої продукції, або речовин з високою або дуже низькою температурою, а також передбачені необхідні заходи щодо уникнення або запобігання ризику від викиду гарячих чи занадто холодних речовин.

1.5.6. Пожежа

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб уникати будь-якого пожежного ризику чи надмірного нагрівання, зумовленого самою машиною або супутньою продукцією, або газами, рідинами, пилом, парами чи іншими речовинами, які виробляються або використовуються машиною або супутньою продукцією.

1.5.7. Вибух

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб уникати будь-якого ризику вибуху, зумовленого самою машиною або супутньою продукцією, або газами, рідинами, пилом, парами чи іншими речовинами, які виробляються або використовуються машиною або супутньою продукцією.

Стосовно ризику вибуху внаслідок експлуатації машини або супутньої продукції у потенційно вибухонебезпечному середовищі вони повинні відповідати спеціальним технічним регламентам.

1.5.8. Шум

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб ризики від створюваного нею акустичного шуму зменшувалися до найнижчого рівня з урахуванням рівня технічного прогресу та існуючих засобів зниження шуму, зокрема в місці його виникнення.

Рівень створюваного шуму може бути оцінений на підставі порівняльних даних створюваного шуму для аналогічної машини або супутньої продукції.

1.5.9. Вібрації

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб ризики внаслідок створюваних машиною або супутньою продукцією вібрацій зменшувалися до найнижчого рівня з урахуванням рівня технічного прогресу та існуючих засобів зменшення вібрації, зокрема в місці її виникнення.

Рівень створюваної вібрації може бути оцінений на підставі порівняльних даних створюваної вібрації для аналогічної машини або супутньої продукції.

1.5.10. Радіація

Небажане радіаційне випромінювання від машини або супутньої продукції повинне бути виключено або знижено до рівня, який не завдає шкідливого впливу на людей.

Усе робоче іонізуюче радіаційне випромінювання повинне бути обмежено до найнижчого рівня, достатнього для належного виконання визначених функцій машини або супутньої продукції під час налагодження, роботи та чищення. У разі коли ризик існує, повинні бути вжиті необхідні захисні заходи.

Усе робоче неіонізуюче радіаційне випромінювання під час налагоджування, роботи та чищення необхідно обмежити до рівнів, які не завдають шкідливого впливу на людей.

1.5.11. Зовнішнє випромінювання

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб зовнішнє випромінювання не заважало її роботі.

1.5.12. Лазерне випромінювання

У разі коли в машині або супутній продукції застосовується лазерне обладнання, повинно бути враховане:

а) лазерне обладнання на машині або супутній продукції повинно бути розроблено та виготовлено таким чином, щоб запобігти будь-якому випадковому випромінюванню;

б) лазерне обладнання на машині або супутній продукції повинно бути захищене так, щоб пряме, відбите або розсіяне та вторинне випромінювання не створювало загрози здоров'ю людей;

в) оптичні пристрої для догляду або регулювання лазерного обладнання машини або супутньої продукції не повинні викликати ризику для здоров'я від впливу лазерних променів.

1.5.13. Викиди небезпечних матеріалів і речовин

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб можна було уникнути ризику вдихання, проковтування, контакту із шкірою, очима, слизовими оболонками та проникнення через шкіру небезпечних матеріалів і речовин, які нею виробляються.

У разі коли такі ризики не можуть бути усунені, машина або супутня продукція повинна бути обладнана так, щоб небезпечні матеріали і речовини можна було зібрати до контейнерів, видалити, осадити шляхом змивання водою, відфільтрувати або обробити іншим придатним методом.

У разі коли машина або супутня продукція під час нормальної роботи повністю не закриті, пристрої для збирання або відокремлення, або видалення речовин повинні бути розташовані так, щоб діяти найбільш ефективно.

1.5.14. Ризик замикання людей усередині машини

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена, виготовлена або обладнана засобами щодо запобігання замиканню людей усередині машини або, якщо це виконати неможливо, засобами виклику допомоги.

1.5.15. Ризик послизнутися, спіткнутися або впасти

Частини машини або супутньої продукції, де особи можуть пересуватись або стояти, повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб запобігти можливості послизнутися, спіткнутися або впасти на цих частинах або з них.

У разі потреби такі частини повинні бути обладнані поручнями, що встановлені для користувачів та забезпечують їм можливість утримувати свою рівновагу.

1.5.16. Блискавка

Машина або супутня продукція, що потребує захисту від впливу блискавок під час експлуатації, повинна бути обладнана системою для відведення отриманого електричного заряду в землю.

1.6. Технічне обслуговування

1.6.1. Технічне обслуговування машини або супутньої продукції

Місця регулювання та технічного обслуговування машини або супутньої продукції повинні бути розташовані за межами небезпечних зон. Вони повинні надавати можливість виконання робіт з регулювання, технічного обслуговування, ремонту, очищення та сервісних операцій при зупиненій машині або супутній продукції.

У разі коли одна або більше із зазначених в абзаці першому цього пункту умов не можуть бути реалізовані з технічних причин, повинні бути

вжиті заходи, щоб ці роботи виконувалися безпечно згідно з пунктом 1.2.5 цього додатка.

Для автоматичної машини та у разі потреби інших типів машин або супутньої продукції виробник повинен передбачити засоби приєднання для підключення приладу функціональної діагностики.

Повинне бути забезпечено легке і безпечне демонтування та заміна частин автоматичної машини або супутньої продукції, які підлягають частій заміні. Доступ до таких частин повинен давати змогу проводити ці операції необхідними технічними засобами згідно з розробленою робочою методикою.

1.6.2. Доступ до робочих місць і пунктів обслуговування

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб був передбачений безпечний доступ до всіх зон, де може мати місце процес налагодження під час роботи, регулювання, технічного обслуговування та очищення машини або супутньої продукції.

У випадку машини або супутньої продукції, до якої люди повинні входити для експлуатації, регулювання, технічного обслуговування або очищення, доступ до машини повинен мати такі розміри і бути пристосованим для використання рятувального обладнання, щоб забезпечити можливість екстреного порятунку людей.

1.6.3. Від'єднання джерел енергії

Машина або супутня продукція повинна бути обладнана засобами від'єднання їх від усіх джерел енергії. Такі засоби від'єднання повинні бути чітко позначені. Вони повинні бути здатні до блокування, якщо відновлення приєднання може створити загрозу для людей. Необхідно також передбачити можливість блокування зазначених засобів у разі, коли оператор з будь-якого місця, до якого він має доступ, не може перевірити, що джерело енергії ще від'єднано.

У разі коли машина або супутня продукція придатна для підключення до електромережі за допомогою штепсельної вилки, то від'єднання вилки є достатнім за умови, що оператор може перевірити з будь-якого місця, до якого він має доступ, що вилка від'єднана.

Після від'єднання живлення будь-яка залишкова або накопичена в електричних колах машини або супутньої продукції енергія повинна мати можливість розсіювання без створення ризику для людей.

Як виняток до зазначених в абзаці першому цього пункту вимог, певні кола енергоживлення можуть залишатися приєднаними до своїх джерел живлення, наприклад, з метою утримання частин, захисту інформації, внутрішнього освітлення тощо. У такому разі повинні бути вжиті спеціальні заходи до убезпечення оператора.

1.6.4. Втручання оператора

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена, виготовлена та обладнана таким чином, щоб необхідність втручання оператора була обмежена.

У разі коли втручання оператора уникнути неможливо, виконання таких робіт повинне бути легким і безпечним.

1.6.5. Очищення внутрішніх частин

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб очищення внутрішніх частин, які містять небезпечні речовини або препарати, було можливе без проникнення усередину машини або супутньої продукції. Будь-яке необхідне розблокування також повинне бути можливе ззовні машини.

У разі коли проникнення в машину або супутню продукцію уникнути неможливо, вона повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб проводити очищення можна було безпечно.

1.7. Інформація

1.7.1. Інформація чи застереження на машині або супутній продукції

Інформація чи застереження на машині або супутній продукції повинні надаватися переважно у формі символів і піктограм, що легко розуміються. Будь-яка письмова або усна інформація чи застереження повинні бути надані українською мовою.

1.7.1.1. Інформація та інформаційні пристрої

Інформація, необхідна для керування машиною або супутньою продукцією, повинна бути викладена однозначно і бути легко зрозумілою. Інформація не повинна бути надмірною, щоб не переобтяжувати оператора.

Інформаційний пристрій (візуальний дисплей або інший інтерактивний пристрій) як засіб зв'язку між оператором і машиною або супутньою продукцією повинен бути легко зрозумілим і простим для використання.

1.7.1.2. Пристрої попередження про небезпеку

У разі коли збій у роботі машини або супутньої продукції, що не перебуває під наглядом, може загрожувати безпеці та здоров'ю людей, машина або супутня продукція повинна бути обладнана пристроями попередження про небезпеку, зокрема пристроями світлової або звукової сигналізації.

У разі коли машина або супутня продукція обладнана пристроями попередження про небезпеку, їх сигнали повинні бути однозначними та легко сприйматися. Оператору повинна бути забезпечена можливість постійного контролю за роботою таких пристроїв.

Кольори та сигнали безпеки, що використовуються на робочих місцях, повинні відповідати мінімальним вимогам до забезпечення знаками безпеки та здоров'я на роботі, затвердженим наказом Мінекономіки від 9 березня 2023 р. № 1268.

1.7.2. Попередження про залишкові ризики

У разі коли, незважаючи на всі вжиті заходи до забезпечення безпеки, передбачені під час розроблення, а також запобіжні та додаткові захисні заходи ризики залишаються, повинні бути передбачені необхідні засоби застереження, зокрема пристрої попередження про небезпеку.

1.7.3. Маркування машини або супутньої продукції

У доповнення до вимог маркування, зазначених у пунктах 11, 14, 15 і 74—78 Технічного регламенту машин, маркування машини або супутньої продукції повинно бути видимим, розбірливим та незмивним.

Машина або супутня продукція, на яку поширюється дія розділів 2—6 цього додатка, також повинні бути марковані відповідно до додаткових вимог, викладених у цих розділах.

Крім того, у разі коли машина або супутня продукція розроблена і виготовлена для застосування у потенційно вибухонебезпечному середовищі, на ній повинне бути нанесене відповідне маркування.

На машині або супутній продукції також повинна бути нанесена повна інформація про її тип та суттєва інформація для її безпечної експлуатації. Така інформація наведена у пункті 1.7.1 цього додатка.

У разі коли під час експлуатації частину машини або супутньої продукції необхідно переміщувати за допомогою підйимального обладнання, дані про масу цієї частини повинні бути позначені розбірливо, незмивно та бути легко зрозумілими.

1.7.4. Інструкції з експлуатації

У доповнення до зобов'язань, визначених у пункті 15 Технічного регламенту машин, інструкції з експлуатації повинні бути складені як зазначено нижче.

Як виняток з положень пункту 15 Технічного регламенту машин, інструкції з технічного обслуговування, призначені для спеціалізованого персоналу, залученого виробником або його уповноваженим представником, можуть складатися мовою, зрозумілою для спеціалізованого персоналу.

1.7.4.1. Загальні принципи складання інструкцій з експлуатації

Інструкції з експлуатації машини або супутньої продукції повинні розроблятися відповідно до таких принципів:

а) зміст інструкції з експлуатації повинен охоплювати не лише призначене застосування машини або супутньої продукції, але також

враховувати будь-яке обґрунтовано передбачуване її застосування не за призначенням;

б) якщо передбачено, що машина або супутня продукція може використовуватися непрофесійними операторами, формулювання і викладення інструкції з експлуатації повинне враховувати рівень загальної освіти і практичного досвіду, який можна обґрунтовано припускати стосовно таких користувачів.

1.7.4.2. Зміст інструкції

Інструкція з експлуатації повинна містити у разі потреби принаймні таку інформацію:

а) повне найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) і місцезнаходження виробника та, у застосовних випадках, його уповноваженого представника;

б) позначення машини або супутньої продукції таке ж саме, як і нанесене відповідно до пункту 1.7.3 цього додатка на самій машині або супутній продукції, крім серійного номера;

в) декларацію про відповідність або інтернет-адресу чи машинозчитуваний код, за яким можна отримати доступ до декларації про відповідність, як передбачено пунктом 16 Технічного регламенту машин;

г) загальний опис машини або супутньої продукції;

г) креслення, схеми, описи і пояснення, необхідні для експлуатації, обслуговування та ремонту машини або супутньої продукції і для перевіряння правильності її функціонування;

д) опис робочого (робочих) місця (місць) оператора;

е) опис застосування машини або супутньої продукції за призначенням;

є) попередження щодо неприпустимих видів експлуатації машини або супутньої продукції, що можуть мати місце;

ж) інструкції з складання, встановлення та приєднання, у тому числі креслення, схеми та засоби приєднання і опис шасі або установки, на яких машина або супутня продукція повинна монтуватися;

з) вказівки щодо встановлення та складання для зменшення шуму або вібрації;

и) інструкції з введення в експлуатацію та правила експлуатації машини або супутньої продукції, і якщо це необхідно, настанову щодо навчання операторів;

і) опис залишкових ризиків, які існують, незважаючи на заходи щодо забезпечення безпеки, передбачені під час розроблення, а також захисні та додаткові запобіжні заходи;

ї) інструкції щодо заходів безпеки, які повинні бути вжиті користувачем, у тому числі необхідність застосування засобів індивідуального захисту;

й) основні характеристики інструментів, які можуть бути встановлені на машині або супутній продукції;

к) умови, за яких машина або супутня продукція зберігає стійкість під час експлуатації, транспортування, збирання, демонтажу в разі виведення з експлуатації, під час випробувань та передбачуваних відмов;

л) вказівки з убезпечення операцій транспортування, налагодження та зберігання, які повинні враховувати масу машини або супутньої продукції та їх частин, що зазвичай транспортуються окремо;

м) опис дій, які слід виконувати у разі настання нещасних випадків або аварій; у разі ймовірності спрацювання блокувального обладнання — опис дій, які треба застосувати для безпечного його розблокування;

н) опис операцій регулювання та технічного обслуговування, які слід виконувати користувачеві, та заходи профілактичного технічного обслуговування, яких необхідно дотримуватися, враховуючи конструкцію та використання машини або супутньої продукції;

о) інструкції з безпечного регулювання і обслуговування, у тому числі запобіжні заходи, яких слід вживати під час виконання таких операцій;

п) специфікації запасних частин, які застосовуються, якщо вони мають вплив на здоров'я та безпеку операторів;

р) таку інформацію про шумове випромінювання у повітря, а саме:

- значення А-зваженого рівня звукового тиску шумового випромінювання на робочому місці, якщо він перевищує 70 дБ(А); у разі, коли воно не перевищує 70 дБ(А), це повинне бути зазначене;

- пікове значення С-зваженого миттєвого рівня звукового тиску на робочому місці, якщо воно перевищує 63 Па (130 дБ відносно 20 мкПа);

- значення А-зваженого рівня звукової потужності шуму машини або супутньої продукції, якщо А-зважений рівень звукового тиску на робочому місці перевищує 80 дБ(А).

Зазначені показники повинні бути як виміряні конкретно для машини або супутньої продукції, про які йдеться, або встановленими на основі вимірювань, проведених для технічно порівняної машини або супутньої продукції, яка є репрезентативною для машини або супутньої продукції, яка запланована до виробництва.

Для великогабаритної машини або супутньої продукції замість А-зваженого рівня звукової потужності можна зазначати А-зважений рівень звукового тиску на конкретно визначених місцях навколо машини або супутньої продукції.

У разі коли національні стандарти або загальні специфікації, зазначені в пункті 64 Технічного регламенту машин, не можуть бути застосовані, рівень звуку необхідно вимірювати із застосуванням методів, найбільш придатних для машини або супутньої продукції.

Для наведених величин поширюваного звуку повинна зазначатися невизначеність цих показників. Повинні описуватися робочі умови машини або супутньої продукції під час вимірювань і методи вимірювання.

У разі коли робоче місце (місця) не визначене або не може бути визначене, А-зважений рівень звукового тиску необхідно вимірювати на відстані 1 метра від поверхні машини або супутньої продукції та висоті 1,6 метра від підлоги або доступної площадки. Повинен бути зазначений максимальний рівень звукового тиску та місця його вимірювання.

Що стосується обладнання для зниження рівня шуму від машини або супутньої продукції, інструкції з експлуатації повинні містити за потреби вказівки щодо правильного збирання та встановлення цього обладнання, які також зазначені у підпункті “з” пункту 1.7.4.2.

У разі коли окремі технічні регламенти містять інші вимоги до вимірювання рівня звукового тиску або рівня звукової потужності, повинні застосовуватися вимоги таких регламентів, а відповідні вимоги цього пункту не використовуються;

с) інформація про необхідні запобіжні заходи, пристрої та засоби для негайного і дбайливого порятунку людей;

т) у разі коли машина може бути джерелом неіонізуючого випромінювання, яке може завдати шкоди людям, зокрема з імплантованими активними або неактивними медичними виробами, інформацію про випромінювання, яке діє на оператора та інших людей у зоні впливу;

у) у разі коли конструкція машини або супутньої продукції допускає викиди небезпечних речовин з машини або супутньої продукції, характеристики пристрою для уловлювання, фільтрації або розвантаження, якщо такий пристрій не входить до складу машини або супутньої продукції, а також будь-яке з наведених нижче положень:

- швидкість потоку викидів небезпечних матеріалів і речовин з машини або супутньої продукції;

- концентрація небезпечних матеріалів або речовин навколо машини або супутньої продукції, що надходять від машини або супутньої продукції чи від матеріалів або речовин, що використовуються разом з машиною або супутньою продукцією;

- ефективність уловлювального або фільтрувального пристрою та умови, яких необхідно дотримуватися для підтримання його ефективності протягом тривалого часу.

Значення, зазначені в абзаці другому підпункту “у” цього пункту, повинні бути або фактично виміряні для відповідної машини або супутньої продукції, або встановлені на основі вимірювань для технічно порівняної машини або супутньої продукції, які є репрезентативними для сучасного рівня техніки.

1.7.4.3. Рекламно-комерційна література

Рекламно-комерційна література описуючи машину або супутню продукцію не повинна суперечити інструкціям з експлуатації стосовно аспектів охорони здоров'я і безпеки. Рекламно-комерційна література, у якій наведені робочі характеристики машини або супутньої продукції, повинна містити таку ж саму інформацію про випромінювання (викиди), як і інструкції з експлуатації.

2. Додаткові суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я для деяких типів машин та супутньої продукції

Машини або супутня продукція, призначені для підготовки та переробки харчових продуктів, косметичної або фармацевтичної продукції, портативні ручні та/або керовані вручну машини або супутня продукція, портативні кріпильні та інші ударні машини або супутня продукція, машини або супутня продукція для оброблення деревини і матеріалів з подібними фізичними характеристиками та машини або супутня продукція, призначені для засобів захисту рослин повинні відповідати усім суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, викладеним у цьому розділі.

2.1. Машини або супутня продукція, призначені для підготовки та переробки харчових продуктів, косметичної або фармацевтичної продукції

2.1.1. Загальний

Машина або супутня продукція, призначена для підготовки та переробки харчових продуктів, косметичної або фармацевтичної продукції, повинна бути розроблена та виготовлена із запобіганням будь-якому ризику виникнення інфекції, захворювання або можливості зараження. При цьому необхідно дотримуватися таких вимог:

а) матеріали, які контактують або можуть контактувати з харчовими продуктами, у тому числі водою для споживання людиною, косметичною або фармацевтичною продукцією, повинні задовольняти вимогам, зазначеним у відповідних актах законодавства, зокрема технічних регламентах. Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб надавати можливість їх очищення перед кожним використанням. У разі коли такої можливості немає, застосовуються частини, що використовуються одноразово;

б) усі поверхні, що контактують з харчовими продуктами, у тому числі водою для споживання людиною, косметичною або фармацевтичною

продукцією, інші, ніж поверхні частин, що використовуються одноразово, повинні:

- бути гладкими, не мати складок або щілин, де могли б накопичуватись органічні речовини, те саме стосується їх з'єднань;

- бути розробленими та виготовленими так, щоб зменшити наявність виступів, кутів і западин у вузлах до мінімуму;

- легко очищуватись і дезінфікуватись у разі потреби після зняття частин, що легко демонтуються; внутрішні поверхні повинні мати закруглення з радіусом, достатнім для забезпечення чищення;

- в) рідини, гази та аерозолі, які виділяються з харчових продуктів, косметичної або фармацевтичної продукції, так само, як і рідини для очищення, дезінфекції та миття, повинні без перешкод видалятися з машини (у разі можливості шляхом “чищення на місці”);

- г) машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена із запобіганням ризику попадання в них речовин та живих організмів, зокрема комах, або накопичення органічних речовин у зонах, які не можуть бути очищені;

- г) машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена так, щоб допоміжні речовини, небезпечні для здоров'я, зокрема мастильні речовини, не мали змоги контактувати з харчовими продуктами, у тому числі водою для споживання людиною, косметичною або фармацевтичною продукцією. У разі коли необхідно, машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена так, щоб виконання таких вимог могло контролюватися.

2.1.2. Інструкції з експлуатації

В інструкціях з експлуатації до машини або супутньої продукції, що використовуються для харчових продуктів і для косметичної та фармацевтичної продукції, повинні бути зазначені рекомендовані продукти (продукція) і методи чищення, дезінфекції та миття не тільки легко доступних зон, але також зон, доступ до яких є неможливим або нерекомендованим.

2.2. Портативні ручні та/або керовані вручну машини або супутня продукція

2.2.1. Загальний

Портативні ручні та/або керовані вручну машини або супутня продукція повинні відповідати таким вимогам:

- а) відповідно до типу машини або супутньої продукції повинні мати опорну поверхню задовільних розмірів та достатню кількість рукояток і опор відповідної величини, розташованих так, щоб забезпечувати стійкість машини або супутньої продукції за робочих умов;

б) у разі коли відпускання рукоятки недопустимо згідно з вимогами безпеки, керування пуском та зупинкою повинне бути сконструйоване так, щоб давати змогу оператору здійснювати його, не відпускаючи рукоятки, за винятком, коли це технічно неможливо або за наявності незалежного керування;

в) унеможливлувати ризики, пов'язані з випадковим запуском та/або продовженням роботи після відпущення рукоятки оператором. У разі коли це технічно неможливо, повинні бути застосовані адекватні заходи;

г) уможливлувати візуальний контроль небезпечної зони і зони взаємодії інструмента з оброблюваним матеріалом;

г) мати пристрій або підключену вихлопну систему з виходом для підключення витяжки або еквівалентну систему для уловлювання або зменшення викидів небезпечних речовин. Ця вимога не застосовується, якщо вона призводить до виникнення нової небезпеки або якщо основною функцією машини або супутньої продукції є застосування небезпечних речовин і викидів двигунів внутрішнього згоряння;

д) рукоятки портативних ручних машин або супутньої продукції повинні бути розроблені і виготовлені так, щоб їх рух для запуску і зупинки машини або супутньої продукції був спрямований вперед.

2.2.1.1. Інструкції з експлуатації

Інструкції з експлуатації повинні містити таку інформацію про вібрації, виражену як прискорення (м/с^2), які передаються портативними ручними та/або керованими вручну машинами або супутньою продукцією:

а) загальне значення вібрації від безперервних вібрацій, яким піддається система з ручним керуванням;

б) середнє значення пікової амплітуди прискорення від повторних ударних вібрацій, яким піддається система ручного керування;

в) невизначеність обох вимірювань.

Значення, зазначені в підпункті “а” цього підпункту, повинні бути або фактично вимірними для відповідної машини або супутньої продукції, або встановленими на основі вимірювань для технічно порівняної машини чи супутньої продукції, які є репрезентативними для сучасного рівня техніки.

У разі коли національні стандарти з переліку національних стандартів для цілей Технічного регламенту машин або загальні специфікації, зазначені в пункті 64 Технічного регламенту машин, не можуть бути застосовані, числові значення вібрації слід вимірювати за допомогою найбільш придатних для таких машин методів.

Повинні бути зазначені робочі умови проведення вимірювань і методи вимірювань або посилання на застосований національний стандарт з

переліку національних стандартів для цілей застосування Технічного регламенту машин.

2.2.2. Портативні кріпильні та інші ударні машини або супутня продукція

2.2.2.1. Загальний

Портативні кріпильні та інші машини ударної дії або супутня продукція повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб:

а) передавання енергії на ударний елемент здійснювалося через проміжний елемент, який не залишає пристрій;

б) пристрій, що дає змогу зробити удар, не допускав удару до встановлення машини або супутньої машини в правильне положення з належним тиском на оброблювальний матеріал;

в) попереджався ненавмисний запуск машини; здійснення удару у разі необхідності повинно відбуватись після виконання встановленої послідовності дій на пристрій дозволу і на пристрій керування;

г) попереджався випадковий пуск під час маніпулювань з машиною або у разі удару;

г) операції з навантаження і розвантаження виконувались у легкий і безпечний спосіб.

У разі потреби повинна бути забезпечена можливість оснащення пристрою огорожею (огорожами) для захисту від уламків оброблювального матеріалу, а виробник машини або супутньої продукції повинен постачати відповідну огорожу (відповідні огорожі).

2.2.2.2. Інструкції з експлуатації

Інструкції з експлуатації повинні надавати необхідну інформацію про:

а) допоміжні пристрої і змінне обладнання, що може використовуватися з машиною або супутньою продукцією;

б) придатні кріпильні або інші забивні елементи, що використовуються з машиною або супутньою продукцією;

в) у застосовних випадках придатні для використання обойми.

2.3. Машини або супутня продукція, призначені для оброблення деревини або матеріалів, за фізичними та технологічними властивостями подібними до деревини

Машини або супутня продукція, призначені для оброблення деревини або матеріалів, за фізичними та технологічними властивостями подібними до деревини, повинні відповідати таким вимогам:

а) машини або супутня продукція повинні бути розроблені, виготовлені або обладнані таким чином, щоб встановлення оброблювального матеріалу

та його спрямування були безпечними. Якщо заготовка на робочому столі утримується вручну, робочий стіл під час роботи повинен мати достатню стійкість та не утруднювати рух оброблювального матеріалу;

б) у разі коли машина або супутня продукція застосовується в умовах, за яких існує ризик викиду оброблювального матеріалу або його частин, вона повинна бути розроблена, виготовлена або обладнана з унеможливленням таких викидів, або, якщо останнє неможливе, забезпечити, щоб такі викиди не створювали загрози для оператора та/або незахищених осіб;

в) машини або супутня продукція повинні бути обладнані автоматичним гальмом, здатним достатньо швидко зупинити інструмент, якщо існує небезпека контакту особи з інструментом під час вибігу останнього;

г) у разі коли інструмент встановлено в неповністю автоматизовану машину або супутню продукцію, така машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена з унеможливленням або зменшенням ризику настання нещасного випадку.

2.4. Машини або супутня продукція, призначені для застосування засобів захисту рослин

2.4.1. Визначення для цілей розділу 2.4.

Машини або супутня продукція, призначені для застосування засобів захисту рослин — машини або супутня продукція, спеціально призначені для застосування засобів захисту рослин, визначення яких наведено у Законі України “Про захист рослин”.

2.4.2. Загальні положення

Виробник машини або супутньої продукції, призначеної для застосування засобів захисту рослин, повинен забезпечити проведення оцінки ризиків ненавмисного впливу засобів захисту рослин на навколишнє природне середовище згідно з порядком оцінки ризиків та зниження ризиків, встановленим у пункті 1 розділу “Загальні принципи” цього додатка.

Машина або супутня продукція, призначені для застосування засобів захисту рослин, повинна бути розроблена та виготовлена з урахуванням результатів оцінки ризиків, зазначених в абзаці першому цього пункту, так, щоб можна було керувати нею, її регулювати та обслуговувати без нанесення ненавмисного впливу засобів захисту рослин на навколишнє природне середовище.

Увесь час витікання засобів захисту рослин повинно бути попереджено.

2.4.3. Контроль і моніторинг

Повинна бути передбачена можливість легкого та безпомилкового керування, контролю та негайної зупинки застосування засобів захисту рослин з робочих місць.

2.4.4. Наповнення та спорожнення

Машина або супутня продукція, призначені для застосування засобів захисту рослин, повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб їх можна було легко наповнити необхідною кількістю засобів захисту рослин і забезпечувалося легке і повне спорожнення, запобігаючи витіканню засобів захисту рослин та уникаючи забруднення джерел води під час таких операцій.

2.4.5. Застосування засобів захисту рослин

2.4.5.1. Норма застосування

Машина або супутня продукція, призначені для застосування засобів захисту рослин, повинні бути обладнані засобами легкого, точного та надійного регулювання норми застосування засобів захисту рослин.

2.4.5.2. Розподіл, внесення та самовитікання засобів захисту рослин

Машина або супутня продукція, призначені для застосування засобів захисту рослин, повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб забезпечувати внесення засобів захисту рослин на заданих ділянках, мінімізувати їх потрапляння на інші ділянки та запобігати самовитіканню засобів захисту рослин у навколишнє природне середовище. У разі потреби повинно забезпечуватися рівномірне та однорідне внесення засобів захисту рослин.

2.4.5.3. Випробування

З метою перевірки відповідності відповідних частин машини або супутньої продукції положенням пунктів 2.4.5.1 та 2.4.5.2 цього додатка виробник повинен для кожного типу машин або супутньої продукції провести відповідні випробування самостійно або замовити їх проведення іншій особі.

2.4.5.4. Втрати під час зупинки

Машина або супутня продукція, призначені для застосування засобів захисту рослин, повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб не було втрати засобів захисту рослин під час припинення робіт з їх внесення.

2.4.6. Технічне обслуговування

2.4.6.1. Очищення

Машина або супутня продукція, призначені для застосування засобів захисту рослин, повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб

було передбачено їх легке та ретельне очищення без забруднення навколишнього природного середовища.

2.4.6.2. Обслуговування

Машина або супутня продукція, призначені для застосування засобів захисту рослин, повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб було полегшено заміну зношених частин без забруднення навколишнього природного середовища.

2.4.7. Перевірки

Повинна бути передбачена можливість легкого приєднання до машини або супутньої продукції необхідних засобів вимірювань для перевірки її правильного функціонування.

2.4.8. Маркування форсунок, сітки та фільтрів

Форсунки, сітки та фільтри повинні мати маркування, яке забезпечує чітку ідентифікацію їх типу та розміру.

2.4.9. Позначення засобу захисту рослин, який застосовується

У разі потреби машина або супутня продукція повинна бути обладнана спеціальним кріпленням для занесення оператором позначення засобу захисту рослин, який застосовується.

2.4.10. Інструкції з експлуатації

В інструкціях з експлуатації повинна зазначатися така інформація:

а) запобіжні заходи, що повинні застосовуватися під час операцій змішування, завантаження, застосування, спорожнення, чищення, обслуговування та транспортування для уникнення забруднення навколишнього природного середовища;

б) конкретні режими роботи для різних передбачуваних умов експлуатації, у тому числі відповідні налагодження та регулювання, необхідні для забезпечення внесення засобів захисту рослин на заданих ділянках з мінімальним їх потраплянням на інші ділянки, запобігання самовільному витіканню у навколишнє природне середовище та у разі необхідності забезпечення рівномірного та однорідного внесення засобів захисту рослин;

в) типорозміри форсунок, сіток та фільтрів, що можуть застосовуватися в машині або супутній продукції;

г) періодичність проведення перевірок та критерії і метод заміни зношених частин, які впливають на правильне функціонування машини або супутньої продукції, зокрема форсунок, сіток та фільтрів;

г) детальний опис калібрування, щоденного технічного обслуговування, підготовки до зимових умов та проведення інших

перевірок, необхідних для забезпечення належного функціонування машини або супутньої продукції;

д) типи засобів захисту рослин, які можуть спричинити неправильне функціонування машини або супутньої продукції;

е) вказівки оператору стосовно необхідності своєчасного оновлення на спеціальному кріпленні, зазначеному у пункті 2.4.9 цього додатка, позначення засобу захисту рослин, який застосовується;

є) відомості про під'єднання і застосування будь-якого спеціального обладнання або приладдя та запобіжні заходи, яких необхідно вжити;

ж) вказівки про те, що машина або супутня продукція може підлягати періодичним перевіркам під час здійснення державного контролю за додержанням законодавства про пестициди і агрохімікати;

з) характеристики машини або супутньої продукції, які повинні перевірятися для забезпечення її правильного функціонування;

и) вказівки стосовно приєднання необхідних засобів вимірювань.

3. Додаткові суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я для запобігання специфічним небезпекам, пов'язаним з рухом машин або супутньої продукції

Машини або супутня продукція, небезпека від яких пов'язана з рухом, повинні відповідати усім суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, викладеним у цій частині.

3.1. Загальні положення

3.1.1. Визначення

У цій частині наступні терміни вживаються у такому значенні:

а) водій — оператор, який керує рухом машини або супутньої продукції, який може їхати в машині або йти пішки, супроводжуючи її, або керувати нею дистанційно;

б) машина або супутня продукція, небезпека від яких пов'язана з рухом, це:

- машина або супутня продукція, робота яких у робочих зонах потребує або постійної рухомості чи послідовних переміщень між фіксованими робочими позиціями;

або

- машина або супутня продукція, які не рухаються під час роботи, але обладнані для легкого пересування з одного місця на інше;

в) автономна мобільна машина — мобільна машина, яка має автономний режим, в якому всі суттєві функції безпеки мобільної машини

забезпечуються в зоні її руху та робочих операцій без постійної взаємодії з оператором;

г) наглядач — особа, відповідальна за нагляд за автономною мобільною машиною;

г) функція нагляду — дистанційне непостійне спостереження за автономною мобільною машиною за допомогою пристрою, що дає змогу отримувати інформацію або попередження про небезпеки та віддавати обмежені накази такій машині.

3.2. Робочі місця

3.2.1. Місце водія

Видимість з місця водія повинна давати змогу водію убезпечувати себе та незахищених осіб під час керування машиною або супутньою продукцією та її робочими інструментами у передбачуваних умовах роботи. Там, де це необхідно, повинні бути передбачені допоміжні пристрої для запобігання ризикам, спричиненим недостатньою безпосередньою оглядовістю.

Машина або супутня продукція, обладнана місцем водія, повинна бути розроблена і виготовлена таким чином, щоб на місці водія не виникало ризику випадкового контакту водія, який там перебуває, з колесами або гусеницями.

Місце водія, який їде на машині, повинно бути розроблене та виготовлене таким чином, щоб передбачити можливість встановлення кабінки водія без виникнення додаткових ризиків та розташування місця для її розміщення. При цьому в кабінці повинно бути місце для зберігання необхідних водію інструкцій з експлуатації.

3.2.2. Сидіння

У разі коли для операторів або інших осіб, які перевозяться машиною, існує ризик здавлювання між частинами машини та ґрунтом, або обертання чи перекидання машини, зокрема для машин, обладнаних захисними конструкціями, зазначеними у пунктах 3.4.3 або 3.4.4 цього додатка:

а) машина повинна бути розроблена або обладнана системою утримання людей на їх місцях або в захисній конструкції без обмеження можливості керування або рухів, спричинених підвишеним станом місць сидіння;

у разі коли існує значний ризик обертання або перекидання машини, а її утримуюча система не використовується, рух машини не повинен бути можливим;

такі утримуючі системи або засоби повинні враховувати ергономічні принципи і не повинні встановлюватися, якщо вони збільшують ризик;

б) на місці водія повинен бути передбачений візуальний і звуковий сигнал, що попереджає водія про те, що він перебуває на місці водія і не користується системою утримання.

3.2.3. Місця для інших осіб

У разі коли умови застосування машин передбачають епізодичне або регулярне перевезення чи роботу на ній інших осіб, які не є водіями, повинні бути передбачені відповідні місця, які уможливають таке безпечне перевезення або виконання робіт.

До місць, передбачених для осіб інших, ніж водій, також застосовуються абзаци другий та третій пункту 3.2.1 цього додатка.

3.2.4. Функція нагляду

У відповідних випадках автономні мобільні машини або супутня продукція повинні мати функцію нагляду, специфічну для автономного режиму. Ця функція повинна дозволяти наглядачу дистанційно отримувати інформацію від машини. Функція нагляду повинна дозволяти лише дії, спрямовані на дистанційну зупинку та запуск машини або супутньої продукції, або переміщення їх у безпечне положення та безпечний стан для уникнення інших ризиків. Вона повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб дозволяти ці дії тільки тоді, коли наглядач може прямо або опосередковано бачити рух машини та робочу зону, а захисні пристрої функціонують.

Інформація, яку наглядач отримує від машини, коли функція нагляду активна, повинна давати йому можливість мати повне і точне уявлення про роботу, рух і безпечне розташування машини в зоні її руху і робочій зоні.

Ця інформація повинна попереджати наглядача про виникнення непередбачених або небезпечних ситуацій, що мають місце або наближаються, які вимагають втручання наглядача.

Якщо функція нагляду не активна, машина не повинна працювати.

3.3. Системи керування

У разі потреби повинні бути вжиті заходи для запобігання несанкціонованому використанню пристроїв керування.

У разі дистанційного керування кожен блок керування повинен чітко ідентифікувати машину або супутню продукцію, якою буде здійснюватися керування з цього блоку.

Система дистанційного керування повинна бути розроблена і виготовлена таким чином, щоб керувати тільки:

- а) відповідною машиною або супутньою продукцією;
- б) відповідними функціями.

Машина або супутня продукція, які обладнані системами дистанційного керування, повинні бути розроблені і виготовлені таким чином, щоб реагувати на сигнали тільки з призначених блоків керування.

Для автономних мобільних машин або супутньої продукції система керування повинна бути розроблена таким чином, щоб самостійно виконувати функції безпеки, викладені в цьому розділі, навіть якщо дії наказуються за допомогою функції дистанційного керування.

3.3.1. Пристрої керування

У водія повинна бути можливість з місця керування застосовувати всі необхідні для керування машиною або супутньою продукцією пристрої керування, за винятком керування функціями, які можуть бути безпечно виконані тільки за допомогою пристроїв керування, розміщених в інших місцях. Йдеться, зокрема, про функції, за які відповідають інші оператори, або про ті функції, для виконання яких водій залишає місце водія, щоб безпечно керувати пристроями керування.

За наявності педалей вони повинні бути розроблені, виготовлені та встановлені таким чином, щоб забезпечувати безпечну їх експлуатацію водієм з мінімальним ризиком неправильного застосування. Поверхня педалей повинна бути неслизькою та легкою для очищення.

Якщо викликана пристроями керування дія може спричинити небезпеку, зокрема небезпечні рухи, такі пристрої повинні повертатися в нейтральне положення відразу ж після звільнення їх оператором, за винятком таких, що мають заздалегідь встановлені положення.

У колісних машин конструкція та виконання рульового керування повинні зменшувати силу несподіваних рухів керма або важеля керування від ударних навантажень ведучих коліс.

Будь-який засіб блокування диференціала повинен бути розроблений та розташований так, щоб було можливе його розблокування під час руху машини.

Абзац чотирнадцятий пункту 1.2.2 цього додатка щодо звукових та/або візуальних сигналів попередження застосовується тільки у разі заднього ходу.

3.3.2. Початок/рух

Пересування самохідних машин, керованих водієм, повинне бути можливим тільки за умови безпосереднього керування руху водієм.

Якщо за умовами експлуатації машини можуть обладнуватися пристроями, розміри яких перевищують їх стандартні габарити (наприклад, стабілізатор, вантажопідйомна стріла тощо), водій повинен бути забезпечений легко застосовуваними засобами перевірки, щоб перед початком руху впевнитися, що такі пристрої розташовані у відповідному положенні, яке дає змогу безпечно рухатися.

Зазначене також стосується всіх інших частин, які для забезпечення руху повинні розташовуватися у певних положеннях, за необхідності заблокованих.

Рух машини, якщо це не спричиняє інших ризиків, повинен залежати від безпечного розташування згаданих вище частин.

Випадкове зрушення машини під час запуску двигуна повинне бути унеможливлено.

Рух автономної мобільної машини повинен здійснюватися з урахуванням ризиків, пов'язаних з місцевістю, на якій передбачається її рух і робота.

3.3.3. Функції переміщення

Під час уповільнення руху, зупинки, гальмування та стоянки самохідних машин і їх причепів не повинні порушуватися правила дорожнього руху та повинна бути забезпечена безпечність в усіх передбачених умовах експлуатації, навантаження, швидкості, заземлення та нахилу.

Водію повинна бути надана можливість уповільнення та зупинки самохідної машини за допомогою головного пристрою керування. У разі відмови головного пристрою керування чи відключення його енергопостачання самохідна машина повинна бути обладнана, якщо це необхідно для забезпечення, повністю автономним, розташованим у легкодоступному місці пристроєм аварійного керування для уповільнення руху та зупинення машини.

Для забезпечення нерухомості під час стоянки машина, якщо цього вимагають правила безпеки, повинна бути обладнана стоянковим пристроєм. Такий пристрій, якщо він цілком механічний, може бути поєднаний з одним із пристроїв, зазначених в абзаці другому цього пункту.

Машина, яка обладнана системою дистанційного керування, повинна бути обладнана пристроєм для негайної та автоматичної зупинки та для запобігання потенційно небезпечній роботі у разі, коли:

- а) водій втратив керування;
- б) отримано команду на зупинку;
- в) виявлено несправність у частині системи, пов'язаної з безпекою;
- г) не виявлено сигналу підтвердження протягом зазначеного часу.

Вимоги пункту 1.2.4 цього додатка на функції переміщення не поширюються.

Автономна мобільна машина або супутня продукція повинні відповідати залежно від оцінки ризиків одній або обом таким умовам:

- вони повинні пересуватися і працювати в закритій зоні, обладнаній периферійною системою захисту, що включає огорожі або захисні пристрої;
- вона повинна бути обладнана пристроями, призначеними для виявлення будь-якої людини, свійської тварини або будь-якої іншої перешкоди поблизу неї, якщо ці перешкоди можуть спричинити ризик для здоров'я та безпеки людей або свійських тварин, або для безпечної експлуатації машини або супутньої продукції.

Рух мобільної машини або супутньої продукції, з'єднаної з одним або кількома причепами чи причіпним обладнанням, у тому числі автономною мобільною машиною або супутньою продукцією, з'єднаною з одним або кількома причепами чи причіпним обладнанням, не повинен створювати небезпеку для людей, свійських тварин або будь-яких інших перешкод у небезпечній зоні такої машини або супутньої продукції, а також причепів чи причіпного обладнання.

3.3.4. Рух машини, керованої пішим водієм

Рух самохідної машини, керованої пішим водієм, повинен бути можливим тільки за умови постійної дії водія на відповідний пристрій керування. Зокрема, повинно бути унеможливлено зрушення машини під час запуску двигуна.

Системи керування для керованих пішим водієм машин повинні бути розроблені так, щоб звести до мінімуму ризику, спричинені випадковим рухом машини у напрямку водія, зокрема:

- а) можливості наїзду;
- б) можливості травмування робочими органами, що обертаються.

Швидкість нормального руху машини повинна бути узгоджена із швидкістю пересування пішого водія.

У разі коли на машину можуть встановлюватися робочі органи, що обертаються, приведення в дію цих робочих органів під час включеного заднього ходу повинно бути унеможливлено, крім випадків, коли рух машини є наслідком руху робочих органів. У цьому разі швидкість заднього ходу повинна бути такою, щоб не наражати водія на небезпеку.

3.3.5. Несправності пристрою кермового керування

Несправності пристрою кермового керування, зокрема його підсилювачів, у разі порушення енергопостачання не повинні створювати перешкод водію для керування машиною протягом часу, необхідного для її зупинки.

Для автономних мобільних машин несправність системи рульового керування не повинна впливати на безпеку машини.

3.4. Захист від механічних небезпек

3.4.1. Неконтрольовані коливання

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена, виготовлена та за необхідності розміщена на пересувній платформі таким чином, щоб неконтрольовані коливання центру ваги під час руху не впливали на її стійкість або не спричиняли надмірного навантаження на її конструкцію.

3.4.2. Рухомі частини трансмісії

Як виняток з пункту 1.3.8.1 цього додатка, рухомі огорожі, що закривають доступ до рухомих частин у відсіку двигуна внутрішнього згоряння, не потребують оснащення їх блокувальними пристроями, якщо вони відкриваються за допомогою інструмента чи ключа або за допомогою пристрою керування, розташованого на робочому місці водія, коли робоче місце розташовано у повністю закритій кабіні, що має замок для запобігання доступу сторонніх осіб.

3.4.3. Перекидання

У разі коли існує небезпека перекидання самохідної машини з водієм та, можливо, з операторами та іншими особами, що на ній перебувають, така машина повинна бути обладнана відповідною захисною конструкцією, якщо це не збільшує ризик.

У разі перекидання зазначена конструкція повинна забезпечувати особам, що перебувають на машині, простір, достатній для уникнення пошкодження.

З метою перевірки відповідності конструкції машини вимогам абзацу третього цього пункту виробник повинен для кожного типу відповідної конструкції провести відповідні випробування самостійно або замовити їх проведення іншій особі.

3.4.4. Падіння предметів

У разі коли для водія, операторів та інших осіб, що перебувають на самохідній машині, існує ризик внаслідок падіння предметів і матеріалів під час її експлуатації, машина повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб ураховувався цей ризик і була, якщо дозволяють її розміри, обладнана захисною конструкцією.

Зазначена конструкція повинна бути такою, щоб у разі падіння предметів і матеріалів вона забезпечувала особам, що перебувають на самохідній машині, відповідний простір для захисту від таких предметів.

З метою перевірки відповідності конструкції машини вимогам абзацу третього цього пункту виробник повинен для кожного типу відповідної конструкції провести відповідні випробування самостійно або замовити їх проведення іншій особі.

3.4.5. Засоби підходу

Поруччя та східці повинні бути розроблені, виготовлені та розташовані так, щоб оператори користувалися ними інстинктивно без застосування для цього пристроїв керування.

3.4.6. Буксирні пристрої

Усі машини, призначені для буксирування або які буксируються, повинні бути оснащені причіпними або з'єднувальними пристроями, розробленими, виготовленими та розташованими так, щоб було можливе легке та безпечне приєднання і роз'єднання із запобіганням випадковому відчепленню під час роботи.

Відповідно до умов навантаження жорсткого з'єднувального пристрою такі машини повинні бути обладнані опорами з несучою поверхнею, яка повинна відповідати навантаженню та властивостям ґрунту.

3.4.7. Передача потужності між самохідною машиною (або трактором) і веденою машиною

Знімні пристрої механічної трансмісії, що з'єднують самохідну машину (або трактор) при першому фіксованому підшипнику веденої машини повинні бути розроблені та виготовлені так, щоб усі рухомі частини під час роботи були захищені по всій своїй довжині.

Вал відбору потужності з боку самохідної машини (або трактора), до якого приєднаний знімний пристрій механічної трансмісії, повинен бути захищений огорожею, закріпленою на самохідній машині (або тракторі) та пов'язаною з нею, або будь-яким іншим пристроєм, який надає еквівалентний захист.

Для забезпечення доступу до знімного механічного пристрою трансмісії зазначена огорожа повинна відчинятись. Після встановлення знімного пристрою повинен залишатися достатній простір для запобігання ушкодженню огорожі валом передачі під час руху машини (або трактора).

Вхідний вал з боку веденої машини повинен бути закритий захисним кожухом, закріпленим на цій машині.

Приєднання обмежувачів моменту обертання або обгінних муфт до передачі з універсальними шарнірами допускається лише із сторони веденої машини. Такий знімний пристрій механічної трансмісії повинен бути відповідно промаркований.

Усі ведені машини, експлуатація яких потребує їх приєднання до самохідної машини (трактора) за допомогою знімного пристрою механічної трансмісії, повинні бути оснащені такою системою приєднання знімного пристрою, щоб у разі від'єднання машини пристрій та його огорожа не пошкоджувалися від зіткнення з ґрунтом або частиною машини.

Зовнішні частини огорожі повинні бути розроблені, виготовлені та встановлені так, щоб вони не могли обертатися разом із знімним пристроєм механічної трансмісії. Огорожа повинна закривати передачу: до країв внутрішніх вилок шарнірів — у разі застосування простих універсальних шарнірів, і, щонайменше, до середини зовнішнього шарніра чи шарнірів — у разі застосування ширококутових універсальних шарнірів.

У разі коли засоби доступу до робочих місць передбачені поряд із знімним механічним пристроєм трансмісії, вони повинні бути розроблені та виготовлені так, щоб їх огорожі не могли бути використані як сходи, крім випадків, коли вони розроблені та виготовлені для зазначеної цілі.

3.5. Захист від інших ризиків

3.5.1. Акумулятори

Відсік для акумуляторних батарей повинен бути розроблений та виготовлений таким чином, щоб унеможливлювати проливання електроліту на оператора у разі перекидання машини та/або накопичення пари на робочих місцях.

Машина або супутня продукція повинна бути розроблена та виготовлена таким чином, щоб від'єднання батареї було можливе за допомогою передбаченого для цього пристрою, розташованого в легкодоступному місці.

Батареї з автоматичним заряджанням для мобільних машин або супутньої продукції, включаючи автономні мобільні машини або супутню продукцію, повинні бути розроблені таким чином, щоб запобігати небезпекам, зазначеним у пунктах 1.3.8.2 і 1.5.1, у тому числі ризикам контакту або зіткнення машини або супутньої продукції з людиною або іншою машиною або супутньою продукцією, коли машина або супутня продукція автономно рухається до зарядної станції.

3.5.2. Пожежа

Залежно від пожежної або термічної небезпеки, передбаченої виробником, машини повинні, якщо дозволяють їх розміри:

- а) допускати встановлення легкодоступних вогнегасників, або
- б) бути обладнані вбудованими системами пожежогасіння.

3.5.3. Викиди небезпечних речовин

Вимоги щодо викидів небезпечних речовин, зазначені в абзацах третьому та четвертому пункту 1.5.13 цього додатка, не застосовуються до машин, основна функція яких полягає у застосуванні небезпечних речовин. Однак оператор повинен бути захищений від таких небезпечних викидів.

Мобільні машини з місцем для оператора, основною функцією яких є застосування небезпечних речовин, повинні бути обладнані кабінами з системою фільтрації повітря або еквівалентними заходами безпеки.

3.5.4. Ризик контакту з повітряними лініями електропередачі під напругою

Залежно від висоти мобільна машина або супутня продукція повинна бути розроблена, виготовлена та обладнана таким чином, щоб запобігти ризику контакту з повітряною лінією електропередачі, що перебуває під напругою, або ризику виникнення електричної дуги між будь-якою частиною машини або оператором, який керує машиною, та повітряною лінією електропередачі, що перебуває під напругою.

У разі коли неможливо повністю уникнути ризику для осіб, які керують машиною, пов'язаного з контактом з повітряною лінією електропередачі, мобільна машина або супутня продукція повинна бути розроблена, виготовлена та обладнана таким чином, щоб запобігти будь-яким небезпекам, пов'язаним з електричним струмом.

3.6. Інформування та оповіщення

3.6.1. Знаки, сигнали та попередження

Усі машини або супутня продукція повинні всюди, де це необхідно, мати знаки та/або таблички з вказівками стосовно застосування, регулювання та технічного обслуговування для забезпечення безпеки та охорони здоров'я людей. Вони повинні вибиратися, розроблятися та виготовлятися так, щоб бути чітко видимими та незмивними.

Без порушення правил дорожнього руху машина або супутня продукція, на якій передбачене місце водія, повинна бути обладнана:

а) пристроєм звукового попередження людей;

б) системою світлових сигналів, яка відповідає передбаченим умовам роботи, наприклад, гальмівними вогнями, вогнями руху заднім ходом та проблісковими маячками. Остання вимога не поширюється на машини, які застосовуються виключно для робіт під землею та не мають електроживлення;

в) у разі потреби для керування сигналами між тягачем та машиною або супутньою продукцією повинні бути застосовані відповідні з'єднання.

Машини з дистанційним керуванням або супутня продукція, які за звичайних умов експлуатації можуть наразити незахищених осіб на небезпеку удару або роздавлювання, повинні бути обладнані відповідними пристроями сигналізації про свої переміщення або засобами захисту осіб від таких небезпек. Наведена вимога поширюється також на машини або супутню продукцію, які під час роботи здійснюють багаторазовий рух вперед і назад вздовж однієї лінії в разі, коли у водія утруднено огляд задньої частини машини.

Конструкція машини або супутньої продукції повинна унеможливлувати випадкове вимкнення усіх попереджувальних та сигнальних пристроїв. У разі коли це має суттєве значення для безпеки, такі

пристрої слід обладнати засобами, що забезпечують оператору постійний контроль їх належного функціонування та інформують його про будь-які несправності.

У разі коли рух машини або її робочих органів, що обертаються, особливо небезпечний, на машині повинні бути нанесені попереджувальні написи про заборону наближення до машини під час її роботи. Зазначені написи повинні бути добре розпізнавані з відстані, достатньої для убезпечення людей, які змушені перебувати поблизу.

3.6.2. Маркування

На усіх машинах або супутній продукції повинне бути розбірливе і незмивне маркування з такими даними:

- а) номінальна потужність, наведена у кіловатах (кВт);
- б) маса машини з найбільш типовим спорядженням, наведена у кілограмах (кг).

Крім того, там, де це застосовно, на всіх машинах або супутній продукції повинно бути нанесено розбірливо і незмивно таке:

- а) максимальне тягове зусилля зчіпного пристрою, наведене у ньютонах (Н);
- б) максимальне вертикальне навантаження зчіпного пристрою, наведене у ньютонах (Н).

3.6.3. Інструкції з експлуатації

3.6.3.1. Вібрація

Інструкція повинна містити інформацію про вібрацію, виражену як прискорення (м/с^2), яка передається машиною або супутньою продукцією на маніпулятор або на все тіло водія або оператора, а саме:

- а) сумарне значення вібрації від безперервних вібрацій, яким піддається система маніпулятора;
- б) середнє значення пікової амплітуди прискорення від повторних ударних вібрацій, яким піддається система маніпулятора;
- в) числове значення найвищого зваженого середньоквадратичного прискорення, яке діє на все тіло, якщо воно перевищує 0,5 метра на секунду в квадраті; у разі, коли воно не перевищує 0,5 метра на секунду в квадраті, — це повинне бути повідомлено;
- г) невизначеність вимірювання.

Показники вібрації можуть бути як фактично виміряні для відповідної машини або супутньої продукції, так і встановлені на підставі вимірювань для типових машин або супутньої продукції, технічні характеристики яких порівнювані з характеристиками машини або супутньої продукції, які плануються до виробництва.

У разі коли національні стандарти з переліку національних стандартів для цілей застосування Технічного регламенту машин або загальні специфікації, зазначені в пункті 64 Технічного регламенту машин, не можуть бути застосовані, вібрація повинна вимірюватися із застосуванням найбільш прийняттого для таких машин або супутньої продукції методу вимірювань.

Повинні бути зазначені робочі умови проведення вимірювань і методи вимірювань, які для цього застосовувалися.

3.6.3.2. Багаторазове використання

У разі коли машина або супутня продукція призначена для кількох видів робіт залежно від застосовуваного обладнання, інструкції з експлуатації для таких машин або супутньої продукції для змінного обладнання повинні містити необхідну інформацію про безпечний монтаж цього обладнання і використання базової машини або супутньої продукції та змінного обладнання, яке може бути на неї змонтовано.

3.6.3.3. Автономні мобільні машини або супутня продукція

В інструкції з експлуатації автономних мобільних машин або супутньої продукції повинні бути зазначені характеристики їх передбачуваного руху, робочі та небезпечні зони.

4. Додаткові суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я для запобігання специфічним ризикам, які виникають під час підймальних операцій

Машини або супутня продукція, небезпечні у зв'язку з підймальними операціями, повинні відповідати усім суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, викладеним у цій частині.

4.1. Загальні положення

4.1.1. Визначення

Для цілей глави 4.1 терміни вживаються у такому значенні:

а) випробувальний коефіцієнт — арифметичне відношення значення навантаження, яке застосовується під час статичних або динамічних випробувань машин або супутньої продукції, або підймального приладдя, до максимального робочого навантаження, нанесеного на машині або супутній продукції, або підймальному приладді;

б) динамічне випробування — випробування, під час якого підймальну машину або супутню продукцію перевіряють при всіх можливих комбонуваннях обладнання під час максимального робочого навантаження, помноженого на відповідний динамічний випробувальний коефіцієнт, з урахуванням динамічних характеристик підймальної машини з метою перевірки правильного функціонування;

в) керований вантаж — вантаж, що рухається вздовж жорстких або гнучких напрямних елементів, положення яких визначене фіксованими точками;

г) підймальна операція — примусове переміщення поштучного вантажу та/або людей у визначений момент на інший рівень;

г) візок — частина машини або супутньої продукції, на якій або в якій люди та/або вантажі утримуються з метою підймання;

д) робочий коефіцієнт — арифметичне відношення значення навантаження, яке може витримати елемент відповідно до гарантії виробника, до максимального робочого навантаження, яке зазначене на цьому елементі;

е) статичне випробування — випробування, під час якого машину або супутню продукцію, або підймальне приладдя спочатку обстежують та навантажують відповідним максимальним робочим вантажем, помноженим на відповідний статичний випробувальний коефіцієнт, а потім знімають вантаж і проводять повторне обстеження для перевірки відсутності пошкоджень.

4.1.2. Захист від механічних ризиків

4.1.2.1. Ризики через відсутність стабільності

Машини або супутня продукція повинні бути розроблені та виготовлені так, щоб їх стійкість, передбачена пунктом 1.3.1 цього додатка, зберігалася як під час експлуатації, так і поза нею, включаючи всі стадії транспортування, складання, демонтажу, передбачуваного виходу з ладу елементів, а також під час випробувань, виконуваних відповідно до інструкції з експлуатації. Для цього виробник повинен застосовувати відповідні методи перевірки.

4.1.2.2. Машини або супутня продукція, що пересуваються вздовж напрямних рейок та рейкових колій

Машини або супутня продукція, що пересуваються вздовж напрямних рейок та рейкових колій, повинні бути обладнані пристроями, що запобігають сходженню з напрямних рейок чи рейкової колії.

У разі коли, незважаючи на наявність таких пристроїв, зберігається ризик сходження з рейок або несправності рейок чи рухомих елементів, такі пристрої повинні запобігати падінню обладнання, компонентів чи вантажу або перекиданню машини.

4.1.2.3. Міцність

Машини або супутня продукція, включаючи підймальне приладдя і їх елементи, повинні витримувати навантаження, які можуть виникати протягом строку служби в процесі експлуатації, або, якщо це може статися, поза процесом експлуатації, за передбачених умов монтажу та експлуатації

і в усіх відповідних компонуваннях обладнання, з урахуванням, де доцільно, впливу атмосферних чинників та зусиль, спричинених людьми. Зазначена вимога повинна задовольнятися також під час транспортування, монтажу і демонтажу.

Машини або супутня продукція, включаючи підймальне приладдя, повинні бути розроблені і виготовлені таким чином, щоб унеможлиблювалося їх пошкодження через втому матеріалу або зношування як за умови їх застосування за призначенням, так і за обґрунтовано передбачуваним застосуванням не за призначенням.

Застосовані матеріали повинні вибиратися відповідно до умов передбачуваного робочого середовища та з урахуванням таких чинників, як корозія, абразивне зношування, удари, екстремальна температура, втома, крихкість, радіація та старіння матеріалів.

Машини або супутня продукція, включаючи підймальне приладдя, повинні бути розроблені і виготовлені таким чином, щоб вони могли витримувати перевантаження під час статичних випробувань без залишкової деформації та помітних пошкоджень. Для розрахунків повинен бути прийнятий до уваги статичний випробувальний коефіцієнт, обраний для забезпечення належного рівня безпеки. Наведений коефіцієнт, зазвичай, має такі значення:

а) для керованих вручну машин або супутньої продукції, включаючи підймальне приладдя — 1,5;

б) для решти машин або супутньої продукції — 1,25.

Машини або супутня продукція повинні бути розроблені і виготовлені таким чином, щоб витримувати без пошкоджень динамічні випробування, проведені з використанням максимального робочого вантажу, помноженого на динамічний випробувальний коефіцієнт. Наведений динамічний випробувальний коефіцієнт обирають так, щоб забезпечити належний рівень безпеки. Зазвичай, його значення дорівнює 1,1.

В основному такі випробування проводять за номінальної швидкості, встановленої виробником. У разі коли система керування машиною або супутньою продукцією допускає кілька одночасних рухів, випробування повинні проводитися за найменш сприятливих умов, тобто, як правило, за комбінації таких рухів.

4.1.2.4. Шків, барабани, блоки, канати та ланцюги

Діаметри шківів, барабанів і блоків повинні відповідати розмірам канатів або ланцюгів, якими вони можуть бути оснащені.

Барабани та блоки повинні бути розроблені, виготовлені і встановлені таким чином, щоб виключити можливість спадання канатів або ланцюгів, які на них намотуються.

Канати, що використовуються безпосередньо для підймання або утримання вантажу, не повинні мати ніяких з'єднань, за винятком кінцевих. З'єднання припустимі, якщо конструкція обладнання передбачає можливість його систематичної перебудови відповідно до експлуатаційних потреб.

Суцільні канати і їх оброблені кінці повинні мати робочий коефіцієнт, вибраний так, щоб вони забезпечували відповідний рівень безпеки. Як правило, цей коефіцієнт дорівнює 5.

Підймальні ланцюги повинні мати робочий коефіцієнт, вибраний так, щоб вони забезпечували відповідний рівень безпеки. Як правило, такий коефіцієнт дорівнює 4.

Для перевірки того, що відповідний робочий коефіцієнт досягнутий, виробник повинен для кожного типу ланцюга та каната, що безпосередньо застосовується для підймання вантажу, та канатних кінців провести відповідні випробування або мати результати таких випробувань.

4.1.2.5. Підймальне приладдя та його елементи

Розміри підймального приладдя та його елементів необхідно встановлювати з урахуванням процесів втоми і старіння матеріалу, для очікуваної кількості операційних циклів, що відповідають встановленому строку служби за визначених умов експлуатації.

Крім того:

а) робочий коефіцієнт для комбінацій металевий канат — кінець каната обирається таким, щоб забезпечувався належний рівень безпеки. Зазвичай, його значення дорівнює 5. Канати повинні бути без будь-яких з'єднань чи петель, крім кінцевих;

б) якщо застосовуються ланцюги із зварними ланками, вони повинні бути коротколанкового типу. Робочий коефіцієнт для ланцюгів обирається так, щоб забезпечити належний рівень безпеки. Зазвичай, його значення дорівнює 4;

в) робочий коефіцієнт для текстильних канатів, строп або текстильних стрічок залежить від матеріалу, способу виготовлення, розмірів і призначення. Зазначений коефіцієнт обирають таким, щоб забезпечити належний рівень безпеки. Зазвичай, його значення дорівнює 7 за умови, що застосовані матеріали дуже високої якості, а спосіб виготовлення відповідає призначеному застосуванню. В іншому разі значення коефіцієнта, зазвичай, встановлюється на більш високому рівні для забезпечення еквівалентного рівня безпеки. Текстильні канати, стропи та текстильні стрічки, за винятком нескінченних строп, повинні бути без будь-яких вузлів, з'єднань і зрощувань, крім кінцевих;

г) робочий коефіцієнт для всіх металевих частин, що входять до складу строп або застосовуються разом з ними, обирається таким, щоб забезпечити належний рівень безпеки. Зазвичай, його значення дорівнює 4;

г) максимальна вантажопідйомність розгалужених строп визначається виходячи з коефіцієнта безпеки найслабшого відгалуження, кількості відгалужень та знижувального коефіцієнта, який залежить від конфігурації строп;

д) для перевірки того, що відповідний робочий коефіцієнт досягнутий, виробник повинен для кожного типу компонентів, зазначених в абзацах другому — шостому цього пункту, провести відповідні випробування або мати результати таких випробувань.

4.1.2.6. Керування рухом

Пристрої керування рухами повинні діяти таким чином, щоб машини або супутня продукція, на яких вони встановлені, залишалися безпечними, зокрема:

а) машини або супутня продукція повинні бути розроблені та виготовлені або обладнані пристроями таким чином, щоб амплітуда рухів її елементів зберігалася в установлених межах. У разі потреби початку дії таких пристроїв повинен передувати попереджувальний сигнал;

б) у тому разі, коли кілька стаціонарних або рейкових машин або супутньої продукції можуть одночасно маневрувати в одній зоні з ризиком зіткнення, конструкція та побудова таких машин повинна передбачати можливість встановлення пристроїв, що дають змогу уникнути такої небезпеки;

в) машини або супутня продукція повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб навіть у разі часткового чи повного припинення енергопостачання або зупинки машини оператором не сталося небезпечного зміщення або неконтрольованого та неочікуваного падіння вантажу;

г) за нормальних умов експлуатації повинне бути унеможливлено опускання вантажу із застосуванням тільки фрикційного гальма, за винятком машин або супутньої продукції, призначення яких цього вимагає;

г) пристрої захвату повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб було унеможливлено випадкове падіння вантажу.

4.1.2.7. Переміщення вантажів

Робоче місце оператора машини повинне бути розташоване так, щоб було забезпечено максимально можливе спостереження за траєкторіями рухомих частин для запобігання можливому їх зіткненню з людьми або обладнанням чи іншими машинами, які можуть маневрувати в цей час і створювати небезпеку.

Машини для керованого переміщення вантажів повинні бути розроблені і виготовлені із забезпеченням запобігання можливості травмування людей вантажем, а також візком або противагою, якщо вона передбачена.

4.1.2.8. Машини, які обслуговують стаціонарні площадки

4.1.2.8.1. Рух візка

Рух візка машини, що обслуговує стаціонарні площадки, повинен бути жорстко спрямований до і на площадках. Ножичні (підймальні) конструкції також вважаються жорстко спрямованими.

4.1.2.8.2. Доступ до візка

Якщо люди мають доступ до візка, то машини повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб забезпечувати нерухомість візка під час доступу, особливо під час його навантаження або розвантаження.

Машини повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб різниця рівнів між візком та площадкою, що обслуговується, не створювала ризику спотикання.

4.1.2.8.3. Ризики через контакт з візком

У разі потреби з метою виконання положень, зазначених в абзаці третьому пункту 4.1.2.7 цього додатка, зона руху повинна бути недоступною під час нормальної роботи.

У разі коли під час перевірки або технічного обслуговування існує ризик, що люди, які перебувають під візком або над ним, можуть бути затиснуті між візком та нерухомими частинами машини, достатній вільний простір повинен бути забезпечений наявністю фізичних ніш або шляхом застосування механічних пристроїв для блокування руху візка.

4.1.2.8.4. Ризик через падіння вантажу з візка

У разі коли існує ризик падіння вантажу з візка, машина повинна бути розроблена і виготовлена так, щоб запобігати такому ризику.

4.1.2.8.5. Стаціонарні площадки

Ризики контакту людей на стаціонарній площадці з рухомим візком або іншими рухомими частинами повинні бути унеможливлені.

У разі коли існує ризик потрапляння людей у зону руху, коли візок перебуває поза стаціонарною площадкою, повинні бути встановлені огорожі з метою запобігання такому ризику. Такі огорожі не повинні відчинятися у напрямку зони руху. Вони повинні бути обладнані блокувальним пристроєм, що контролює положення візка для запобігання:

а) небезпечному переміщенню візка при незачинених і незаблокованих огорожах;

б) небезпечному відкриттю огорожі до повної зупинки візка на відповідній стаціонарній площадці.

4.1.3. Придатність до використання

У разі введення в обіг або в експлуатацію підіймальних машин або супутньої продукції, включаючи підіймальне приладдя, виробник повинен забезпечити шляхом вжиття відповідних заходів, щоб зазначені машини або супутня продукція, включаючи підіймальне приладдя, які готові для використання та керовані вручну або від джерела живлення, могли виконувати свої визначені функції у безпечний спосіб.

Статичні і динамічні випробування, зазначені у пункті 4.1.2.3 цього додатка, повинні проводитися для всіх підіймальних машин або супутньої продукції, готових до введення в експлуатацію.

У разі коли машина або супутня продукція не може бути складена на підприємстві виробника, повинні бути вжиті відповідні заходи за місцем експлуатації. Тобто заходи можуть бути вжиті як за місцем виробництва, так і за місцем експлуатації.

4.2. Вимоги до машин або супутньої продукції, джерело живлення яких є іншим, ніж мускульна сила людини

4.2.1. Керування рухом

Для керування рухом машини або супутньої продукції, або їх обладнанням повинні використовуватися пристрої керування з автоматичним поверненням у вихідний стан. Проте у разі часткового або повного переміщення, коли немає ризику зіткнення вантажів або машин, або супутньої продукції, замість зазначених пристроїв можуть застосовуватися пристрої керування, які дають змогу зробити автоматичну зупинку в попередньо визначених місцях без утримування оператором пристрою керування з автоматичним поверненням у вихідний стан.

4.2.2. Контроль вантажопідйомності

Машини або супутня продукція з максимальною робочою вантажопідйомністю не менш як 1000 кілограмів або з перекидним моментом не менш як 40000 ньютон-метр (Н·м) повинні бути обладнані пристроями для попередження водія і запобігання небезпечним рухам у разі:

- а) перевищення максимальної робочої вантажопідйомності або максимального робочого моменту машини внаслідок перевантаження; або
- б) перевищення перекидного моменту.

4.2.3. Установки, що спрямовуються канатом

Спрямовані канатом візки, трактори або тракторні тягачі повинні утримуватися противагами або пристроями, що дають змогу постійно контролювати натяг канату.

4.3. Інформування та маркування

4.3.1. Ланцюги, канати та текстильні стрічки

На кожному відрізку вантажопідіймального ланцюга, каната або текстильної стрічки, якщо вони не є частиною неподільної складальної одиниці, повинне бути нанесене маркування або, якщо це неможливо, прикріплена табличка чи незнімне кільце із зазначенням найменування (прізвища, ім'я, по батькові (за наявності) та адреси виробника, а також посилання на відповідний сертифікат, за яким такий компонент можна ідентифікувати.

Зазначений сертифікат повинен містити принаймні таку інформацію:

- а) повне найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) і місцезнаходження виробника;
 - б) опис ланцюга або каната з такими даними:
 - номінальні розміри;
 - конструкція;
 - матеріал, з якого він виготовлений;
 - усі види спеціальної металургійної обробки матеріалу;
 - в) застосований метод випробування;
 - г) максимальну навантаження ланцюга або каната під час експлуатації.
- У разі спеціального застосування може бути наведено діапазон значень.

4.3.2. Підіймальне приладдя

На підіймальному приладді повинне бути зазначено:

- а) ідентифікаційні дані матеріалу, якщо така інформація необхідна для безпечного використання;
- б) максимальне робоче навантаження.

Якщо до складу приладдя входять такі компоненти, як канати або троси, на яких безпосереднє маркування фізично неможливе, зазначені в абзацах третьому та четвертому цього пункту відомості повинні бути наведені на табличці або відображені на іншому засобі та надійно закріплені на приладді.

Позначення повинні бути чіткими та розміщеними в такому місці, де вони не можуть зникнути внаслідок роботи машини, спрацювання тощо або погіршити міцність приладдя.

4.3.3. Підіймальні машини або супутня продукція

На підіймальній машині або супутній продукції повинні бути нанесені у незакодованій формі чіткі та незмивні відомості про їх максимальне робоче навантаження.

У разі коли максимальне робоче навантаження залежить від конфігурації підіймальної машини або супутньої продукції, кожне робоче

положення повинне бути забезпечене таблицею навантажень, де зазначене допустиме робоче навантаження для кожної конфігурації, бажано у формі діаграм або таблиць.

Машини або супутня продукція, призначені тільки для підймання вантажів, обладнані візком, до якого можливий доступ людей, повинні мати чіткий і незмивний попереджувальний напис про заборону підймання людей. Таке застереження повинне бути добре видиме на усіх місцях можливого доступу.

4.4. Інструкції з експлуатації

4.4.1. Підймальне приладдя

Кожне підймальне приладдя або кожна комерційно неподільна партія такого приладдя повинна супроводжуватися інструкцією, яка містить принаймні такі дані:

- а) інформацію про застосування за призначенням;
- б) обмеження щодо застосування (особливо для таких пристроїв, як магнітні і вакуумні приладдя, які не відповідають повністю підпункту “Г” пункту 4.1.2.6 цього додатка);
- в) інструкції щодо експлуатації, монтажу та технічного обслуговування;
- г) застосований коефіцієнт статичного випробування.

4.4.2. Підймальні машини або супутня продукція

Кожна підймальна машина або супутня продукція повинна супроводжуватися інструкціями з експлуатації, що містять таку інформацію:

- а) технічні характеристики підймальної машини або супутньої продукції, зокрема:

максимальне робоче навантаження та у разі потреби копію таблиці навантажень, як зазначено в абзаці третьому пункту 4.3.3 цих вимог;

реакції (зусилля), які виникають в опорах або анкерних кріпленнях, і у разі необхідності характеристики траєкторій переміщення;

характеристики та засоби встановлення баласту (у разі потреби);

- б) зміст журналу нагляду, якщо його не поставляють разом з підймальною машиною;

в) рекомендації щодо експлуатації, у тому числі рекомендації оператору щодо компенсації недостатнього безпосереднього спостереження за вантажем;

г) звіт про випробування з деталізацією статичних і динамічних випробувань, проведених виробником або на його замовлення (у застосовних випадках);

г) необхідні настанови щодо проведення заходів, зазначених у пункті 4.1.3 цього додатка, перед введенням в експлуатацію підіймальної машини або супутньої продукції, якщо вона не складена у виробника до стану, в якому вона має використовуватися.

5. Додаткові суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я для машин або супутньої продукції, призначених для роботи під землею

Машини або супутня продукція, призначені для роботи під землею, повинні відповідати усім суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, викладеним у цій частині.

5.1. Ризики через відсутність стійкості

Механізовані шахтові кріплення повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб вони зберігали заданий напрямок під час руху і не зрушувалися до навантаження, під час навантаження та після видалення вантажу. Вони повинні бути оснащені жорсткими кріпленнями верхніх площадок окремих гідравлічних стояків.

5.2. Рух

Механізовані шахтові кріплення не повинні перешкоджати вільному руху людей.

5.3. Пристрої керування

Управління пристроями керування прискоренням та гальмуванням руху рейкових машин повинне бути ручним, але керування аварійною зупинкою може бути ножним.

Пристрої керування механізованих шахтових кріплень повинні бути розроблені і розташовані таким чином, щоб під час операцій їх переміщення оператори були захищені встановленою на робочому місці опорною стійкою. Пристрої керування повинні бути захищені від будь-якого випадкового вивільнення.

5.4. Зупинення

Самохідні рейкові машини, призначені для роботи під землею, повинні бути обладнані пристроями дозволу (зупинки руху), які діють на коло керування рухом машини таким чином, що коли водій не керує рухом машини, її рух зупиняється.

5.5. Пожежа

Вимога щодо обладнання вбудованими системами пожежогасіння, зазначена в підпункті "б" пункту 3.5.2 цього додатка, обов'язкова для машин або супутньої продукції, що мають легкозаймисті частини.

Система гальмування машин або супутньої продукції, призначених для роботи під землею, повинна бути розроблена і виготовлена так, щоб не утворювалися іскри або не спричинялася пожежа.

Машини або супутня продукція з двигунами внутрішнього згоряння, призначені для роботи під землею, повинні бути оснащені виключно двигунами, що використовують палива з низьким тиском випарювання та виключають можливість утворення іскор електричного походження.

5.6. Вихлопні гази

Вихлопні гази від двигунів внутрішнього згоряння не повинні викидатися догори.

6. Додаткові суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я для запобігання специфічним ризикам, які виникають під час підймання людей

Машини або супутня продукція, яким властиві ризики, пов'язані з підйманням людей, повинні відповідати усім суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, викладеним у цій частині.

6.1. Загальні положення

6.1.1. Міцність

Візок, у тому числі будь-які люки, повинен бути розроблений і виготовлений таким чином, щоб мати достатньо простору і необхідну міцність, які повинні відповідати максимальній кількості людей, дозволених для перевезення, і максимальному робочому навантаженню.

Робочі коефіцієнти для компонентів, визначених у пунктах 4.1.2.4 та 4.1.2.5 цього додатка, не є достатніми для машин або супутньої продукції, призначених для підймання людей, і, зазвичай, повинні бути подвоєні. Машини або супутня продукція, призначені для підймання людей або людей і вантажів, повинні бути обладнані системою підвішування або підтримування візка, яка повинна бути розроблена і виготовлена таким чином, щоб забезпечити необхідний загальний рівень безпеки і запобігти ризику падіння візка.

Якщо для підвішування візка використовуються канати або ланцюги, необхідно застосувати принаймні два незалежних канати або ланцюги, кожний з яких має власне анкерне кріплення.

6.1.2. Контроль навантаження машин або супутньої продукції, що працюють без застосування мускульної сили людей

Вимоги розділу 4.2.2 застосовуються незалежно від максимального робочого навантаження та моменту перекидання, якщо виробник не може продемонструвати відсутність ризику перевантаження або перекидання.

6.2. Пристрої керування

У разі коли вимогами щодо безпечності не встановлено інше, візок повинен, як правило, бути розроблений та виготовлений таким чином, щоб

люди у візку мали засоби керування рухом вгору і вниз, та в разі потреби іншими рухами візка.

Під час роботи зазначені пристрої керування у візку повинні мати перевагу над іншими пристроями керування тими ж самими рухами, за винятком пристроїв аварійної зупинки.

Пристрої керування рухами, зазначеними в абзаці другому цього пункту, повинні бути пристроями керування з автоматичним поверненням до вихідного положення, за винятком машин з повністю закритими візками. У разі коли немає ризику зіткнення або падіння людей або предметів з візка, а також інших ризиків, пов'язаних з рухом візка вгору і вниз, замість пристроїв керування з утриманням для роботи можуть використовуватися пристрої керування, що забезпечують автоматичну зупинку в заздалегідь обраних положеннях.

6.3. Ризики для людей, які перебувають в/на візку

6.3.1. Ризики через рух візка

Машини або супутня продукція, призначені для підймання людей, повинні бути розроблені, виготовлені та обладнані таким чином, щоб прискорення або сповільнення руху візка не створювало ризиків для людей.

6.3.2. Ризик падіння людей з візка

Візок не повинен нахилитися до такого ступеня, щоб створювати ризик падіння людей з візка, в тому числі під час руху машини або супутньої продукції і візка.

У разі коли візок розроблений як робоче місце, повинні бути передбачені заходи щодо забезпечення стійкості та запобігання небезпеці рухів.

У разі коли заходи, викладені у пункті 1.5.15 цього додатка недостатні, візки повинні бути обладнані з урахуванням розрахунку ймовірної наявності людей у візку достатньою кількістю необхідної міцності анкерних кріплень для прикріплення індивідуального спорядження захисту людей від падіння з висоти.

Будь-які люки в підлозі, стелі або бокові дверцята повинні бути розроблені і виготовлені таким чином, щоб унеможливити їх ненавмисне відкриття і напрямок їх відчинення унеможливллював ризики падіння під час їх несподіваного відкривання.

6.3.3. Ризик через падіння предметів на візок

Якщо існує ризик падіння предметів на візок і створення небезпеки для людей, візок повинен бути обладнаний захисним дахом.

6.4. Машини або супутня продукція, що обслуговують стаціонарні площадки

6.4.1. Ризики для людей, які перебувають в/на візку

Візок, що обслуговує стаціонарні площадки, повинен бути розроблений та виготовлений таким чином, щоб запобігти ризикам контакту людей та/або предметів у візку або над ним з будь-якими фіксованими або рухомими елементами. У разі необхідності з метою виконання таких вимог візок повинен бути повністю закритий дверима, обладнаними блокувальним пристроєм, який запобігає небезпечному рухові візка, коли двері не зачинені. Двері повинні залишатися зачиненими в разі зупинки візка між стаціонарними площадками, якщо створюється ризик випадання з візка.

Машини або супутня продукція повинні бути розроблені, виготовлені і у разі потреби обладнані пристроями таким чином, щоб попередити некероване підймання або опускання візка. Такі пристрої повинні зупиняти візок у разі його максимального завантаження і найбільшої передбачуваної швидкості.

Сповільнення під час зупинення візка не повинне заподіювати шкоду людям, що перебувають у візку, за будь-яких умов навантаження.

6.4.2. Керування на стаціонарних площадках

Пристрої керування рухом візка на стаціонарних площадках, крім аварійних, повинні унеможливлювати включення руху візка, якщо:

- а) пристрій керування у візку ще працює;
- б) візок не наблизився остаточно до стаціонарної площадки.

6.4.3. Доступ до візка

Огорожі стаціонарних площадок і візка повинні бути розроблені та виготовлені таким чином, щоб забезпечити безпечне переміщення у візок і з нього з урахуванням передбачуваного до підймання діапазону кількості вантажу і людей.

6.5. Маркування

У візку повинна бути розміщена інформація, необхідна для забезпечення безпеки, у тому числі про:

- а) кількість людей, дозволена для переміщення;
 - б) максимальне робоче навантаження.
-

ТЕХНІЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Частина А

Технічна документація на машину або супутню продукцію

У технічній документації повинні бути зазначені засоби, використані виробником для забезпечення відповідності машини або супутньої продукції застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, викладеним у додатку 3 до Технічного регламенту машин.

Технічна документація повинна містити як мінімум такі елементи:

- а) повний опис машини або супутньої продукції та їх призначення;
- б) документація з оцінки ризиків, що демонструє проведену процедуру, у тому числі:
 - перелік суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, які застосовні до машини або супутньої продукції;
 - опис захисних заходів, вжитих для виконання кожної застосовної суттєвої вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я, а також у застосовних випадках зазначення залишкових ризиків, пов'язаних з машиною або супутньою продукцією;
- в) конструкторські та виробничі креслення і схеми машини або супутньої продукції, а також її компонентів, вузлів та електричних схем;
- г) описи та пояснення, необхідні для розуміння креслень і схем, зазначених у пункті “в” цієї частини, та роботи машини або супутньої продукції;
- г) посилання на застосовані під час розроблення та виготовлення машини або супутньої продукції національні стандарти з переліку національних стандартів для цілей застосування Технічного регламенту машин або загальні специфікації, зазначені в пункті 64 Технічного регламенту машин. У разі часткового застосування національних стандартів або загальних технічних специфікацій, у технічній документації повинно бути зазначено частини, які були застосовані;
- д) якщо національні стандарти з переліку національних стандартів для цілей застосування Технічного регламенту машин або загальні специфікації зазначені в пункті 64 Технічного регламенту машин, не були застосовані або були застосовані лише частково, опис інших технічних специфікацій, які були застосовані для виконання кожної застосовної суттєвої вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я;

е) звіти та/або результати конструкторських розрахунків, випробувань, перевірок та експертиз, проведених з метою перевірки відповідності машини або супутньої продукції застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я;

є) опис засобів, використаних виробником під час виготовлення машини або супутньої продукції для забезпечення відповідності виготовленої машини або супутньої продукції конструкторській документації;

ж) копію інструкції з експлуатації та інформацію, зазначену в пункті 1.7.4 додатка 3 до Технічного регламенту машин;

з) у застосовних випадках декларацію про вбудовування частково завершеної машини, викладену в Частині Б додатка 5 до Технічного регламенту машин, та інструкцію з монтажу, зазначену в додатку 11 до Технічного регламенту машин;

и) у застосовних випадках копії декларацій про відповідність машини або супутньої продукції, а також будь-якої продукції, на яку поширюється дія інших технічних регламентів, що вмонтована у машину або супутню продукцію;

і) у разі серійного виробництва машин або супутньої продукції — внутрішні заходи, які будуть виконані для забезпечення відповідності машин або супутньої продукції вимогам Технічного регламенту машин;

ї) вихідний код або логіку програмування програмного забезпечення, пов'язаного з безпекою, для демонстрації відповідності машини або супутньої продукції вимогам Технічного регламенту машин на обґрунтований запит органу державного ринкового нагляду за умови, що це необхідно для перевірки відповідності суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначеним у додатку 3 до Технічного регламенту машин;

й) у разі коли пов'язані з безпекою операції машини або супутньої продукції із сенсорним керуванням, дистанційним керуванням або автономної машини або супутньої продукції контролюються даними від датчиків, — у застосовних випадках опис загальних характеристик, можливостей і обмежень системи, даних, використаних процесів розробки, випробування та валідації;

к) результати досліджень і випробувань компонентів, з'єднань або машини чи супутньої продукції, виконаних виробником, з метою визначення, чи здатні вони за своєю конструкцією або виготовленням бути безпечно зібрані та введені в експлуатацію.

Частина Б

Технічна документація на частково завершену машину

У технічній документації повинні бути зазначені засоби, використані виробником для забезпечення відповідності частково завершеної машини відповідним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначеним у додатку 3 до Технічного регламенту машин.

Технічна документація повинна містити як мінімум такі елементи:

а) повний опис частково завершеної машини та функції, для якої вона призначена коли вмонтована в машину або іншу частково завершену машину чи обладнання або зібрана з нею;

б) документація з оцінки ризиків, що демонструє проведену процедуру, у тому числі:

- перелік суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, які застосовні до частково завершеної машини;

- опис захисних заходів, застосованих для усунення виявлених небезпек або зменшення ризиків, а також у застосовних випадках зазначення залишкових ризиків;

в) конструкторські та виробничі креслення і схеми частково завершеної машини, а також її компонентів, вузлів та електричних схем;

г) описи та пояснення, необхідні для розуміння креслень і схем, зазначених у пункті “в” цієї частини, та роботи частково завершеної машини;

г) посилання на застосовані під час розроблення та виготовлення частково завершеної машини національні стандарти з переліку національних стандартів для цілей застосування Технічного регламенту машин або загальні технічні специфікації, зазначені в пункті 64 Технічного регламенту машин. У разі часткового застосування національних стандартів або загальних технічних специфікацій у технічній документації повинно бути зазначено частини, які були застосовані;

д) у разі коли національні стандарти з переліку національних стандартів для цілей застосування Технічного регламенту машин або загальні специфікації, зазначені в пункті 64 Технічного регламенту машин, не були застосовані або були застосовані лише частково, опис інших технічних специфікацій, які були застосовані для виконання кожної застосовної суттєвої вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я;

е) звіти та/або результати конструкторських розрахунків, випробувань, перевірок та експертиз, проведених з метою перевірки відповідності частково завершеної машини застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я;

є) опис засобів, використаних виробником під час виготовлення частково завершеної машини для забезпечення її відповідності конструкторській документації;

ж) копію інструкції з монтажу частково завершеної машини, зазначену в додатку 11 до Технічного регламенту машин;

з) у разі серійного виробництва частково завершеної машини внутрішні заходи, які будуть виконані для забезпечення відповідності частково завершеної машини застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я;

и) вихідний код або логіку програмування програмного забезпечення, пов'язаного з безпекою, на обґрунтований запит органу державного ринкового нагляду за умови, що це необхідно для перевірки відповідності суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначеним у додатку 3 до Технічного регламенту машин;

і) у разі коли пов'язані з безпекою операції частково завершеної машини із сенсорним керуванням, дистанційним керуванням або автономної частково завершеної машини контролюються даними від датчиків, — у застосовних випадках опис загальних характеристик, можливостей і обмежень системи, даних, використаних процесів розробки, випробування та валідації;

ї) результати досліджень і випробувань компонентів, з'єднань або частково завершеної машини, виконаних виробником, з метою визначення, чи здатні вони за своєю конструкцією або виготовленням бути безпечно зібрані та вмонтовані.

ДЕКЛАРАЦІЇ

Частина А

Декларація про відповідність машини або супутньої продукції № *

Декларація про відповідність машини або супутньої продукції повинна містити:

1) інформацію про машину/суттєво модифіковану машину або супутню продукцію/суттєво модифіковану супутню продукцію (найменування продукції, тип, модель, номер партії або серійний номер);

2) найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) і місцезнаходження виробника, і, якщо це застосовно, його уповноваженого представника;

3) для підіймальної машини, призначеної для постійного встановлення в будівлі або споруді, яка не може бути зібрана в приміщенні виробника, а може бути зібрана лише в місці експлуатації, — адресу цього місця;

4) інформацію про те, що ця декларація про відповідність видана під цілковиту відповідальність виробника;

5) об'єкт декларування (ідентифікація машини або супутньої продукції, що дозволяє її простежуваність; якщо це необхідно для ідентифікації машини або супутньої продукції кольорове зображення достатньої чіткості);

6) інформацію про те, що об'єкт декларування, зазначений у пункті 5, відповідає Технічному регламенту машин і, у застосовних випадках, іншим технічним регламентам;

7) посилання на застосовані національні стандарти з переліку національних стандартів для цілей застосування Технічного регламенту машин, включаючи реквізити наказу, яким затверджено такий перелік, або загальні специфікації, зазначені в пункті 64 Технічного регламенту машин, або посилання на інші технічні специфікації, включаючи їх дату, щодо яких декларується відповідність. У разі часткового застосування національних стандартів або загальних специфікацій у декларації про відповідність повинні бути зазначені частини, які були застосовані;

8) у застосовних випадках, інформацію, що призначений орган з оцінки відповідності (назва, ідентифікаційний номер) провів експертизу типу (модуль В) і видав сертифікат експертизи типу (посилання на цей сертифікат), після чого було проведено процедуру оцінки відповідності типові на основі внутрішнього контролю виробництва (модуль С), або

відповідності на основі перевірки одиниці продукції (модуль G), або відповідності на основі цілковитого забезпечення якості (модуль H);

9) у застосовних випадках, інформацію, що машина або супутня продукція пройшла процедуру оцінки відповідності на основі внутрішнього контролю виробництва (Модуль A).

10) додаткова інформація:

Підписано від імені та за дорученням:

(місце і дата видачі)

(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада)

(підпис)

Частина Б

Декларація про вбудовування частково завершеної машини № *

Декларація про вбудовування частково завершеної машини повинна містити:

1) інформацію про частково завершену машину (найменування продукції, тип, модель, номер партії або серійний номер);

2) найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) і місцезнаходження виробника, і, якщо це застосовно, його уповноваженого представника;

3) інформацію про те, що ця декларація про вбудовування видана під цілковиту відповідальність виробника;

4) об'єкт декларування (ідентифікація частково завершеної машини, що дозволяє її простежуваність; якщо це необхідно для ідентифікації частково завершеної машини кольорове зображення достатньої чіткості);

5) відомості про те, які суттєві вимоги Технічного регламенту машин, визначені у додатку 3 до зазначеного Технічного регламенту, були застосовані та виконані і що відповідна технічна документація складена згідно з частиною Б додатка 7 до зазначеного Технічного регламенту, та у разі потреби відомості про відповідність частково завершеної машини вимогам інших технічних регламентів, дія яких поширюється на частково завершену машину;

6) посилання на застосовані національні стандарти з переліку національних стандартів для цілей застосування Технічного регламенту машин, включаючи реквізити наказу, яким затверджено такий перелік, або загальні специфікації, зазначені в пункті 64 Технічного регламенту машин, або посилання на інші технічні специфікації включаючи їх дату, щодо яких декларується відповідність. У разі часткового застосування національних

стандартів або загальних специфікацій, у декларації про вбудовування повинні бути зазначені частини, які були застосовані;

7) зобов'язання подавати на обґрунтований запит органів виконавчої влади відповідну інформацію про частково завершену машину, яка повинна включати спосіб передачі такої інформації, який не повинен зачіпати прав інтелектуальної власності виробника частково завершеної машини;

8) заява в разі потреби про те, що частково завершена машина не може бути введена в експлуатацію до того часу, поки кінцева машина, до якої вона повинна бути вбудована, не буде задекларована як така, що відповідає положенням Технічного регламенту машин;

9) додаткова інформація:

“Підписано від імені та за дорученням:

(місце і дата видачі)

(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада)

(підпис)

* Присвоєння виробником номера декларації про відповідність або декларації про вбудовування є необов'язковим.

Додаток 6
до Технічного регламенту

Внутрішній контроль виробництва
(Модуль А)

1. Внутрішній контроль виробництва є процедурою оцінки відповідності, за допомогою якої виробник виконує обов'язки, встановлені в пунктах 2—4 цього додатку, та гарантує і заявляє під свою виключну відповідальність, що машина або супутня продукція відповідає застосовним вимогам Технічного регламенту машин.

2. Технічна документація

Виробник повинен скласти технічну документацію, зазначену у частині А додатка 4 до Технічного регламенту машин.

3. Виробництво

Виробник вживає всіх заходів, необхідних для того, щоб виробничий процес і його моніторинг забезпечували відповідність виготовленої машини або супутньої продукції технічній документації, зазначеній у пункті 2 цього додатка, та застосовним вимогам Технічного регламенту машин.

4. Маркування відповідності та декларація про відповідність

4.1. Виробник повинен нанести знак відповідності технічним регламентам на кожну машину або супутню продукцію, що відповідає застосовним вимогам Технічного регламенту машин.

4.2. Виробник повинен скласти письмову декларацію про відповідність для кожної моделі машини або супутньої продукції відповідно до пунктів 65—68 Технічного регламенту машин та зберігати її разом із технічною документацією для подання на запити органів державного ринкового нагляду та контролю протягом десяти років після введення в обіг машини або супутньої продукції в обіг або в експлуатацію. У декларації про відповідність повинна зазначатись інформація, яка дає змогу ідентифікувати машину або супутню продукцію, для якої її складено.

Копія декларації про відповідність повинна надаватись відповідним органам державного ринкового нагляду та контролю на їх запити.

5. Уповноважений представник

Обов'язки виробника, визначені в пункті 4 цього додатка, від його імені та під його відповідальність можуть бути виконані його уповноваженим представником за умови визначення таких обов'язків у дорученні.

ЕКСПЕРТИЗА ТИПУ (Модуль В)

1. Експертиза типу є тією частиною процедури оцінки відповідності, в якій призначений орган з оцінки відповідності (далі — призначений орган) досліджує технічний проект машини або супутньої продукції та перевіряє і засвідчує, що технічний проект такої машини або супутньої продукції відповідає застосовним вимогам Технічного регламенту машин.

2. Експертиза типу повинна бути проведена шляхом оцінки адекватності технічного проекту машини або супутньої продукції шляхом експертизи технічної документації та дослідження зразка машини або супутньої продукції, що є репрезентативним для передбаченого виробництва (тип виробництва).

3. Подання заявки на експертизу типу

3.1. Виробник повинен подати заявку на експертизу типу лише одному призначеному органу за своїм вибором.

Заявка на експертизу типу повинна включати:

а) найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та адресу виробника і в разі подання заявки уповноваженим представником — також його найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та адресу;

б) письмову заяву про те, що така сама заявка не була подана жодному іншому призначеному органу;

в) технічну документацію, зазначену у частині А додатка 4 до Технічного регламенту машин;

г) доступ до зразка (зразків) машини або супутньої продукції, що є репрезентативним для передбачуваного виробництва. Призначений орган може запросити додаткові зразки, якщо це необхідно для виконання програми випробувань. Для машин або супутньої продукції, що виробляються серійно, де кожна одиниця може бути пристосована до потреб окремого користувача, повинні бути надані зразки, які є репрезентативними для різноманітних користувачів, тоді як для машин або супутньої продукції, що виробляються на замовлення для задоволення особливих потреб окремого користувача, повинна бути надана базова модель.

4. Експертиза типу

4.1. Призначений орган повинен:

а) провести експертизу технічної документації для оцінки адекватності технічного проекту машини або супутньої продукції. Під час проведення

такої експертизи не беруться до уваги підпункти “є” і “і” пункту 2 частини А додатка 4 до Технічного регламенту машин;

б) для машин або супутньої продукції, що виробляються серійно, де кожна одиниця може бути пристосована до потреб окремого користувача, дослідити опис заходів, щоб оцінити їх адекватність;

в) перевірити відповідність виготовлення зразка (зразків) технічній документації та визначити елементи зразка (зразків), що розроблені згідно із застосовними положеннями відповідних національних стандартів або загальних специфікацій, а також зазначених елементів, що розроблені відповідно до інших технічних специфікацій;

г) у разі коли виробник застосував рішення, визначені у відповідних національних стандартах або загальних специфікаціях, — провести належні дослідження і випробування або доручити їх проведення, щоб перевірити правильність застосування таких рішень;

г) у разі коли не були застосовані рішення, визначені у відповідних національних стандартах або загальних специфікаціях, — провести належні дослідження і випробування або доручити їх проведення, щоб перевірити відповідність прийнятих виробником рішень, у тому числі тих, що містяться в інших технічних специфікаціях, відповідним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, та правильність їх застосування.

5. Звіт про оцінювання

5.1. Призначений орган повинен скласти звіт про оцінювання, в якому наводяться дані про діяльність, що провадиться згідно з пунктом 4 цього додатка, та її результати. Призначений орган оприлюднює (повністю або частково) зміст зазначеного звіту лише за згодою виробника, крім випадків, коли такий орган зобов'язаний оприлюднювати зміст зазначеного звіту на запит органу, що призначає.

6. Сертифікат експертизи типу

6.1. У разі коли тип відповідає застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, призначений орган повинен видати виробнику сертифікат експертизи типу.

Строк дії нового сертифіката експертизи типу та у застосовних випадках поновленого сертифіката експертизи типу не повинен перевищувати п'яти років.

6.2. Сертифікат експертизи типу повинен містити як мінімум таку інформацію:

а) найменування та ідентифікаційний номер призначеного органу;

б) найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) і адреса виробника та, якщо заявка на експертизу типу подана уповноваженим

представником, найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та адреса такого уповноваженого представника:

в) ідентифікаційні дані машини або супутньої продукції, на яку видано сертифікат експертизи типу (номер типу);

г) заява про те, що тип машини або супутньої продукції відповідає застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я;

г) у разі застосування повністю або частково відповідних національних стандартів або загальних специфікацій, позначення таких національних стандартів або загальних специфікацій або їх частин;

д) у разі застосування інших технічних специфікацій, — позначення таких технічних специфікацій;

е) дата видачі сертифіката експертизи типу, дата закінчення його строку дії та, у застосовних випадках, дата (дати) поновлення його дії;

є) будь-які умови, пов'язані з видачею сертифіката експертизи типу.

6.3. До сертифіката експертизи типу можуть додаватися один чи більше додатків.

6.4. У разі коли тип не відповідає застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, призначений орган повинен відмовити у видачі сертифіката експертизи типу та повідомити про це заявнику з наданням докладного обґрунтування своєї відмови.

7. Перегляд сертифіката експертизи типу

7.1. Призначений орган повинен постійно відслідковувати будь-які зміни в загальновизнаному сучасному стані розвитку техніки, які свідчать про те, що затверджений тип може вже не відповідати застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, та повинен визначити потребу в подальшому дослідженні таких змін. У разі коли зазначені зміни потребують подальшого дослідження, призначений орган повинен повідомити про це виробнику.

7.2. Виробник повинен інформувати призначений орган, який зберігає технічну документацію стосовно сертифіката експертизи типу, про всі модифікації затвердженого типу та про всі зміни до технічної документації, що можуть вплинути на відповідність машини або супутньої продукції суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я або на умови чинності такого сертифіката. Такі модифікації потребують додаткового затвердження у формі доповнення до первинного сертифіката експертизи типу.

7.3. Виробник повинен гарантувати, що машина або супутня продукція продовжує відповідати застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я з урахуванням сучасного стану розвитку техніки.

7.4. Виробник повинен звернутися до призначеного органу з проханням переглянути сертифікат експертизи типу:

а) у разі модифікації затвердженого типу, зазначеного в пункті 7.2 цього додатка;

б) у разі зміни стану розвитку техніки, зазначеного в пункті 7.3 цього додатка;

в) не пізніше, ніж до дати закінчення строку дії сертифіката експертизи типу.

У випадку, зазначеному в пункті “в”, перегляд може призвести до поновлення дії сертифіката експертизи типу тільки тоді, коли заявка подається виробником не раніше ніж за 12 місяців і не пізніше ніж за 6 місяців до закінчення строку дії сертифіката експертизи типу. У разі коли виробник не дотримується зазначених строків, перегляд може призвести лише до затвердження у формі доповнення до оригінального сертифіката експертизи типу, а строк дії такого сертифіката експертизи типу залишиться без змін.

7.5 Призначений орган повинен дослідити тип машини або супутньої продукції і за потреби ураховуючи внесені зміни, провести відповідні випробування, щоб переконатися, що затверджений тип продовжує відповідати застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я. У разі коли призначений орган переконується, що затверджений тип продовжує відповідати застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, він повинен поновити сертифікат експертизи типу або видати доповнення до оригінального сертифіката експертизи типу. Призначений орган повинен забезпечити завершення процедури перегляду до закінчення строку дії сертифіката експертизи типу.

7.6. Якщо випадки, зазначені в підпунктах “а” і “б” пункту 7.4 цього додатка, не застосовуються, повинна бути виконана спрощена процедура перегляду сертифіката експертизи типу. Виробник повинен надати призначеному органу таку інформацію:

а) своє найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та адресу, а також дані, що ідентифікують відповідний сертифікат експертизи типу;

б) підтвердження того, що не було внесено жодних змін до затвердженого типу, зазначеного в пункті 7.2 цього додатка, включаючи його матеріали, елементи або вузли, а також до відповідних національних стандартів або загальних специфікацій, або до інших застосованих технічних специфікацій;

в) підтвердження того, що не відбулося жодних змін у стані розвитку техніки, як зазначено в пункті 7.3 цього додатка; та

г) якщо ще не надано, копії актуальних креслень та фотографій продукції, її маркування та інформації про продукцію.

У разі коли призначений орган підтвердив, що не було внесено жодних змін до затвердженого типу, зазначених у пункті 7.2 цього додатка, і не відбулося жодних змін у стані розвитку техніки, зазначених у пункті 7.3 цього додатка, повинна бути застосована спрощена процедура перегляду, а дослідження та випробування, зазначені в пункті 7.5 цього додатка, не проводяться. У такому випадку призначений орган повинен поновити сертифікат експертизи типу.

Витрати, пов'язані з таким поновленням, повинні бути пропорційними адміністративному тягарю спрощеної процедури.

У разі коли призначений орган виявляє, що відбулася зміна у стані розвитку техніки, зазначена в пункті 7.3 цього додатка, повинна бути застосована процедура, зазначена в пункті 7.5 цього додатка.

7.7. У разі коли за результатами перегляду призначений орган дійде висновку, що сертифікат експертизи типу не може більше бути чинним, він повинен припинити його дію, а виробник повинен припинити введення в обіг відповідної машини або супутньої продукції.

8. Кожен призначений орган повинен інформувати орган, що призначає, про сертифікати експертизи типу та/або будь-які доповнення до них, які він видав або припинив їх дію, а також періодично чи на запит органу, що призначає, подавати йому перелік відмов у видачі таких сертифікатів та/або будь-яких доповнень до них, дію яких він призупинив чи встановив щодо них інші обмеження.

Кожен призначений орган повинен інформувати інші призначені органи про відмови у видачі сертифіката експертизи типу та/або будь-яких доповнень до нього, про сертифікати та/або будь-які доповнення до них, дію яких він припинив, призупинив чи встановив щодо них інші обмеження, а на запит — також про видані ним сертифікати експертизи типу та/або доповнення до них.

Орган, що призначає, відповідні органи державного ринкового нагляду та інші призначені органи мають право на запити одержувати копію сертифікатів експертизи типу та/або доповнень до них. Орган, що призначає, та відповідні органи державного ринкового нагляду мають право на запити одержувати копію технічної документації та результати досліджень, проведених призначеним органом.

Призначений орган повинен зберігати копію сертифіката експертизи типу, додатків і доповнень до нього, а також технічний файл, включаючи подану виробником документацію, протягом п'яти років після закінчення строку дії такого сертифіката.

9. Виробник повинен зберігати копію сертифіката експертизи типу, додатків і доповнень до нього разом із технічною документацією для подання на запити органів державного ринкового нагляду протягом як

мінімум десяти років після введення машини або супутньої продукції в обіг або в експлуатацію.

10. Уповноважений представник виробника може подати заявку, зазначену в пункті 3 цього додатка, та виконувати обов'язки, визначені в пунктах 7.2, 7.4 і 9 цього додатка, за умови визначення таких обов'язків у дорученні.

Додаток 8
до Технічного регламенту

Відповідність типові на основі
внутрішнього контролю виробництва
(Модуль С)

1. Відповідність типові на основі внутрішнього контролю виробництва є тією частиною процедури оцінки відповідності, за допомогою якої виробник виконує обов'язки, встановлені в пунктах 2 і 3 цього додатка, та гарантує і заявляє під свою виключну відповідальність, що відповідна машина або супутня продукція відповідає типові, описаному в сертифікаті експертизи типу, та застосовним вимогам Технічного регламенту машин.

2. Виробництво

Виробник вживає всіх заходів, необхідних для того, щоб виробничий процес і його моніторинг забезпечували відповідність виготовленої машини або супутньої продукції типові, описаному в сертифікаті експертизи типу, та застосовним вимогам Технічного регламенту машин.

3. Маркування відповідності та декларація про відповідність

3.1. Виробник повинен нанести знак відповідності технічним регламентам на всі машини або супутню продукцію, що відповідають типові, описаному в сертифікаті експертизи типу, та застосовним вимогам Технічного регламенту машин.

3.2. Виробник повинен скласти письмову декларацію про відповідність для моделі машини або супутньої продукції та зберігає її для подання на запити органів державного ринкового нагляду протягом як мінімум десяти років після введення машини або супутньої продукції в обіг або в експлуатацію. У декларації про відповідність зазначається інформація, яка дає змогу ідентифікувати модель машини або супутньої продукції, для якої її складено.

Копія декларації про відповідність повинна подаватися відповідним органам державного ринкового нагляду та контролю на їх запити.

4. Уповноважений представник

4.1. Обов'язки виробника, визначені в пункті 3 цього додатку, від його імені та під його відповідальність можуть бути виконані його уповноваженим представником за умови визначення таких обов'язків у дорученні.

Додаток 9
до Технічного регламенту

Відповідність на основі цілковитого забезпечення якості
(Модуль Н)

1. Відповідність на основі цілковитого забезпечення якості є процедурою оцінки відповідності, за допомогою якої виробник виконує обов'язки, встановлені в пунктах 2 та 5 цього додатка, та гарантує і заявляє під свою виключну відповідальність, що відповідна машина або супутня продукція відповідає застосовним вимогам Технічного регламенту машин.

2. Виробництво

Виробник забезпечує функціонування схваленої системи управління якістю для розроблення, виробництва, перевірки готової продукції та проведення випробувань відповідних машин або супутньої продукції згідно з пунктом 3 цього додатка і підлягає нагляду згідно з пунктом 4 цього додатка.

3. Система управління якістю

3.1. Виробник повинен подати обраному ним призначеному органу заявку на оцінку системи управління якістю стосовно відповідних машин або супутньої продукції.

Заявка на оцінку системи управління якістю повинна включати:

а) найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та адресу виробника, а в разі подання заявки уповноваженим представником — також його найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та адресу;

б) технічну документацію, зазначену в пунктах “а” — “е”, “ж” — “и” та “і” — “к” частини А додатка 4 до Технічного регламенту машин, для однієї моделі кожної категорії машин або супутньої продукції, призначеної для виробництва.

в) документацію стосовно системи управління якістю; та

г) письмову заяву про те, що така сама заявка не була подана жодному іншому призначеному органу.

3.2. Система управління якістю повинна забезпечувати відповідність машин або супутньої продукції застосовним вимогам Технічного регламенту машин.

Усі прийняті виробником елементи, вимоги та положення системи управління якістю повинні бути систематично і упорядковано задокументовані у вигляді політик, процедур та інструкцій, викладених у письмовій формі. Документація стосовно системи управління якістю

повинна давати можливість однозначно тлумачити програми, плани, настанови і протоколи (записи) щодо якості.

Зазначена документація повинна, зокрема, містити належний опис:

а) цілей у сфері якості та організаційної структури, обов'язків і повноважень керівництва стосовно якості розроблення і продукції;

б) технічних специфікацій на розроблення, включаючи стандарти, що будуть застосовуватися, а в разі, коли відповідні національні стандарти або загальні специфікації не будуть застосовуватися повністю, — опис засобів, у тому числі технічних специфікацій, що будуть використані з метою забезпечення відповідності застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я Технічного регламенту машин;

в) методів контролю та перевірки проекту, процесів і системних заходів, які будуть застосовуватися під час розроблення машини або супутньої продукції;

г) відповідних методів виробництва, контролю якості та забезпечення якості, процесів і системних заходів, які будуть застосовуватися;

г) досліджень і випробувань, які будуть проводитися до, під час та після виробництва, а також періодичності їх проведення;

д) протоколів (записів) щодо якості (звітів про інспектування, даних випробувань і калібрувань, звітів про кваліфікацію відповідного персоналу тощо);

е) засобів моніторингу, які дають змогу контролювати досягнення необхідної якості розроблення і продукції та ефективне функціонування системи управління якістю.

3.3. Призначений орган повинен оцінити систему управління якістю з метою визначення її відповідності вимогам, зазначеним у пункті 3.2 цього додатка.

Призначений орган робить припущення, яке визнається достовірним, поки не буде доведено інше, про відповідність вимогам тих елементів системи управління якістю, що відповідають відповідним вимогам національного стандарту, який є ідентичним відповідному гармонізованому європейському стандарту.

Група аудиту повинна володіти досвідом роботи у сфері систем управління якістю та мати у своєму складі принаймні одного члена з досвідом роботи експертом у сфері оцінки відповідної машини або супутньої продукції та технології її виробництва, а також знанням застосовних суттєвих вимог щодо безпеки та охорони здоров'я, визначених у додатку 3 до Технічного регламенту машин. Проведення аудиту повинно включати відвідування підприємства виробника для проведення оцінки. Група аудиту повинна вивчити технічну документацію, зазначену в підпункті “б” пункту 3.1 цього додатка, з метою перевірки здатності виробника

ідентифікувати застосовні суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я, визначені у додатку 3 до Технічного регламенту машин, та проводити необхідні дослідження для забезпечення відповідності машини та супутньої продукції таким вимогам.

Призначений орган повідомляє виробнику або його уповноваженому представнику про прийняте рішення.

Зазначене повідомлення повинне містити висновки аудиту та обґрунтоване рішення щодо оцінки.

3.4. Виробник повинен виконувати обов'язки, пов'язані із забезпеченням функціонування схваленої системи управління якістю, та підтримувати її в адекватному та ефективному стані.

3.5. Виробник зобов'язаний інформувати призначений орган, який схвалив систему управління якістю, про будь-які заплановані зміни в такій системі.

Призначений орган оцінює будь-які запропоновані зміни та приймає рішення щодо здатності зміненої системи управління якістю надалі відповідати вимогам, зазначеним у пункті 3.2 цього додатка, чи необхідності проведення повторної оцінки.

Призначений орган повідомляє виробнику про прийняте рішення. Зазначене повідомлення повинне містити висновки дослідження та обґрунтоване рішення щодо оцінки.

4. Нагляд під відповідальністю призначеного органу

4.1. Мета нагляду полягає в тому, щоб пересвідчитися в належному виконанні виробником обов'язків, пов'язаних із забезпеченням функціонування схваленої системи управління якістю.

4.2. Для цілей нагляду виробник зобов'язаний надавати призначеному органу доступ до місць розроблення, виробництва, контролю, проведення випробувань і зберігання продукції, а також усю необхідну інформацію, зокрема:

а) документацію стосовно системи управління якістю;

б) протоколи (записи) щодо якості, передбачені тією частиною системи управління якістю, яка стосується розроблення (результати аналізів, розрахунків, випробувань тощо);

в) протоколи (записи) щодо якості, передбачені тією частиною системи управління якістю, яка стосується виробництва (звіти про інспектування, дані випробувань і калібрувань, звіти про кваліфікацію відповідного персоналу тощо).

4.3. Призначений орган повинен проводити періодичні аудити, щоб пересвідчитися в тому, що виробник підтримує в належному стані і

застосовує систему управління якістю, а також подавати виробнику звіт про аудит.

4.4. Крім періодичних аудитів, призначений орган може здійснювати відвідування виробника без попередження. Під час таких відвідувань призначений орган у разі потреби може проводити випробування продукції або доручати їх проведення з метою перевірки належного функціонування системи управління якістю. Призначений орган повинен подавати виробнику звіт про відвідування, а в разі проведення випробувань продукції — також протокол випробувань.

5. Маркування відповідності та декларація про відповідність

5.1. Виробник повинен нанести знак відповідності технічним регламентам та під відповідальність призначеного органу, зазначеного в пункті 3.1 цього додатка, його ідентифікаційний номер на кожен окрему продукцію, що відповідає застосовним вимогам Технічного регламенту машин.

5.2. Виробник повинен скласти письмову декларацію про відповідність для кожної моделі машин або супутньої продукції та зберігати її для подання на запити органів державного ринкового нагляду та контролю як мінімум протягом десяти років після введення машини або супутньої продукції в обіг або в експлуатацію. У декларації про відповідність зазначається інформація, яка дає змогу ідентифікувати модель машини або супутньої продукції, для якої її складено.

Копія декларації про відповідність подається відповідним органам державного ринкового нагляду та контролю на їх запити.

6. Виробник протягом не менше ніж десяти років після введення машини або супутньої продукції в обіг або в експлуатацію повинен зберігати для подання на запити органів державного ринкового нагляду:

а) технічну документацію, зазначену в підпункті “б” пункту 3.1 цього додатка;

б) документацію стосовно системи управління якістю, зазначену в підпункті “в” пункту 3.1 цього додатка;

в) інформацію щодо схваленої зміни, зазначеної у пункті 3.5 цього додатка;

г) рішення, звіти та протоколи призначеного органу, зазначені в пунктах 3.5, 4.3 і 4.4 цього додатка.

7. Кожен призначений орган повинен інформувати орган, що призначає, про видані документи щодо схвалення системи управління якістю та дію яких було припинено, а також періодично чи на запит органу, що призначає, подавати йому перелік відмов у видачі документа щодо схвалення системи та документів щодо схвалення системи управління якістю, дію яких він призупинив чи встановив щодо них інші обмеження.

Кожен призначений орган повинен інформувати інші призначені органи про відмови у видачі документів щодо схвалення системи управління якістю, про документи щодо схвалення системи, дію яких він припинив, призупинив, а на запит — також про видані ним документи щодо схвалення системи управління якістю.

8. Уповноважений представник

8.1. Обов'язки виробника, визначені в пунктах 3.1, 3.5, 5 і 6 цього додатка, від його імені та під його відповідальність можуть бути виконані його уповноваженим представником за умови визначення таких обов'язків у дорученні.

Додаток 10
до Технічного регламенту

Відповідність на основі перевірки одиниці продукції
(Модуль G)

1. Відповідність на основі перевірки одиниці продукції є процедурою оцінки відповідності, за допомогою якої виробник виконує обов'язки, встановлені в пунктах 2, 3 і 5 цього додатка, та гарантує і заявляє під свою виключну відповідальність, що машина або супутня продукція, до якої застосовано положення пункту 4 цього додатка, відповідає застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, визначеним у додатку 3 до Технічного регламенту машин.

Технічна документація

2. Виробник повинен розробити технічну документацію та подати її призначеному органу, зазначеному в пункті 4 цього додатка. Технічна документація повинна давати можливість оцінити відповідність машини або супутньої продукції відповідним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, визначеним у додатку 3 до Технічного регламенту машин, і включати опис проведення і результати належного аналізу та оцінки ризику (ризиків). У технічній документації повинні зазначатися застосовні суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я та пов'язані з проведенням оцінки відповідності питання розроблення, виготовлення і функціонування машини або супутньої продукції.

Технічна документація повинна у застосовних випадках містити принаймні такі елементи:

а) найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та адресу виробника, а в разі подання заявки уповноваженим представником — також його найменування (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та адресу;

б) технічну документацію на одиницю машини або супутньої продукції, призначену для виробництва.

Крім того, технічна документація повинна містити щонайменше:

- елементи, викладені в пунктах “а” — “е” частини А додатка 4 до Технічного регламенту машин;
- документацію, що стосується системи якості; та
- письмову заяву про те, що така сама заявка не була подана жодному іншому призначеному органу.

2.1. Виробник повинен зберігати технічну документацію для подання на запити відповідних органів державного ринкового нагляду як мінімум протягом десяти років після введення в обіг машини або супутньої продукції.

Виробництво

3. Виробник повинен вживати всіх заходів, необхідних для того, щоб виробничий процес і його моніторинг забезпечували відповідність виготовленої машини або супутньої продукції застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, визначеним у додатку 3 до Технічного регламенту машин.

Перевірка

4. Обраний виробником призначений орган проводить чи доручає проведення належних досліджень і випробувань, які визначені у відповідних національних стандартах та/або загальних специфікаціях, або рівноцінних випробувань з метою перевірки відповідності машини або супутньої продукції застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, викладеним у додатку 3 до Технічного регламенту машин. У разі відсутності такого національного стандарту та/або загальної специфікації відповідний призначений орган повинен прийняти рішення про те, які випробування необхідно провести.

Призначений орган видає сертифікат відповідності стосовно проведених досліджень і випробувань та наносить свій ідентифікаційний номер на затверджену машину або супутню продукцію або доручає його нанесення під свою відповідальність.

Виробник повинен зберігати сертифікати відповідності для подання на запити органів державного ринкового нагляду протягом як мінімум десяти років після введення машини або супутньої продукції в обіг.

5. Маркування відповідності та декларація про відповідність

5.1. Виробник повинен нанести знак відповідності технічним регламентам та під відповідальність призначеного органу, зазначеного в пункті 4 цього додатка, його ідентифікаційний номер на машину або супутню продукцію, що відповідає застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я, визначених у додатку 3 Технічного регламенту машин.

5.2. Виробник повинен скласти письмову декларацію про відповідність та зберігати її для подання на запити органів державного ринкового нагляду та контролю протягом як мінімум десяти років після введення машини або супутньої продукції в обіг або в експлуатацію. У декларації про

відповідність повинна зазначатись інформація, яка дає змогу ідентифікувати машину або супутню продукцію, для якої її складено.

Копія декларації про відповідність повинна подаватися відповідним органам державного ринкового нагляду та контролю на їх запити.

Уповноважений представник

6. Обов'язки виробника, визначені в пунктах 2.1 і 5 цього додатка, від його імені та під його відповідальність можуть бути виконані його уповноваженим представником за умови визначення таких обов'язків у дорученні.

ІНСТРУКЦІЇ з монтажу частково завершеної машини

1. Інструкції з монтажу частково завершеної машини повинні містити опис умов, які необхідно виконати, щоб гарантувати, що частково завершена машина буде правильно вмонтована в машину або іншу частково завершену машину чи обладнання, і що машина або інша частково завершена машина чи обладнання з вмонтованою частково завершеною машиною не становитиме загрозу для здоров'я та безпеки людей і у застосовних випадках, свійських тварин та майна, а також у застосовних випадках навколишнього природного середовища.

2. Інструкції з монтажу повинні містити відповідну інформацію, яка буде використовуватися в інструкціях до машин або інших частково завершених машин, або обладнання, в якому має бути змонтовано частково завершену машину. Кожна інструкція з монтажу повинна містити, у застосовних випадках, щонайменше таку інформацію:

- а) загальний опис частково завершеної машини;
- б) креслення, схеми, описи та пояснення, необхідні для монтування до кінцевої машини, технічного обслуговування та ремонту частково завершеної машини, а також для перевірки її належного функціонування;
- в) попередження щодо способів неправильного використання частково завершеної машини, що, як підтверджується досвідом, може трапитися;
- г) інструкції із складання, встановлення та підключення, включаючи креслення, схеми, способи кріплення та позначення шасі або установки, на якій має бути змонтовано частково завершену машину;
- г) інформація щодо шуму або вібрації, рівень яких, ймовірно, буде знижено після вмонтування (частково завершеної машини до кінцевої);
- д) інформація про суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я, зазначені в додатку 3 до Технічного регламенту машин, які є застосовними до частково завершеної машини;
- е) суттєві характеристики інструментів, які можуть бути встановлені на частково завершену машину;
- є) умови, за яких частково завершена машина відповідає вимогам щодо стійкості, транспортування, складання, розбирання після виведення з експлуатації, випробування або передбачуваних поломок;

ж) вказівки з убезпечення операцій транспортування, налаштування та зберігання, із зазначенням маси частково завершеної машини та її складових частин, якщо вони зазвичай транспортуються окремо;

з) порядок дій у разі аварії або поломки; у разі ймовірності блокування — порядок дій для забезпечення безпечного розблокування;

и) опис операцій з регулювання та технічного обслуговування, які повинен виконувати користувач, та попереджувальних заходів, які необхідно враховувати з огляду на конструкцію;

і) інструкції, розроблені для забезпечення регулювання та технічного обслуговування у безпечний спосіб, включаючи засоби захисту, яких слід вживати під час цих операцій;

ї) технічні характеристики запасних частин, які слід використовувати, якщо вони впливають на здоров'я та безпеку операторів;

й) чіткий опис версії інструкцій з монтажу, яка відповідає моделі частково завершеної машини.

У разі коли частково завершена машина призначена для використання в машинах, до яких є застосовними вимоги, визначені у розділах 2—6 додатка 3 до Технічного регламенту машин, інструкції з монтажу також повинні містити відповідну інформацію, яка використовуватиметься в інструкціях з експлуатації цих машин.

3. Інструкції з монтажу частково завершеної машини повинні містити декларацію про вбудовування або інтернет-адресу чи машинозчитуваний код, за яким можна отримати доступ до декларації про вбудовування.

Додаток 12
до Технічного регламенту

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ
положень Регламенту (ЄС) Європейського Парламенту та
Ради 2023/1230 від 14 червня 2023 року про машини та скасування
Директиви 2006/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради та
Директиви Ради 73/361/ЄЕС та Технічного регламенту машин

Положення Регламенту	Положення Технічного регламенту
Стаття 1	пункт 1
Частина перша статті 2	пункт 2
Частина друга статті 2	пункт 3
Стаття 3	пункт 4
Частина перша статті 4	абзац перший пункту 5
Частина друга статті 4	абзаци другий та третій пункту 5
Стаття 5	пункт 6
Частина перша статті 6	пункт 7
Частини друга — одинадцята статті 6	
Частина перша статті 7	абзац другий підпункту 3 пункту 4
Частини друга та третя статті 7	
Стаття 8	пункт 8
Стаття 9	пункт 9
Частина перша статті 10	пункт 10
Частина друга статті 10	пункт 11
Частина третя статті 10	пункт 12
Частина четверта статті 10	пункт 13
Частина п'ята статті 10	пункт 14
Частини шоста та сьома статті 10	пункт 15
Частина восьма статті 10	пункт 16
Частина дев'ята статті 10	пункт 17
Частина десята статті 10	пункт 18
Частина перша статті 11	пункт 19
Частина друга статті 11	пункт 20
Частина третя статті 11	пункт 21
Частина четверта статті 11	пункт 22
Частина п'ята статті 11	пункт 23
Частина шоста статті 11	пункт 24

Положення Регламенту	Положення Технічного регламенту
Частина сьома статті 11	пункт 25
Частина восьма статті 11	пункт 26
Частина дев'ята статті 11	пункт 27
Частина десята статті 11	пункт 28
Частина перша статті 12	пункт 29
Частина друга статті 12	пункт 30
Частина перша статті 13	пункт 31
Частина друга статті 13	пункт 32
Частина третя статті 13	пункт 33
Частина четверта статті 13	пункт 34
Частина п'ята статті 13	пункт 35
Частина шоста статті 13	пункт 36
Частина сьома статті 13	пункт 37
Частина восьма статті 13	пункт 38
Частина дев'ята статті 13	пункт 39
Частина перша статті 14	пункт 40
Частина друга статті 14	пункт 41
Частина третя статті 14	пункт 42
Частина четверта статті 14	пункт 43
Частина п'ята статті 14	пункт 44
Частина шоста статті 14	пункт 45
Частина сьома статті 14	пункт 46
Частина восьма статті 14	пункт 47
Частина перша статті 15	пункт 48
Частина друга статті 15	пункт 49
Частина третя статті 15	пункт 50
Частина четверта статті 15	пункт 51
Частина п'ята статті 15	пункт 52
Частина шоста статті 15	пункт 53
Частина перша статті 16	пункт 54
Частина друга статті 16	пункт 55
Частина третя статті 16	пункт 56
Частина четверта статті 16	пункт 57
Частина п'ята статті 16	пункт 58
Частина шоста статті 16	пункт 59
Стаття 17	пункт 60

Положення Регламенту	Положення Технічного регламенту
Стаття 18	пункт 61
Частина перша статті 19	абзаци перший — третій пункту 62
Частина друга статті 19	абзац четвертий пункту 62
Частина перша статті 20	пункт 63
Частина друга статті 20	
Частина третя статті 20	
Частина четверта статті 20	
Частина п'ята статті 20	
Частина шоста статті 20	пункт 64
Частина сьома статті 20	
Частина восьма статті 20	
Частина дев'ята статті 20	
Частина перша статті 21	пункт 65
Частина друга статті 21	пункт 66
Частина третя статті 21	пункт 67
Частина четверта статті 21	пункт 68
Частина перша статті 22	пункт 69
Частина друга статті 22	пункт 70
Частина третя статті 22	пункт 71
Частина четверта статті 22	пункт 72
Стаття 23	пункт 73
Частина перша статті 24	пункт 74
Частина друга статті 24	пункт 75
Частина третя статті 24	пункт 76
Частина четверта статті 24	пункт 77
Частина п'ята статті 24	пункт 78
Частина перша статті 25	пункт 79
Частина друга статті 25	пункт 80
Частина третя статті 25	пункт 81
Частина четверта статті 25	пункт 82
Частина п'ята статті 25	пункт 83
Статті 26—29	
Частини перша та друга статті 30	пункт 85
Частина третя статті 30	пункт 86
Частина четверта статті 30	пункт 87

Положення Регламенту	Положення Технічного регламенту
Частина п'ята статті 30	пункт 88
Частина шоста статті 30	пункт 89
Частина сьома статті 30	пункт 90
Частина восьма статті 30	пункт 91
Частина дев'ята статті 30	пункт 92
Частина десята статті 30	пункт 93
Частина одинадцята статті 30	пункт 94
Стаття 31	пункт 84
Частина перша статті 32	пункт 95
Частина друга статті 32	пункт 96
Частина третя статті 32	пункт 97
Частина четверта статті 32	пункт 98
Статті 33—37	пункт 84
Частина перша статті 38	пункт 99
Частина друга статті 38	пункт 100
Частина третя статті 38	пункт 101
Частина четверта статті 38	пункт 102
Стаття 39	пункт 103
Частина перша статті 40	пункт 104
Частина друга статті 40	пункт 105
Стаття 41	
Стаття 42	пункт 106
Статті 43—45	пункт 107
Частина перша статті 46	пункт 108
Частина друга статті 46	пункт 109
Частина третя статті 46	
Статті 47 і 48	
Частина перша статті 49	пункт 110
Частина друга статті 49	
Частина третя статті 49	пункт 111
Частина четверта статті 49	
Статті 50—54	пункт 112
Додаток I	додаток 1
Додаток II	додаток 2
Додаток III	додаток 3

Положення Регламенту	Положення Технічного регламенту
Додаток IV	додаток 4
Додаток V	додаток 5
Додаток VI	додаток 6
Додаток VII	додаток 7
Додаток VIII	додаток 8
Додаток IX	додаток 9
Додаток X	додаток 10
Додаток XI	додаток 11
	додаток 12

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 10 грудня 2025 р. № 1630

ЗМІНИ,
що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України

1. В абзаці другому підпункту 8² пункту 4 Порядку відомчої реєстрації та зняття з обліку тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 липня 2009 р. № 694 (Офіційний вісник України, 2009 р., № 51, ст. 1739; 2012 р., № 95, ст. 3849; 2017 р., № 94, ст. 2846), слова і цифри “Технічного регламенту безпеки машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 62 (Офіційний вісник України, 2013 р., № 9, ст. 344)” замінити словами і цифрами “Технічного регламенту машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630”.

2. У Порядку здійснення оптової та роздрібної торгівлі транспортними засобами та їх складовими частинами, що мають ідентифікаційні номери, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2009 р. № 1200 (Офіційний вісник України, 2009 р., № 87, ст. 2939; 2023 р., № 48, ст. 2657; 2024 р., № 33, ст. 2096):

1) абзац третій пункту 10 викласти в такій редакції:

“знака відповідності технічним регламентам, декларації про відповідність або декларації про вбудовування частково завершеної машини — для машин, на які поширюється дія Технічного регламенту машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630;”;

2) у першому реченні абзацу першого пункту 33 слово “незавершеної” замінити словами “частково завершеної”, а слова “Технічного регламенту безпеки машин” — словами “Технічного регламенту машин”.

3. У Технічному регламенті щодо медичних виробів, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2013 р. № 753 (Офіційний вісник України, 2013 р., № 82, ст. 3046):

1) пункт 6 викласти в такій редакції:

“6. У разі коли виробник визначає медичний виріб як засіб індивідуального захисту, такий медичний виріб повинен також відповідати застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров’я, встановленим у Технічному регламенті засобів індивідуального захисту, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 771 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 70, ст. 2457).”;

2) у пункті 7 слова і цифри “постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. № 785 (Офіційний вісник України, 2009 р., № 58, ст. 2028)” замінити словами і цифрами “постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1077 (Офіційний вісник України, 2016 р., № 2, ст. 72)”;

3) пункт 12 викласти в такій редакції:

“12. Медичні вироби, які є машинами за визначенням Технічного регламенту машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630, повинні відповідати застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров’я, які повинні бути виконані під час проектування та вироблення машин, зазначеним у додатку 3 до Технічного регламенту машин, якщо такі вимоги є більш чіткими, ніж вимоги, викладені в додатку 1 до цього Технічного регламенту.”.

4. У Технічному регламенті щодо активних медичних виробів, які імплантують, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2013 р. № 755 (Офіційний вісник України, 2013 р., № 82, ст. 3048):

1) у пункті 6 слова і цифри “постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. № 785 (Офіційний вісник України, 2009 р., № 58, ст. 2028)” замінити словами і цифрами “постановою Кабінету Міністрів України 16 грудня 2015 р. № 1077 (Офіційний вісник України, 2016 р., № 2, ст. 72)”;

2) пункт 12 викласти в такій редакції:

“12. У разі коли вироби також є машинами за визначенням згідно з Технічним регламентом машин, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630, такі вироби також повинні відповідати застосовним суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров’я, які повинні бути виконані під час проектування та вироблення машин, якщо такі вимоги є більш чіткими, ніж вимоги, зазначені у додатку 1.”.

5. Пункти 7⁵, 15 і 30 переліку видів продукції, щодо яких органи державного ринкового нагляду здійснюють державний ринковий нагляд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1069 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 50, ст. 1550; 2023 р., № 55, ст. 3081), викласти в такій редакції:

“7⁵. Пожежні та аварійно-рятувальні машини і супутня продукція до них

постанова Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630 “Про затвердження Технічного регламенту машин”

ДСНС”;

“15. Машини, супутня продукція та частково завершені машини (крім машин, призначених для засобів захисту рослин, пожежних та аварійно-рятувальних машин і супутньої продукції до них)

постанова Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630 “Про затвердження Технічного регламенту машин”

Держпраці”;

“30. Машини, призначені для засобів захисту рослин, та супутня продукція до них

постанова Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630 “Про затвердження Технічного регламенту машин”

Держпродспоживслужба”.

6. У постанові Кабінету Міністрів України від 21 червня 2017 р. № 438 “Про затвердження Технічного регламенту ліфтів і компонентів безпеки для ліфтів” (Офіційний вісник України, 2017 р., № 54, ст. 1631; 2020 р., № 59, ст. 1859):

1) у пункті 2 постанови слова “Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства” замінити словами “Міністерству економіки, довкілля та сільського господарства”;

2) у додатку 1 до Технічного регламенту ліфтів і компонентів безпеки для ліфтів, затвердженого зазначеною постановою:

пункт 4 викласти в такій редакції:

“4. За наявності ризиків, що не визначені цим додатком, застосовуються суттєві вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я, встановлені в додатку 3 до Технічного регламенту машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630, зокрема у пункті 1.1.2.”;

у пункті 34 слова і цифри “до пункту 53 додатка 1 до Технічного регламенту безпеки машин” замінити словами і цифрами “до пункту 1.7.3 додатка 3 до Технічного регламенту машин”.

7. У постанові Кабінету Міністрів України від 16 січня 2019 р. № 27 “Про затвердження Технічного регламенту обладнання, що працює під тиском” (Офіційний вісник України, 2019 р., № 9, ст. 325; 2020 р., № 59, ст.1859):

1) у пункті 2 постанови слова “Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства” замінити словами “Міністерству економіки, довкілля та сільського господарства”;

2) абзац третій підпункту 6 пункту 2 Технічного регламенту обладнання, що працює під тиском, затвердженого зазначеною постановою, викласти в такій редакції:

“Технічного регламенту машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630;”.

8. В абзаці десятому пункту 3 Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну пирососів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 155 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 21, ст. 729), слова і цифри “Технічного регламенту безпеки машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 62 (Офіційний вісник України, 2013 р., № 9, ст. 344)” замінити словами і цифрами “Технічного регламенту машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630”.

9. У постанові Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1186 “Про затвердження Технічного регламенту шумового випромінювання у навколишнє середовище від обладнання, що використовується ззовні приміщень” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 23, ст. 839; 2021 р., № 68, ст. 4269):

1) у пункті 4 постанови слова “Міністерству економіки” замінити словами “Міністерству економіки, довкілля та сільського господарства”;

2) в абзаці другому пункту 4 Технічного регламенту шумового випромінювання у навколишнє середовище від обладнання, що використовується ззовні приміщень, затвердженого зазначеною постановою, слова і цифри “Технічного регламенту безпеки машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 62 (Офіційний вісник України, 2013 р., № 9, ст. 344)” замінити словами і цифрами “Технічного регламенту машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630”.

10. Пункт 1 Групи Б переліку машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2021 р. № 77 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 13, ст. 543), викласти в такій редакції:

“1. Усі типи машин та устаткування, що наведені у підпунктах “а”—“г” пункту 2 Технічного регламенту машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630, що не зазначені у групі А.”.

11. У підпункті 5 пункту 2 Технічного регламенту засобів цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 травня 2023 р. № 535 (Офіційний вісник України, 2023 р., № 55, ст. 3081), слова і цифри “Технічного регламенту безпеки машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 62” замінити словами і цифрами “Технічного регламенту машин,

затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630”.

12. В абзаці четвертому пункту 15 Порядку здійснення відомчої реєстрації та ведення обліку великотоннажних та інших технологічних транспортних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 травня 2025 р. № 557 (Офіційний вісник України, 2025 р., № 47, ст. 3221), слова і цифри “Технічного регламенту безпеки машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 62 (Офіційний вісник України, 2013 р., № 9, ст. 344; 2023 р., № 81, ст. 4630)” замінити словами і цифрами “Технічного регламенту машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1630”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 10 грудня 2025 р. № 1630

ПЕРЕЛІК
постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 62 “Про затвердження Технічного регламенту безпеки машин” (Офіційний вісник України, 2013 р., № 9, ст. 344).
 2. Пункт 20 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 632 (Офіційний вісник України, 2013 р., № 69, ст. 2533).
 3. Пункт 1 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 р. № 533 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 56, ст. 1969).
 4. Пункт 1 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12 лютого 2020 р. № 102 (Офіційний вісник України, 2020 р., № 18, ст. 692).
 5. Пункт 29 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2021 р. № 875 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 68, ст. 4269).
 6. Пункт 1 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2022 р. № 1288 (Офіційний вісник України, 2022 р., № 92, ст. 5741).
 7. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2023 р. № 880 “Про внесення змін до Технічного регламенту безпеки машин” (Офіційний вісник України, 2023 р., № 81, ст. 4630).
 8. Пункт 1 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2023 р. № 1213 “Про затвердження переліку продукції для цілей застосування деяких технічних регламентів та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України” (Офіційний вісник України, 2023 р., № 105, ст. 6289).
 9. Пункт 1 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 62 і від 4 грудня 2019 р. № 1186, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2024 р. № 1399 (Офіційний вісник України, 2025 р., № 1, ст. 59).
-